

Projekt

z dnia 17 listopada 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W GRODZISKU WIELKOPOLSKIM**

z dnia 27 listopada 2025 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2026-2029.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151) oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023r. poz.1939 ze zm.) Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2026-2029 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Grodziska Wielkopolskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miejskiej w Grodzisku Wielkopolskim

z dnia.....

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy

GRODZISK WIELKOPOLSKI

na lata 2026-2029

wraz z diagnozą problemów uzależnień

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW.....	3
WPROWADZENIE.....	5
Uzasadnienie wprowadzenia Programu.....	9
Podstawy prawne opracowania Programu.....	11
CHARAKTERYSTYKA GMINY GRODZISK WIELKOPOLSKI	12
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	13
PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE GRODZISK WIELKOPOLSKI.....	14
Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	15
Działalność Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku Wielkopolskim	24
RYNEK ALKOHOŁOWY W GMINIE GRODZISK WIELKOPOLSKI.....	26
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH	28
Struktura badanej próby	28
Problem alkoholowy	29
Problem nikotynowy	30
Problem narkotykowy	31
Problem przemocy	33
Korzystanie z urządzeń elektronicznych i internetu.....	37
Uczestnictwo w grach hazardowych	38
Zaburzenia odżywiania	39
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW SZKÓŁ PONADPOSTAWOWYCH.....	41
Struktura badanej próby	41
Problem alkoholowy	42
Problem nikotynowy	45
Problem narkotykowy	46
Problem przemocy	49
Korzystanie z urządzeń elektronicznych i internetu.....	54
Uczestnictwo w grach hazardowych	55
Zaburzenia odżywiania	56

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW	58
Struktura badanej próby	58
Korzystanie z urządzeń elektronicznych	60
Uczestnictwo w grach hazardowych	61
Problem alkoholowy	63
Problem nikotynowy	66
Problem narkotykowy	67
Problem przemocy	68
WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH	73
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	81
Cel I	82
Cel II	85
Cel III	89
REALIZACJA PROGRAMU	92
ADRESACI PROGRAMU	92
ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH	92
TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH	93
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	93
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	94
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	95
BIBLIOGRAFIA	97
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW	98
Spis rysunków	98
Spis tabel	98
Spis wykresów	99

WYKAZ SKRÓTÓW

AA – Anonimowi Alkoholicy

Al-Anon – dorośli członkowie rodzin osób uzależnionych

CES – Centrum Ekonomii Społecznej w Grodzisku Wielkopolskim

CK – Centrum Kultury „Rondo” w Grodzisku Wielkopolskim

GBP – Grodziska Biblioteka Publiczna w Grodzisku Wielkopolskim

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodzisku Wielkopolskim

Gmina – Gmina Grodzisk Wielkopolski

IPiN – Instytut Psychiatrii i Neurologii

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KPP – Komenda Powiatowa Policji w Grodzisku Wielkopolskim

KS – Klub Seniora „Promessa” w Grodzisku Wielkopolskim

NPZ – Narodowy Program Zdrowia

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Wielkopolskim

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim

PES – podmioty ekonomii społecznej, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Art. 2, pkt. 5), należy przez nie rozumieć:

- spółdzielnie socjalne,
- warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej,
- centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej,
- spółdzielnie pracy, w tym spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych, oraz spółdzielnie produkcji rolnej,
- organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 i 1265), z wyjątkiem partii politycznych, europejskich partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych,

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2026-2029

- podmioty, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 lub 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;

PK – Punkt Konsultacyjny Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodzisku Wielkopolskim

PPP – Punkt Pomocy Psychologicznej dla dzieci i młodzieży w Grodzisku Wielkopolskim

pp. – punkt procentowy

Program – Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2026-2029

PWD – placówki wsparcia dziennego

UM – Urząd Miejski w Grodzisku Wielkopolskim

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim

WPROWADZENIE

W Polsce problematyka uzależnień od alkoholu i narkotyków stanowi istotne wyzwanie zdrowotne i społeczne, wpływając zarówno na jednostki, jak i całe społeczności. Nadużywanie tych substancji prowadzi nie tylko do poważnych konsekwencji zdrowotnych, ale również do rozpadu więzi rodzinnych, wykluczenia społecznego, wzrostu przestępczości oraz obciążeń dla systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Problem ten dotyczy różnych grup wiekowych, jednak szczególnie niepokojące są statystyki dotyczące młodzieży i młodych dorosłych, wśród których obserwuje się wzrost zachowań polegających na eksperymentowaniu z substancjami psychoaktywnymi.

Napoje alkoholowe są bezsprzecznie najbardziej dostępną substancją psychoaktywną w każdej grupie wiekowej. Według Raportu opracowanego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, od 2007 roku spożycie alkoholu na 1 mieszkańca w ciągu roku przekracza 9 litrów – w 2022 roku wyniosło ono 9,37 litrów, co jest wartością najniższą na przestrzeni ostatnich 5 analizowanych lat¹. Problem spożywania alkoholu dotyczy zarówno kobiet, jak i mężczyzn, jednak to właśnie mężczyźni stanowią grupę szczególnie narażoną na częstsze sięganie po tego typu substancje – spożywają oni alkohol niemal trzykrotnie częściej niż kobiety, tj. przez średnio 106 dni, podczas gdy kobiety piją alkohol średnio przez 37 dni w ciągu roku. Taka różnica może być związana nie tylko z czynnikami społecznymi i kulturowymi, ale także z odmiennymi preferencjami – mężczyźni częściej wybierają piwo, podczas gdy kobiety chętniej sięgają po wino².

Niepokojącym zjawiskiem jest również znaczące spożycie alkoholu wśród młodzieży, co może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych i społecznych w przyszłości. Według wyników ostatniej edycji europejskiego badania ESPAD (*European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs*) z 2024 roku, prowadzonego na reprezentatywnej grupie młodzieży szkolnej w wieku 15-16 lat, odsetek uczniów w Polsce, którzy pili alkohol

¹ Szmidt J., i in., *Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce*, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023

² Tamże

w ciągu ostatnich 30 dni, wyniósł 39,1%. W porównaniu z poprzednią edycją badań ESPAD, wartość ta uległa spadkowi o 7,5 pp.³.

Innym z kluczowych wyzwań współczesnego społeczeństwa jest dostęp do narkotyków. Ich dostępność, wzorce konsumpcji oraz konsekwencje prawne i społeczne wymagają stałego monitorowania i działań prewencyjnych. *Europejski Raport Narkotykowy* z 2024 roku zwraca uwagę na fakt, że około 8,0% mieszkańców Europy w wieku 15-64 lat używało tego typu substancji w ciągu ostatniego roku, natomiast blisko co trzeci podejmował się tego przynajmniej raz w ciągu całego swojego życia (29,9%). Najwyższy odsetek osób dotkniętych problemem obserwuje się w grupie wiekowej 15-34 lat, gdzie w ciągu ostatniego roku było to 15,0%⁴. Według badań ESPAD z 2024 roku, odsetek uczniów, którzy deklarowali używanie narkotyków kiedykolwiek w życiu, wyniósł 16,9%. Oznacza to spadek w porównaniu z poprzednim badaniem ESPAD z 2019 roku, gdzie tenże odsetek wyniósł 21,4%⁵. W badaniu przeprowadzonym w 2021 roku przez Fundację CBOS, odnotowano, że 13% uczniów używało narkotyków w ciągu ostatniego roku, co oznacza spadek o 3 pp. względem roku 2018. Marihuana i haszysz pozostają najczęściej używanymi przez uczniów substancjami – na zażywanie ich kiedykolwiek w życiu wskazało 36,2% respondentów w 2021 roku, co wskazuje na tendencje spadkowe począwszy od 2016 roku, gdy odsetek ten wyniósł 42,0%, przez 37,5% w roku 2018⁶.

W 2022 roku wszczęto 37 572 postępowań na podstawie Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, co stanowi wzrost o 1 522 spraw w porównaniu do roku 2021, w którym odnotowano 36 050 takich postępowań. W tym samym okresie podejrzenie o popełnienie

³ Sierosławski J., Sierosławska U., *Używanie Alkoholu i Narkotyków przez Młodzież Szkolną, Raport z ogólnopolskich badań ankietowych ESPAD zrealizowanych w 2019 roku*, Instytut Psychiatrii i Neurologii

⁴ Dane referencyjne zamieszczone w *Raporcie* pochodzą z okresu od stycznia do grudnia 2022 roku (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, *European Drug Report 2024: Trends and Developments*, 2024)

⁵ Sierosławski J., Sierosławska U., *Używanie Alkoholu i Narkotyków przez Młodzież Szkolną, Raport z ogólnopolskich badań ankietowych ESPAD zrealizowanych w 2024 roku*, Instytut Psychiatrii i Neurologii

⁶ Malczewski A., *Młodzież a substancje psychoaktywne w: Młodzież 2021 – raport z badań ilościowych zrealizowanych przez Fundację CBOS, Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej*, 2022, s. 208-223.

przestępstwa z tej ustawy dotyczyło 36 591 osób, co oznacza niewielki wzrost w porównaniu do roku poprzedniego, kiedy liczba podejrzanych wyniosła 36 282⁷.

Coraz częściej obserwuje się także uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od wykonywania pewnych czynności), które zgodnie z kryteriami aktualnie obowiązującej Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-11 wykazują podobne mechanizmy do uzależnień od substancji, wśród których znajdują się m.in.: utrata kontroli, priorytetyzacja danego zachowania lub substancji kosztem innych obszarów życia oraz kontynuacja pomimo negatywnych skutków.

Raport *Nastolatki 3.0* opracowany na podstawie badania przeprowadzonego między październikiem a listopadem 2022 roku, wskazują wśród najistotniejszych wniosków na wzrost średniego czasu korzystania z Internetu przez nastolatki w dni powszednie – w 2022 roku było to ponad 5 godzin w ciągu dnia, co oznacza wzrost względem wyników badania zrealizowanego w 2020 roku. Szczególnie alarmujący jest wysoki odsetek nastolatków, którzy w czasie korzystania z Internetu spotykają się z przemocą (44,6%) lub mową nienawiści (68,4%). Brak kontroli rodzicielskiej nad korzystaniem z Internetu przez młodzież może prowadzić do wielu negatywnych konsekwencji, takich jak nadmierne spędzanie czasu w sieci, kontakt z nieodpowiednimi treściami czy zwiększone ryzyko cyberzagrożeń. Tym bardziej niepokojący jest fakt, że ponad połowa nastolatków uczestniczących w badaniu deklaruje, iż ich rodzice nie wyznaczają żadnych zasad dotyczących czasu spędzanego w Internecie (53,7%)⁸. Nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych może negatywnie wpływać na codzienne funkcjonowanie młodzieży, prowadząc do zaniedbywania obowiązków. Obawy budzi fakt, że blisko co czwarty nastolatek często rezygnuje z wykonywania obowiązków domowych na rzecz mediów społecznościowych (23,8%) oraz przyznaje, że z tego samego powodu zaniedbuje swoje obowiązki szkolne (28,7%)⁹.

⁷ Szmidt J., i in., *Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023*

⁸ Lange R., i in., *Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2023.*

⁹ Tamże

Dane te podkreślają potrzebę podejmowania skutecznych działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i narkotyków, mających na celu ograniczenie skali problemu oraz wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin. Zadania w zakresie redukcji szkód muszą dotyczyć wszystkich grup społecznych i stanowić usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmują edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii. Nadużywanie substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków i alkoholu, stanowi poważne wyzwanie zdrowotne i społeczne, zwłaszcza wśród młodzieży. Dynamiczne zmiany w trendach konsumpcji, wzrastająca dostępność substancji oraz nowe zagrożenia, wymagają kompleksowych działań prewencyjnych i interwencyjnych. W związku z tym Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom na 2025 rok rekomenduje m.in.:

- zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem wyników diagnozy lokalnych potrzeb w zakresie leczenia uzależnień,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkotykowych,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Uzasadnienie wprowadzenia Programu

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2026-2029 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie Gminy Grodzisk Wielkopolski. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społeczne.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego na okres nie dłuższy niż 4 lata. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2026-2029 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Grodzisk Wielkopolski.

Podstawy prawne opracowania Programu

Kierunki działań zawarte w Programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Ponadto dokument nawiązuje m.in. do zapisów *Strategii Rozwoju Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2016-2023*, przyjętej Uchwałą Nr XVI/94/2016 Rady Miejskiej w Grodzisku Wielkopolskim z dnia 28 stycznia 2016 roku, a także *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2022-2027*, przyjętej Uchwałą Nr XXXIX/327/2022 z dnia 27 stycznia 2022 roku. Dodatkowo, założenia Programu są zbieżne z zapisami *Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023-2030*, przyjętej Uchwałą Nr LXI/426/2023 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 28 listopada 2023 roku oraz *Strategią Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do roku 2030* zatwierdzoną Uchwałą Nr XXV/476/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 roku.

CHARAKTERYSTYKA GMINY GRODZISK WIELKOPOLSKI

Przyrost naturalny na 1 000 ludności: 0,49

Ekonomiczne grupy wieku:

10 053

49,3%

10 329

50,7%

20,0%

21,0%

59,0%

OŚWIATA I WYCHOWANIE

- 1 przedszkole gminne
- 7 szkół podstawowych

KULTURA

- Grodziska Biblioteka Publiczna
- Centrum Kultury „Rondo”
- Muzeum Ziemi Grodziskiej

POMOC SPOŁECZNA

- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej
- Punkt Konsultacyjny Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Centrum Ekonomii Społecznej
- 5 placówek wsparcia dziennego
- Klub Seniora „Promessa”
- Grupy wsparcia AA i AI-Anon
- Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży
- Poradnia Zdrowia Psychicznego Medyk Sp. z o.o.

*Dane przedstawione na grafice pochodzą z 2024 roku – BDL GUS oraz Raportu o Stanie Gminy

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, z których mogą korzystać mieszkańcy Gminy Grodzisk Wielkopolski należą:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Wielkopolskim,
- Urząd Miejski w Grodzisku Wielkopolskim,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodzisku Wielkopolskim,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Grodzisku Wielkopolskim,
- Punkt Konsultacyjny Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodzisku Wielkopolskim,
- Centrum Ekonomii Społecznej w Grodzisku Wielkopolskim,
- Grupy wsparcia AA i AI-Anon,
- Klub Seniora „Promessa” w Grodzisku Wielkopolskim,
- 5 Placówek Wsparcia Dziennego,
- Punkt Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży w Grodzisku Wielkopolskim,
- Punkt Interwencji Kryzysowej w OPS w Grodzisku Wielkopolskim,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Błońsku,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego Medyk Sp. z o.o. w Grodzisku Wielkopolskim,
- Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Grodzisku Wielkopolskim,
- Komenda Powiatowa Policji w Grodzisku Wielkopolskim,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grodzisku Wielkopolskim,
- placówki oświatowe,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki kulturalne i rekreacyjne,
- organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe.

Są to instytucje i podmioty prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, bądź wspomagające taką działalność. Ich kooperacja odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom na terenie Gminy Grodzisk Wielkopolski należy zaliczyć:

- pedagogów i psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych,
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników i specjalistów Ośrodka Pomocy Społecznej,
- funkcjonariuszy Policji,
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- pracowników placówek ochrony zdrowia,
- przedstawicieli organizacji pozarządowych i związków wyznaniowych.

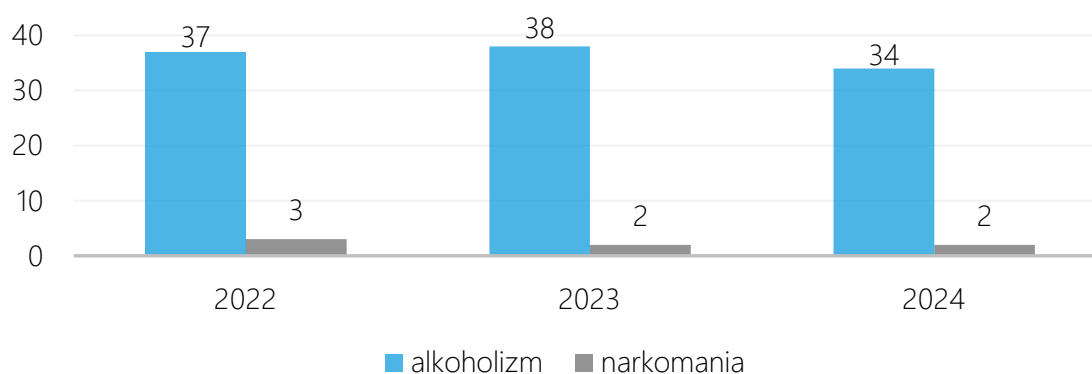
PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE GRODZISK WIELKOPOLSKI

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza *stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich*. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

W 2024 roku, podobnie jak w latach poprzednich, wśród osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Wielkopolskim znajdowały się rodziny dotknięte problemem uzależnienia od alkoholu i narkotyków. W 2024 roku ich liczba była najniższa względem lat poprzednich i wynosiła łącznie 36, w tym 34 rodziny dotknięte uzależnieniem od alkoholu, a 2 – od narkotyków, z kolei w latach 2022-2023 roku było to po 40 rodzin zamieszkujących Gminę Grodzisk Wielkopolski.

Można zauważyć, że na przełomie lat 2022-2024 liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia OPS z powodu problemu uzależnienia od alkoholu ulegała wahaniom, a od narkomanii nieznacznie się zmniejszyła.

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii w latach 2022-2024

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za lata 2022-2024

Uzależnienie od alkoholu w 2024 roku, podobnie jak w latach poprzednich, jako powód udzielania pomocy i wsparcia pomocy społecznej znajdowało się na piątym miejscu, natomiast uzależnienie od narkotyków w 2024 roku – na miejscu dziesiątym. W 2024 roku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wyniosła 548, a więc rodziny zmagające się z problemem uzależnień stanowiły 6,6% ogółu. Na przełomie lat 2022-2024 ich udział ulegał wahaniom, gdyż w 2022 roku było to 6,5%, a w 2023 roku – 7,0%.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodzisku Wielkopolskim powołana do wykonywania zadań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2024 roku w skład Komisji wchodziło 7 członków, natomiast w latach poprzednich było po 6 osób¹⁰.

¹⁰ Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024.

Do zadań GKRPA zalicza się:

1. Inicjowanie działań lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Kontrolę zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych co najmniej raz w roku.
3. Zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych, m.in. poprzez przeprowadzanie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy.
4. Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Miejskiej, będącymi podstawą do uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
5. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
6. Rozmowy motywujące do podjęcia leczenia.
7. Kierowanie na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
8. Współpracę z innymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
9. Podnoszenie kwalifikacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach, konferencjach, a także ukończenie studiów podyplomowych i specjalizacji.

W 2024 roku członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy z 24 osobami z problemem alkoholowym, a także wystąpili do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 12 mieszkańców Gminy Grodzisk Wielkopolski. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy,

a także liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego ulegała wahaniom. W przypadku liczby członków rodzin tych osób także zauważa się wahania w zakresie zapotrzebowania. Dane dotyczące działań GKRPA w Grodzisku Wielkopolskim podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodzisku Wielkopolskim wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	23	32	24
liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	12	3	14
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	14	6	12

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024

Członkowie GKRPA wspierają również osoby zmagające się z problemem przemocy domowej, w tym kontaktują się z osobami dotkniętymi przemocą domową, stosującymi ją oraz jej świadkami. Prowadzenie rozmów z osobami stosującymi i doświadczającymi przemocy, a także ze świadkami przemocy domowej jest przejawem interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów i holistycznego generowania działań wspierająco-naprawczych oraz profilaktycznych. W 2024 roku członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy z 2 osobami doznającymi przemocy domowej w związku z prowadzeniem procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, a także z 1 osobą stosującą przemoc i 2 jej świadkami. W analizowanym okresie nie występuje jednoznaczna tendencja wzrostowa ani spadkowa w zakresie liczby rozmów prowadzonych z osobami doświadczającymi przemocy domowej, jej sprawcami i świadkami. Dane te mają charakter zmienny, co uniemożliwia sformułowanie jednoznacznych wniosków co do kierunku zmian i skali zapotrzebowania na te formy wsparcia.

Tabela 2. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodzisku Wielkopolskim wobec osób dotkniętych przemocą domową w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób doznających przemocy domowej, z którymi przeprowadzono rozmowy	4	0	2
liczba osób stosujących przemoc domową, z którymi przeprowadzono rozmowy	7	0	1
liczba świadków przemocy domowej, z którymi przeprowadzono rozmowy	0	0	2

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024

W 2024 roku oraz w latach poprzednich na terenie Gminy funkcjonował **Punkt Konsultacyjny** Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodzisku Wielkopolskim (PK). Jego zadaniem jest wsparcie osób w kryzysach, w szczególności zmagających się z problemem uzależnień oraz uwikłanych w przemoc domową, a także inicjowanie działań interwencyjnych i naprawczych. Punkt Konsultacyjny współpracuje z innymi specjalistami zatrudnionymi w OPS w Grodzisku Wielkopolskim oraz instytucjami odpowiedzialnymi za specjalistyczną pomoc i wsparcie. Punkt funkcjonuje w budynku Muzeum Ziemi Grodzkiej przy ul. 27 Stycznia 7 w Grodzisku Wielkopolskim, a wsparcie pedagoga, specjalisty psychoterapii uzależnień oraz osoby przygotowującej się do uzyskania tożsamyh uprawnień, udzielane jest bezpłatnie podczas 2 dyżurów w miesiącu.

W 2024 roku w PK udzielono porad 38 osobom dotkniętym problemem alkoholowym i 18 dorosłym członkom rodzin osób z problemem alkoholowym. Dodatkowo, wsparcie otrzymały 2 osoby doznające przemocy domowej oraz 1 osoba stosująca przemoc wobec bliskich. Należy zauważyć, że mimo wahań w zakresie zapotrzebowania na specjalistyczne poradnictwo wśród poszczególnych grup, kontynuowanie i rozwijanie usług specjalistów jest niezbędne, a mieszkańcy doświadczają różnych trudności wymagających udziału wyspecjalizowanej kadry pomocy i wsparcia. Rozwój aparatu pomocowego i usługowego, w tym inicjowanie dodatkowych działań środowiskowych ukierunkowanych na rozpoznawanie i wspieranie środowisk szczególnie dotkniętych lub narażonych na

występowanie sytuacji kryzysowych może pozytywnie wpłynąć na skalę korzystania z pomocy ukierunkowanej na wzmacnianie pozytywnych zachowań, a nie jedynie ograniczanie skali zachowań niepożądanych. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 3. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym w Grodzisku Wielkopolskim w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
osoby z problemem alkoholowym	34	42	38
osoby z problemem narkotykowym	5	0	0
dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym	0	19	18
dorośli członkowie rodziny osoby z problemem narkotykowym	5	0	0
osoby doznające przemocy domowej	0	0	2
osoby stosujące przemoc domową	0	0	1

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024

Innym punktem specjalistycznego poradnictwa działającym na terenie Gminy jest **Punkt Interwencji Kryzysowej** w siedzibie OPS przy ul. Powstańców Chocieszyńskich 23D w Grodzisku Wielkopolskim, w którym wsparcia udziela psycholog, a konsultacje prowadzone są 2 razy w miesiącu w formie osobistej i telefonicznej. W 2024 roku ze wsparcia skorzystało 35 mieszkańców Gminy, którym udzielono 96 porad.

Kompleksowe wsparcie psychologiczne udzielane jest również w ramach działalności **Punktu Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży**, który mieści się przy ul. 27 Stycznia 7 w Grodzisku Wielkopolskim. Punkt zapewnia dzieciom oraz ich rodzicom szerokie formy wsparcia, w tym konsultacje, porady, interwencję kryzysową oraz terapię krótkoterminową obejmujące rozwiązywanie problemów emocjonalnych, uzależnień, pomoc w trudnych sytuacjach życiowych i trudnościach związanych z uczeniem się oraz relacjami społecznymi, ale również prowadzi grupowe zajęcia terapeutyczne, udziela informacji o miejscach świadczących kompleksowe wsparcie terapeutyczne oraz rozwija działania w obszarze aktywnego spędzania czasu ukierunkowanego na promocję zdrowego stylu życia. Wsparcie

świadczone jest przez 2 psychologów w każdy wtorek i środę po umówieniu spotkania, a rejestracja prowadzona jest od poniedziałku do piątku w godzinach 10.00-15.00.

Niezwykle istotnym punktem na pomocowej mapie Grodziska Wielkopolskiego jest **Centrum Ekonomii Społecznej**, które powstało w ramach rewitalizacji części Gminy. Centrum utworzone w starym dworcu PKP przy ul. Kolejowej 18 jest przestrzenią realizacji szerokich i wieloaspektowych usług społecznych na rzecz lokalnej społeczności, a także odpowiada za animowanie mieszkańców Gminy, poprzez organizowanie różnorodnych zajęć i spotkań dla wszystkich zainteresowanych. Dodatkowo, Centrum tworzy warunki do rozwoju ekonomii społecznej, oferując przestrzeń i infrastrukturę do realizacji działań statutowych organizacji, ale również wpływa na reintegrację społeczno-zawodową mieszkańców, m.in. w ramach szkoleń, kursów i zajęć organizowanych w sali dydaktycznej, pracowni komputerowej, a także sali rehabilitacji.

W 2024 roku z przestrzeni Centrum korzystały liczne podmioty, w tym Centrum Kultury „Rondo”, Spółdzielnia Socjalna Dworzec, Bar Dworcowy, jednostki oświatowe, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, Komenda Powiatowa Policji, Ochotnicza Straż Pożarna, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Rada Seniorów, czy też Fundacja Instytut Rozwoju Liderów – PISOP, natomiast wśród realizowanych przedsięwzięć znalazły się te o charakterze kulturalnym, edukacyjnym, jak i integracyjnym. Szczególnie ważną inicjatywą była współorganizacja przez Centrum *„Grodziskiego Kiermaszu Rodzinnych Inspiracji i Tradycji”*, w ramach którego prowadzono m.in. indywidualne poradnictwo psychologiczne, prawne i pedagogiczne, warsztaty psychologiczne dla dorosłych oraz dzieci, warsztaty „Szkoła dla rodziców” oraz odbywały się dyżury Punktu Konsultacyjnego.

Centrum Ekonomii Społecznej stale rozwija swoją działalność, a wśród planowanych przedsięwzięć jest utworzenie Centrum Integracji Społecznej, przedsiębiorstwa społecznego z udziałem partnerów prawnych, Centrum Wolontariatu, Centrum Integracji Kulturalnej, Klubu Młodego Rodzica oraz wdrażanie programów aktywności lokalnej i pracy organizatora społeczności lokalnej.

Specjalistyczne poradnictwo w przypadku uzależnień świadczone jest również przez podmioty zewnętrzne na terenie Gminy. W 2024 roku mieszkańcy mieli możliwość korzystania m.in. ze świadczeń **Poradni Zdrowia Psychicznego Medyk Sp. z o.o.**, mieszczącej się przy ul. Zbożowej 26, w ramach której funkcjonuje Poradnia Leczenia Uzależnień, tj. placówka ambulatoryjna.

Niezwykle ważnym zasobem wsparcia dzieci i młodzieży dotkniętych uzależnieniem lub innymi trudnościami, funkcjonującym na terenie Gminy Grodzisk Wielkopolski jest **Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży** prowadzone przez Stowarzyszenie Centrum Zdrowia I Edukacji PRIMUM VIVERE, przy ul. Zbożowej 26 i świadczy wsparcie w oparciu o dotację Wielkopolskiego oddziału NFZ na świadczenie usług w zakresie zdrowia psychicznego zgodnie z wdrażaną reformą systemu zdrowia. W świetle tego działania, utworzone zostały zespoły i jednostki odpowiadające I i II poziomowi referencyjnemu:

- Poradnia Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci I Młodzieży,
- Oddział Dzienny Psychiatryczny Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży.

W ramach I poziomu referencji prowadzona jest diagnoza psychologiczna dziecka, udzielane są porady psychologiczne, organizowane są sesje psychoterapii indywidualnej, rodzinnej i grupowej, sesje wsparcia psychospołecznego, ale również wizyty i poradnictwo w domu/środowisku, a świadczenia realizowane są przez zespół specjalistów: psychologa, psychoterapeutę oraz terapeuta środowiskowego. II poziom referencji obejmuje z kolei funkcjonowanie placówki w trybie dziennym, a w ramach poradni zdrowia psychicznego dla dzieci i na oddziale dziennym psychiatrycznym rehabilitacyjnym dla dzieci, realizowane są odpowiednio świadczenia ambulatoryjne i dzienne przez lekarzy psychiatrów, psychologów, psychoterapeutów oraz terapeutów zajęciowych. Co ważne, świadczenia realizowane w poradni zdrowia psychicznego dla dzieci w zakresie II poziomu referencyjnego nie wymagają skierowania.

Dodatkowa oferta wsparcia i pomocy w pokonaniu uzależnienia realizowana jest także przez **Parafię pw. św. Jadwigi w Grodzisku Wielkopolskim**. Poza działalnością duchową, Parafia prowadzi grupy wsparcia dla osób uzależnionych. **Grupa AA „JADWIGA”** spotyka się w salce A przy klasztorze w każdy czwartek o godzinie 18:00, natomiast **Grupa AA „SERCE”** odbywa swoje spotkania w salce A przy klasztorze w każdy poniedziałek o godzinie 18:00. W Gminie działa również **Grupa wsparcia dla osób współuzależnionych Al-Anon „Ozdrowienie”**, która spotyka się w Gminnym Centrum Pomocy Środowiskowej (w podwórzu), przy ul. Powstańców Chocieszyńskich 23 F w każdy piątek, o godzinie 18:00.

Istotnym wsparciem lokalnego systemu profilaktyki jest realizacja programów i innych działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej. W 2024 roku w szkołach funkcjonujących na terenie Gminy przeprowadzono program o potwierdzonej skuteczności, tj. program rekomendowany w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii. Programem „Debata” objęto łącznie 60 uczniów i 3 nauczycieli lub wychowawców.

Ponadto, w 2024 roku i latach poprzednich realizowano inne formy działań profilaktycznych skierowane do dzieci i młodzieży, w tym programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej, którymi objęto 4 600 uczniów, 120 nauczycieli/wychowawców oraz 120 rodziców.

Dodatkowo, dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także ogółu lokalnej społeczności organizowane są inne oddziaływania profilaktyczne. W 2024 roku przeprowadzono jednorazowe prelekcje i pogadanki dla 450 uczestników, zorganizowano festyny i imprezy plenerowe, w których uczestniczyło 2 000 mieszkańców, a także odbyły się liczne konkursy artystyczne o charakterze profilaktycznym, w których udział wzięło 550 uczniów.

Ważnym aspektem działalności na rzecz profilaktyki zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży jest również finansowanie ich udziału w wyjazdach w ramach kolonii letnich i ferii zimowych. W 2024 roku w koloniach, podczas których realizowany był program profilaktyczny uczestniczyło 49 dzieci z terenu Gminy.

Funkcję wspierającą lokalny system przeciwdziałania uzależnieniom w Gminie Grodzisk Wielkopolski pełnią **placówki wsparcia dziennego**, które prowadzone są Ośrodek Pomocy Społecznej. W Gminie funkcjonuje 5 świetlic w formie opiekuńczej, gdzie zajęcia odbywają się 1-3 razy w tygodniu i które prowadzą program wychowawczy:

1. świetlica przy ul. 27 Stycznia 7 w Grodzisku Wielkopolskim,
2. świetlica w Szkole Podstawowej nr 4 w Grodzisku Wielkopolskim,
3. świetlica w Szkole Podstawowej w Ptaszkowie,
4. świetlica w Szkole Podstawowej w Kąkolewie,
5. świetlica w Szkole Podstawowej w Grąblewie.

Działalność placówek wsparcia dziennego skierowana jest do dzieci w wieku szkolnym, uczniów szkół podstawowych, w szczególności z rodzin korzystających ze wsparcia OPS. W ramach prowadzonych zajęć, dzieci w placówce objęte są m.in. pomocą w nauce i odrabianiu zadań domowych, opieką pedagogiczną i socjoterapeutyczną, dożywianiem, a także organizowany jest dla nich aktywny czas wolny, m.in. poprzez gry i zabawy świetlicowe oraz udział w imprezach okolicznościowych i zajęciach w czasie wakacji i ferii.

Zarówno członkowie GKRPA, jak i pracownicy świetlic oraz nauczyciele i wychowawcy zostali w 2024 roku objęci licznymi oddziaływaniami podnoszącymi kompetencje i wiedzę. Wśród głównych tematów tych szkoleń znalazły się zagadnienia związane z aktualnym stanem prawnym działań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, rolą GKRPA w przeciwdziałaniu przemocy domowej, standardami ochrony małoletnich oraz przeciwdziałaniem przemocy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Należy również podkreślić, iż w ramach swojej działalności, GKRPA dystrybuuje także materiały edukacyjne, w tym plakaty, ulotki, biuletyny i książki, dotyczące problemu uzależnień. W 2024 roku dofinansowano również kampanie i projekty profilaktyczne podmiotów zewnętrznych, których działalność realnie wpływa na rozwój prawidłowych zachowań społecznych dzieci i młodzieży oraz dorosłych w Gminie.

DZIAŁALNOŚĆ KOMENDY POWIATOWEJ POLICJI W GRODZISKU WIELKOPOLSKIM

Lokalny aparat pomocowy oraz usług społecznych jest wspierany również poprzez działalność Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku Wielkopolskim, która pełni kluczową rolę w realizacji zadań z zakresu prewencji uzależnień oraz podejmowania interwencji w przypadku zdarzeń powiązanych z sięganiem po alkohol i narkotyki na terenie Gminy.

Statystyki policyjne wskazują, że na terenie Gminy regularnie dochodzi do przestępstw w rodzinach, a skala tego zjawiska pozostaje wysoka. W 2024 roku funkcjonariusze podjęli 312 interwencji domowych, a 19 z nich zakończyło się wszczęciem procedury „Niebieska Karta”. Dodatkowo stwierdzono 25 przypadków grożenia osobom najbliższym i 8 zdarzeń dotyczących znęcania się fizycznego lub psychicznego nad członkami rodziny.

Tabela 4. Działania funkcjonariuszy KPP w Grodzisku Wielkopolskim w zakresie przemocy domowej w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba interwencji domowych	345	356	312
liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”	18	19	19
liczba przestępstw dotyczących grożenia innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub na szkodę osoby dla niej najbliższej	24	23	25
liczba przestępstw dotyczących znęcania się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą	10	4	8

Źródło: Informacja KKP w Grodzisku Wielkopolskim za lata 2022-2024

Wśród odnotowanych przez funkcjonariuszy przestępstw są również te dotyczące nieodpowiednich zachowań po spożyciu alkoholu oraz związane z upowszechnianiem substancji nielegalnych. W 2024 roku Komenda Powiatowa Policji w Grodzisku Wielkopolskim zatrzymała 30 nietrzeźwych kierowców oraz rozpoznała 21 przestępstw w zakresie posiadania narkotyków i substancji psychotropowych, w tym ich znacznej ilości – 2, a także ich dystrybucji – 2. Skala poszczególnych zdarzeń w latach 2022-2024 uległa zmniejszeniu, przy czym liczba przestępstw w zakresie dystrybucji nieznacznie się zwiększyła, co może być efektem licznych interwencji, działań edukacyjnych i prewencyjnych funkcjonariuszy.

Tabela 5. Działania funkcjonariuszy KPP w Grodzisku Wielkopolskim w obszarze alkoholu i narkotyków w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba zatrzymanych kierowców w stanie nietrzeźwości	45	35	30
Liczba przestępstw w zakresie udzielenia innej osobie środka odurzającego	7	1	0
Liczba przestępstw w zakresie udzielenia innej osobie (pełnoletniej) środka odurzającego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej	1	0	2
Liczba przestępstw w zakresie posiadania środków odurzających lub substancji psychotropowych	26	64	21
Liczba przestępstw w zakresie posiadania znacznej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych	3	6	2

Źródło: Informacja KPP w Grodzisku Wielkopolskim za lata 2022-2024

Na terenie Gminy dochodzi również do innych przestępstw wobec mieszkańców, w tym popełnianych pod wpływem substancji psychoaktywnych. W latach 2022-2024 odnotowany został spadek liczby kradzieży, w tym z włamaniem, natomiast funkcjonariusze wszczęli znacznie większą liczbę spraw dotyczących niszczenia mienia, które w 2024 roku miało miejsce aż 29 razy.

Tabela 6. Działania funkcjonariuszy KPP w Grodzisku Wielkopolskim w zakresie innych przestępstw w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba przestępstw dotyczących kradzieży	32	27	27
Liczba przestępstw dotyczących kradzieży z włamaniem	9	19	12
Liczba przestępstw dotyczących niszczenia mienia	17	19	29

Źródło: Informacja KPP w Grodzisku Wielkopolskim za lata 2022-2024

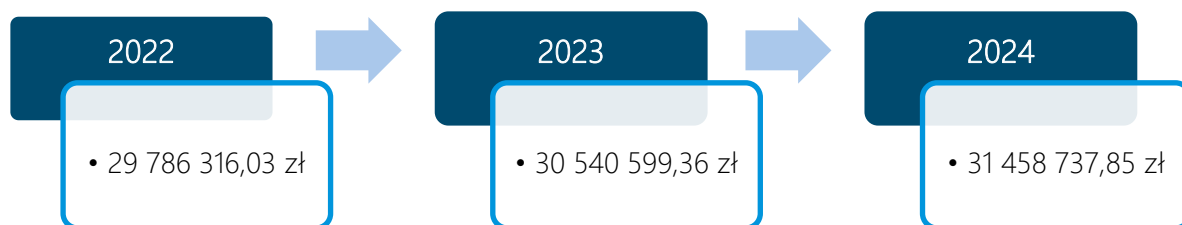
Komenda Powiatowa Policji jest również realizatorem licznych działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przemocy domowej, uzależnień i bezpieczeństwa. Dodatkowo, funkcjonariusze w ramach bieżącej działalności kontrolują stan trzeźwości kierowców oraz podejmują zatrzymania praw jazdy.

RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE GRODZISK WIELKOPOLSKI

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu.

W 2024 roku wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy Grodzisk Wielkopolski wyniosła łącznie 31 458 737,85 zł, w tym najwięcej, bo 15 335 118,42 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. Wartość napojów o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa) wyniosła 12 788 790,67 zł, natomiast od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) – 3 334 828,76 zł. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1. Na przestrzeni lat 2022-2024 wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy ulegała systematycznemu wzrostowi, a w 2024 roku względem 2022 roku wzrosła o 5,6%.

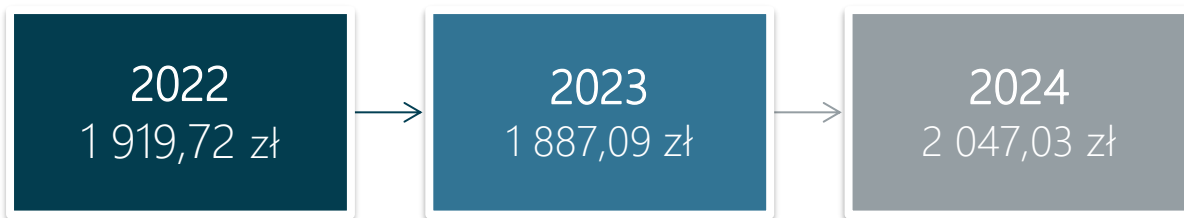
Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Grodzisk Wielkopolski w latach 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024

W 2024 roku Gminę Grodzisk Wielkopolski zamieszkiwało łącznie 15 368 osób, które ukończyły 18 rok życia. Wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu przypadającego na 1 pełnoletnią osobę wyniosła zatem 2 047,03 zł – w porównaniu do 2022 roku, gdy liczba dorosłych mieszkańców wynosiła 15 516 osób, nastąpił wzrost na poziomie 6,6%, z kolei w zestawieniu z rokiem poprzednim (2023), zaobserwowano wzrost o 8,5%.

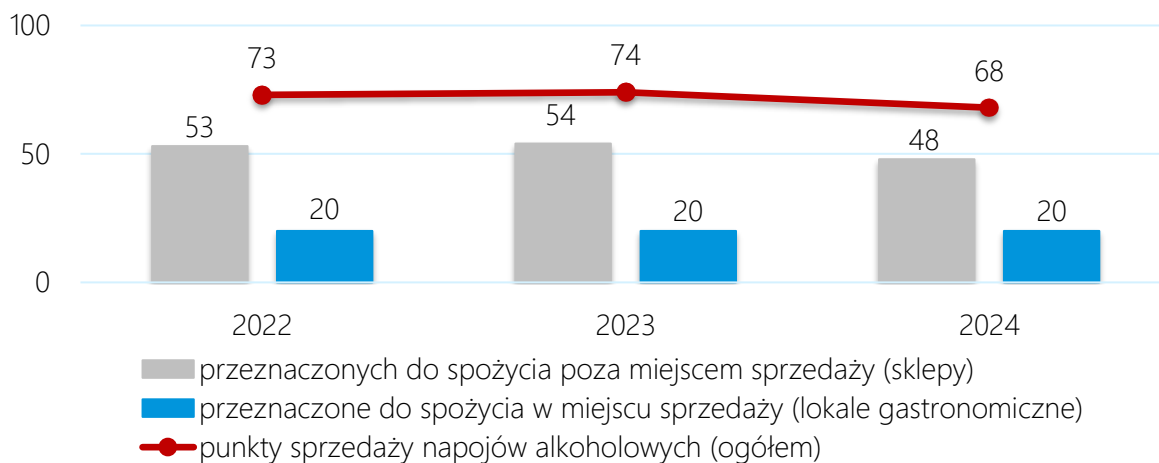
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca Gminy na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024

W latach 2022-2024 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy ulegała niewielkim wahaniom – w 2024 roku na jej obszarze znajdowało się 48 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) oraz 20 punktów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne). W stosunku do 2022 roku liczba punktów prowadzących sprzedaż alkoholu zmniejszyła się o 5, natomiast w porównaniu do 2023 roku – o 6.

Wykres 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Grodzisk Wielkopolski na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024

Każdego roku GKRPA prowadzi kontrole punktów sprzedaży alkoholu i weryfikuje prawidłowość działań i sprzedaży alkoholu, m.in. w zakresie przestrzegania zakazu reklamy alkoholu, spożywania go na terenie sklepu oraz sprzedaży alkoholu nieletnim. Dodatkowo organizowane są szkolenia dla pracowników punktów w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały problemy społeczne z perspektywy dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych działających na terenie Gminy Grodzisk Wielkopolski. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie skali rozpowszechnienia określonych problemów i zachowań wśród dzieci, w szczególności w zakresie spożywania alkoholu, zażywania narkotyków, sięgania po papierosy i e-papierosy oraz uzależnień behawioralnych, a także przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie szkół podstawowych z Gminy Grodzisk Wielkopolski wypełnili łącznie 289 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek ilustruje strukturę próby według płci. W badaniu diagnozującym problemy społeczne w większym stopniu uczestniczyły dziewczynki, które stanowiły 55,7% badanej próby (161 osób), podczas gdy chłopcy wypełnili pozostałe 44,3% kwestionariuszy (128 osób).

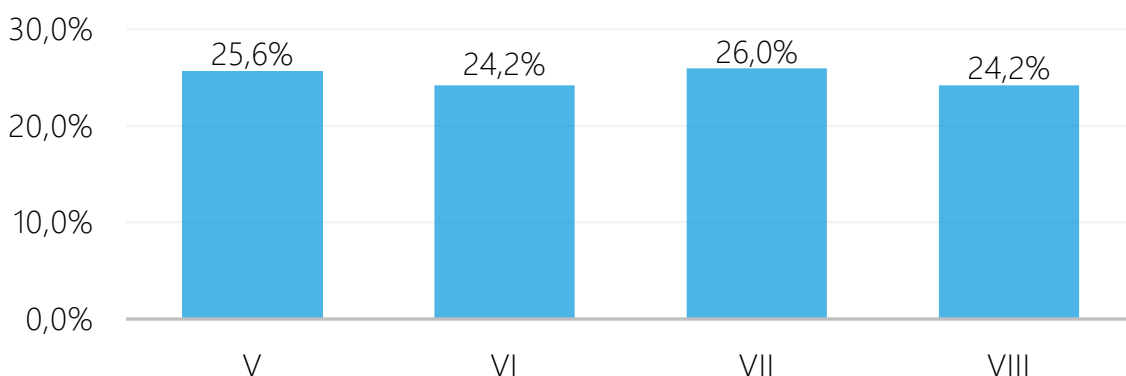
Rysunek 3. Płeć: N¹¹=289

Respondenci pochodzili z różnych klas, co zapewniło zróżnicowaną perspektywę w badaniu. Struktura uczestników przedstawiała się następująco – 25,6% badanych uczęszczało w momencie badania do klasy V szkoły podstawowej, po 24,2% ankietowanych wskazało na klasę VI i VIII, a największy odsetek uczniów zadeklarowało przynależność do klasy VII szkoły podstawowej. Równomierny rozkład procentowy wśród uczniów klas V–VIII pozwala stwierdzić, że uzyskane wyniki są dobrze zbalansowane i oddają potrzeby oraz opinie uczniów na różnych etapach edukacji w szkołach podstawowych.

¹¹ N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie.

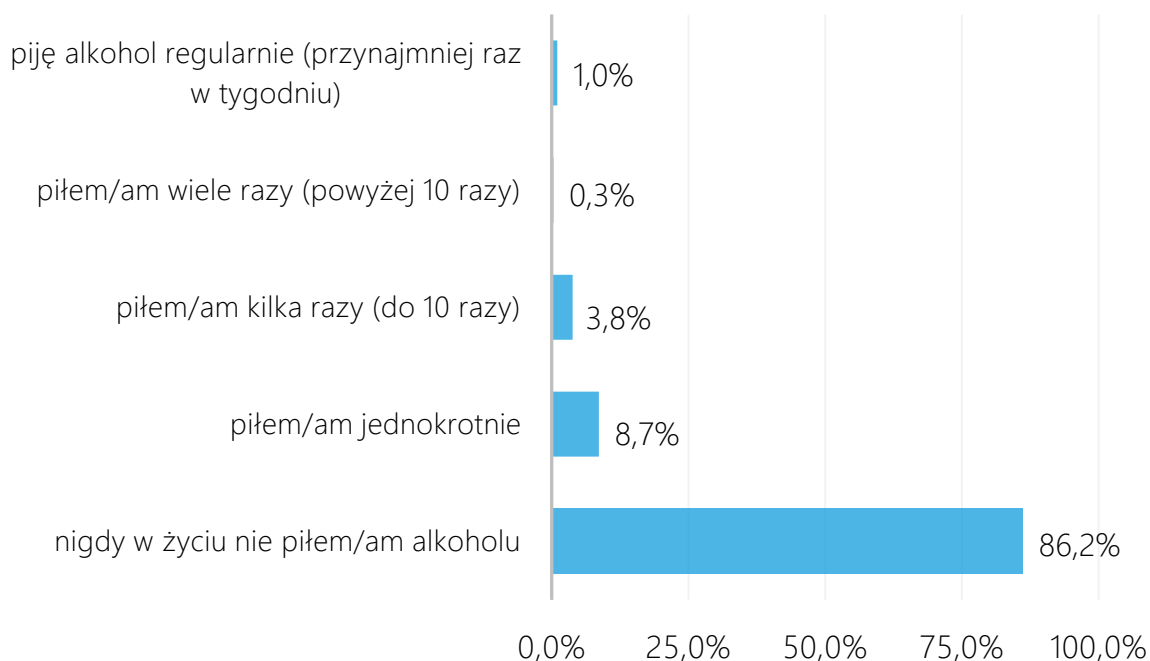
Wykres 3. Klasa: N= 289

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwszy z analizowanych obszarów dotyczy problemu spożywania alkoholu przez uczniów szkół podstawowych z Gminy Grodzisk Wielkopolski. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, kontakt z alkoholem miał średnio co siódmy badany uczeń (13,8%), w tym zdecydowana większość ankietowanych spożyła go jednokrotnie (8,7%). Kilukrotny kontakt z alkoholem (do 10 razy) zadeklarowało z kolei 3,8% badanych, a 0,3% uczniów zadeklarowało wielokrotne sięganie po niego (powyżej 10 razy). Część respondentów ze szkół podstawowych przyznała natomiast, że regularnie sięga po napoje alkoholowe (przynajmniej raz w tygodniu), a sytuacja ta dotyczy 1,0% badanych.

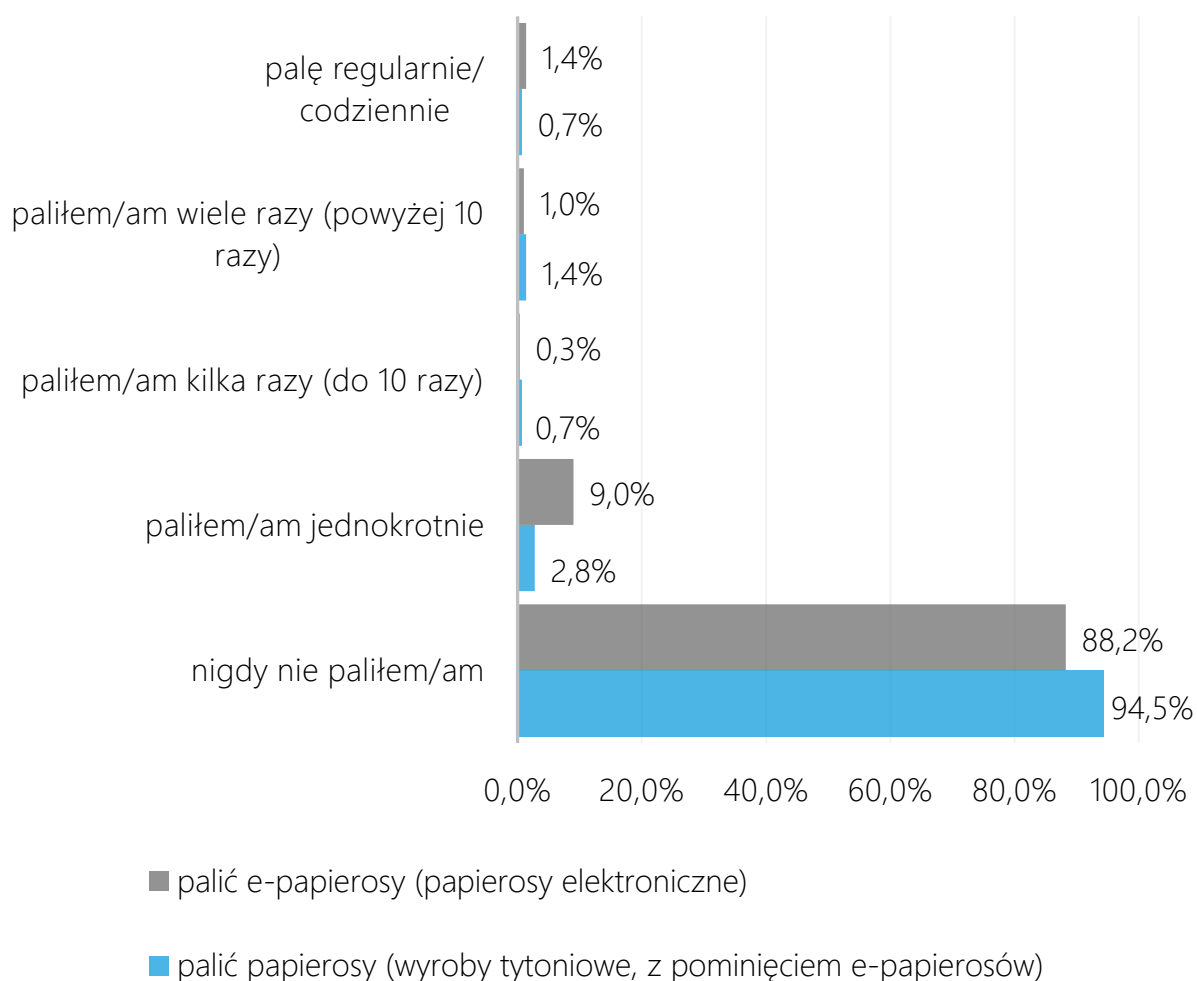
Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=289

PROBLEM NIKOTYNOWY

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów szkół podstawowych po papierosy tradycyjne (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów) oraz e-papierosy. Z deklaracji młodych mieszkańców Gminy wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi miało łącznie 5,6% ankietowanych, wśród których 2,8% paliło je jednokrotnie, 0,7% sięgnęło po nie kilka razy (do 10 razy), 1,4% paliło je wielokrotnie (powyżej 10 razy), a odsetek 0,7% uczniów potwierdził regularne/codziennie palenie papierosów. Kontakt z e-papierosami miał z kolei większy odsetek ankietowanych, bo blisko co ósmy uczeń, tj. 11,7%. Wśród nich 9,0% sięgnęło po nie jednokrotnie, 0,3% – kilka razy (do 10 razy), 1,0% wiele razy (powyżej 10 razy), natomiast 1,4% badanych sięga po nie regularnie/codziennie.

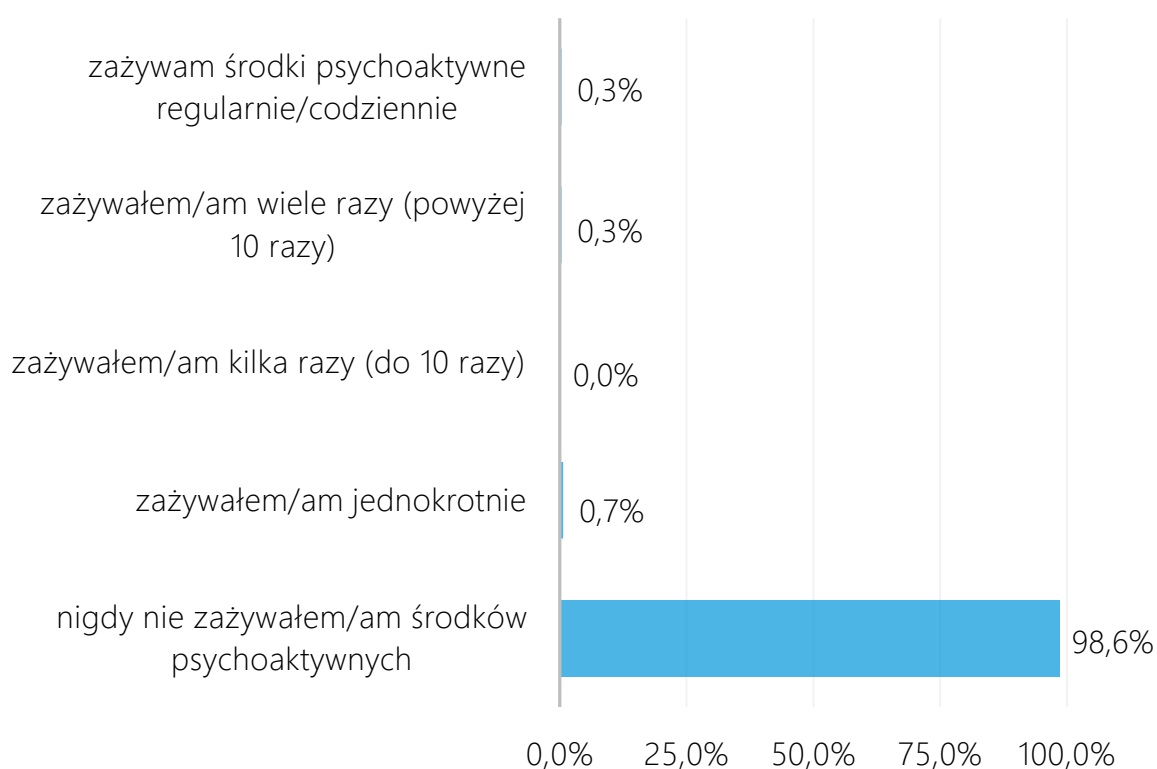
Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N= 289

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny z analizowanych obszarów dotyczył zażywania środków psychoaktywnych. W celu rozpoznania skali tego problemu, respondentom ze szkół podstawowych zadano pytanie o to ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Z odpowiedzi uczniów wynika, że po substancje psychoaktywne sięgnęło kiedykolwiek 1,3% badanych. Szczególną uwagę należy zwrócić na fakt, iż wśród nich znajdują się osoby, które zadeklarowały regularne/codziennie sięganie po nie – 0,3%. Również 0,3% respondentów stwierdziło, że miało kontakt z takimi substancjami wiele razy (powyżej 10 razy), natomiast 0,7% badanych stwierdziło, że zażywało je jednokrotnie.

Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=289

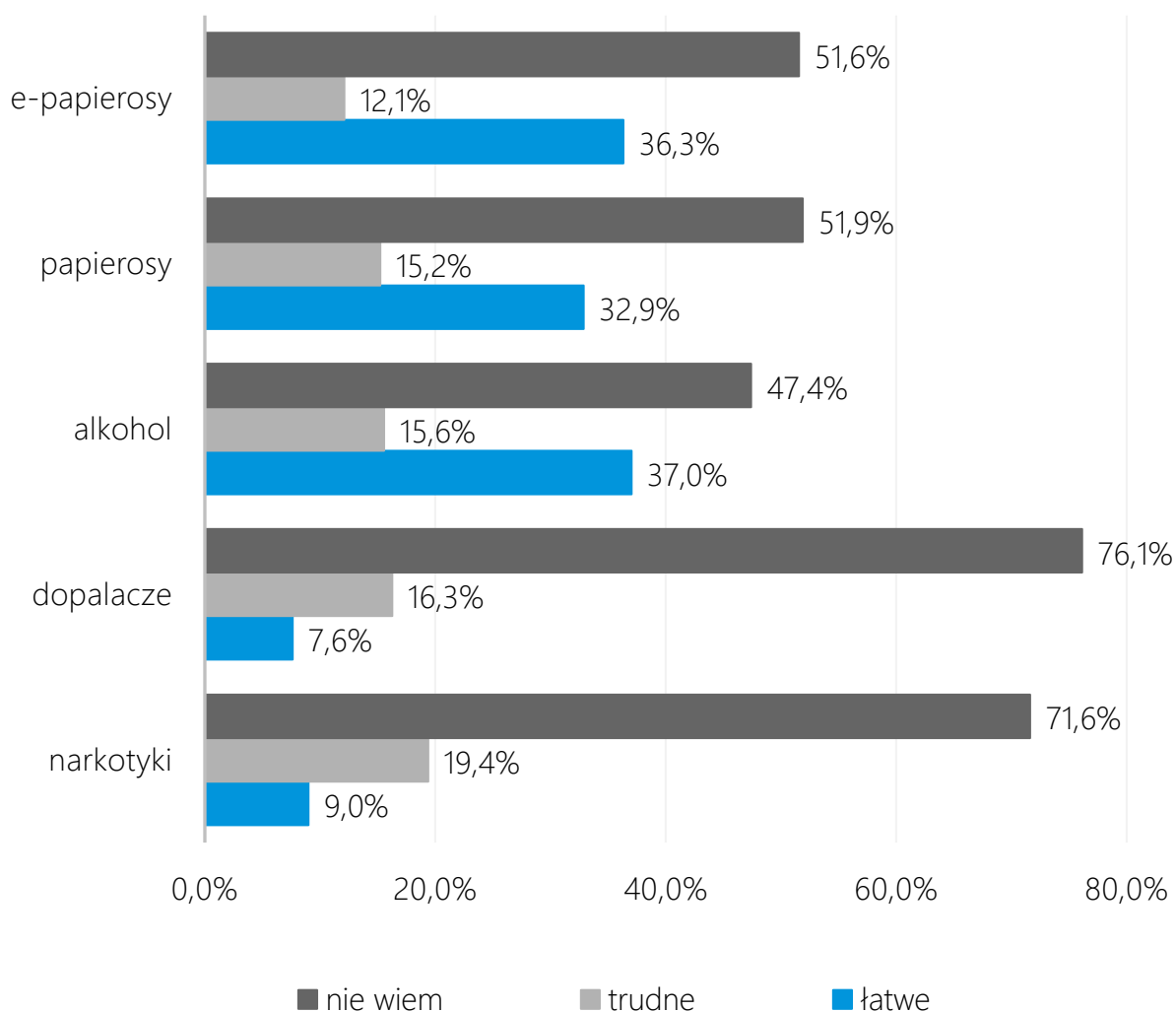

W dalszej części badania uczniowie ze szkół podstawowych zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Jak wynika z ich deklaracji, większość ankietowanych nie posiada wiedzy, co dotyczy w szczególności narkotyków oraz dopalaczy.

Największą dostępnością wśród młodych mieszkańców Gminy Grodzisk Wielkopolski charakteryzuje się alkohol, ale również e-papierosy i papierosy tradycyjne, na które wskazywał średnio co trzeci respondent. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 9,0% ankietowanych, a trudne dla 19,4%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 7,6% badanych, a trudne dla 16,3%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 37,0% badanych, a trudny dla 15,6%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 32,9% respondentów, a trudne dla 15,2%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 36,3% młodych mieszkańców, a trudne dla 12,1%.

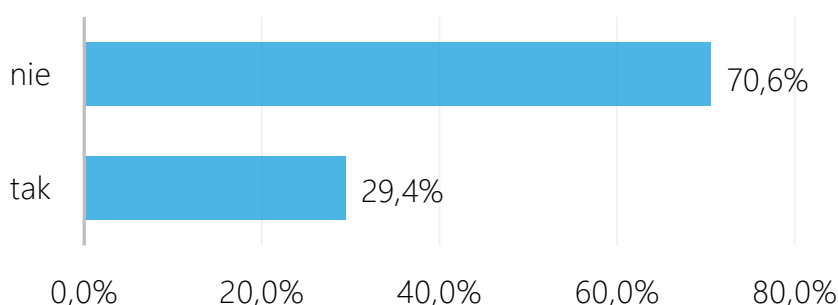
Wykres 7. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N= 289

PROBLEM PRZEMOCY

W kolejnej części raportu z badania ankietowego oszacowana została skala problemu przemocy wśród uczniów szkół podstawowych zamieszkujących Gminę Grodzisk Wielkopolski. Analizie poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą oraz przemocą w Internecie, czyli cyberprzemocą. Odpowiedzi respondentów na pierwsze pytanie wskazują, że blisko co trzeci młody mieszkaniec Gminy doświadczył przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (29,4%).

Wykres 8. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?
N=289

Podczas badania diagnozującego dany problem rozpoznano również, jakie osoby dopuszczały się stosowania przemocy wobec uczniów. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że najczęściej doświadczali oni przemocy ze strony uczniów z ich szkoły (49 osób, tj. 61,3%). Średnio co szósta osoba wskazała na rodzeństwo (18 osób, tj. 17,5%), a w dalszej kolejności wskazywano na rodziców (10 osób, tj. 12,5%) oraz kolegów/koleżanki spoza szkoły (9 osób, tj. 11,3%). Część ankietowanych przyznała również, że przemoc wobec nich stosowały inne osoby, w tym *była koleżanka spoza szkoły, rówieśniczki oraz koleżanki* (18 osób, tj. 22,5%). 5 osób pominęło odpowiedź na to pytanie.

Tabela 7. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=80

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie z mojej szkoły	61,3%	49
inne osoby	22,5%	18
rodzeństwo	17,5%	14
rodzice	12,5%	10
koledzy/koleżanki spoza szkoły	11,3%	9

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W celu rozpoznania charakteru doświadczanej przez uczniów przemocy zostali oni zapytani o formę zachowań przemocowych jakich doświadczyli. Z odpowiedzi badanych wynika, że najpowszechniej stosowaną na terenie Gminy formą przemocy wobec uczniów ze szkół podstawowych jest przemoc psychiczna, z którą w ciągu ostatniego roku spotkało się 47 uczniów (66,2%). Ankietowani doznali również przemocy fizycznej, na którą wskazały 33 osoby (46,5%). Wśród innych form przemocy, jakich doświadczyli badani znalazła się także przemoc seksualna, na którą wskazało 9 osób, tj. 12,7%, a 3 uczniów przyznało, że doświadczyło zaniedbania ze strony rodziców (4,2%). 14 osób pominęło odpowiedź na to pytanie.

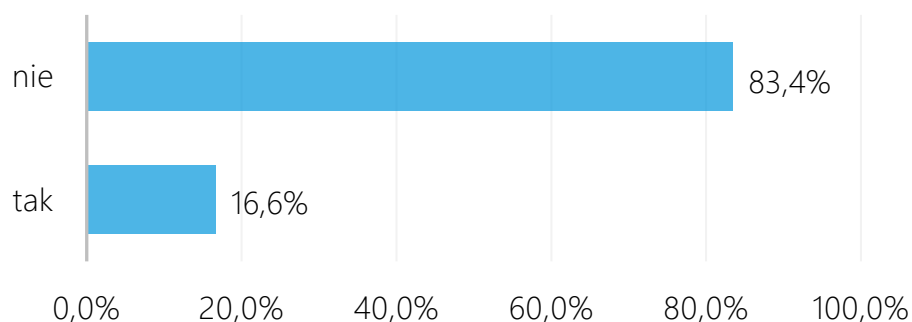
Tabela 8. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=71

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	66,2%	47
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	46,5%	33
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób który mnie zawstydział itp.	12,7%	9
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	4,2%	3

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności uczniowie zostali zapytani również o to, czy im samym zdarzyło się w okresie ostatnich 12 miesięcy zastosować przemoc wobec innych osób. Twierdzącej odpowiedzi udzielił znacznie mniejszy odsetek niż w przypadku doświadczania przemocy, tj. 16,6% ankietowanych.

Wykres 9. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=289

Badanych uczniów zapytano także o to, jakiego rodzaju przemoc stosowali. Ponad połowa ankietowanych zadeklarowała stosowanie przemocy psychicznej, do której przyznało się 26 osób (60,5%), a niewiele mniej, bo 23 ankietowanych przyznało, że zastosowało przemoc fizyczną wobec innych (53,5%). Do zastosowania przemocy seksualnej wobec innych osób przyznało się z kolei 2 ankietowanych (4,7%). 5 respondentów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 9. Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/łaś? N=43

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	60,5%	26
biłem/am kogoś, kopąłem/am, szarpałem/am dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	53,5%	23
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czymś ciele w sposób który go zawstydział itp.	4,7%	2

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Ponad połowa ankietowanych przyznała się do przemocy skierowanej wobec uczniów z ich szkoły (24 osoby, tj. 52,2%), a średnio co trzeci wskazał na kolegów/koleżanki spoza szkoły oraz rodzeństwo (po 14 osób, tj. 30,4%). Część odpowiedzi padła również na inne osoby, wśród których wymieniono *falszywych przyjaciół* oraz *inne dzieci z gier internetowych* (7 osób, tj. 15,2%). 2 uczniów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

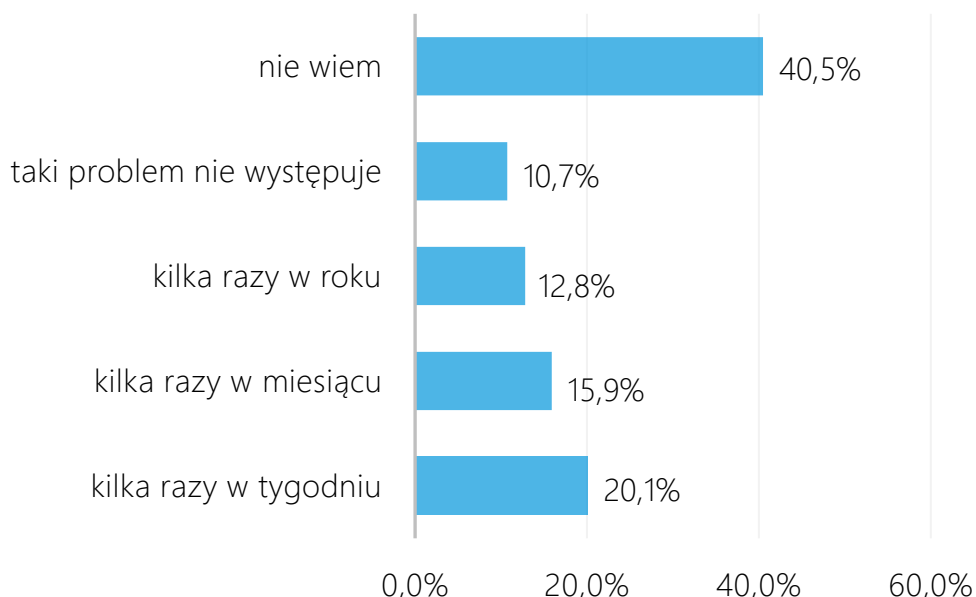
Tabela 10. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=46

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniów z mojej szkoły	52,2%	24
kolegów/koleżanek spoza szkoły	30,4%	14
rodzeństwa	30,4%	14
innych osób	15,2%	7

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

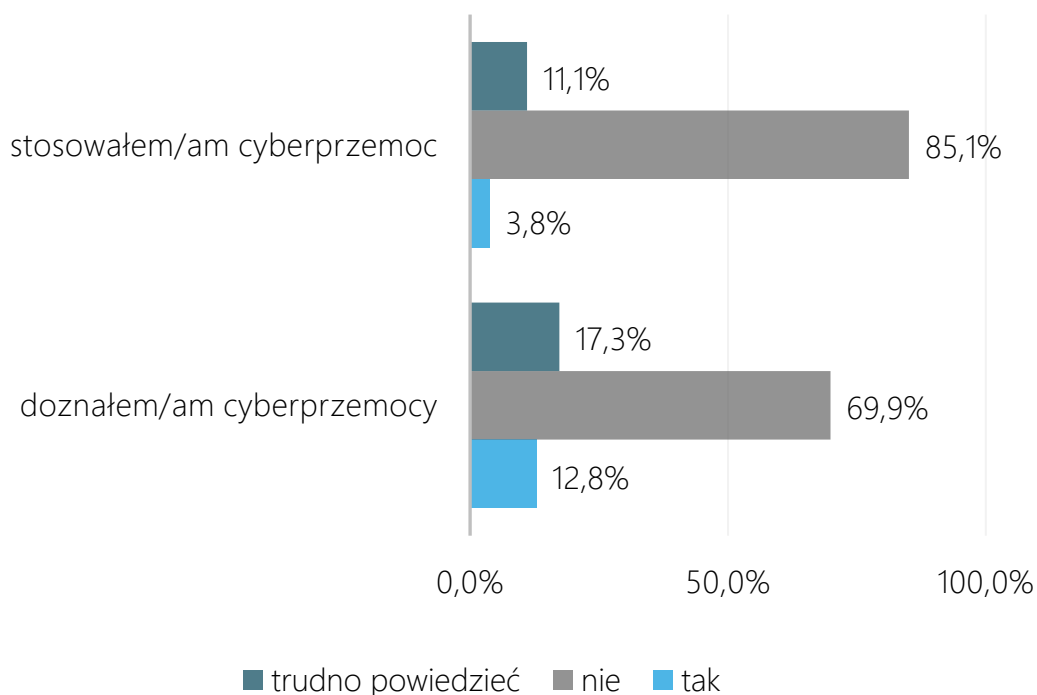
W kolejnym pytaniu poproszono ankietowanych o określenie, czy w ich szkole podstawowej dochodzi do sytuacji przemocowych między uczniami oraz o określenie częstotliwości występowania tego problemu. Znaczna część respondentów nie potrafiła jednoznacznie odnieść się do badanej kwestii (40,5%), natomiast zdaniem 10,7% badanych takie zjawisko nie występuje wcale. Odsetek 12,8% uczniów twierdzi, że przemoc w szkole ma miejsce sporadycznie, tj. kilka razy w roku, a niewiele więcej zauważa występowanie tego problemu kilka razy w miesiącu (15,9%), Znaczny odsetek ankietowanych, bo aż 20,1% młodych respondentów, przyznał z kolei, że problem przemocy między uczniami jest powszechny i występuje nawet kilka razy w tygodniu.

Wykres 10. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami?
N=289

Ostatnie pytanie w zakresie problemu przemocy dotyczyło skali doznawania oraz stosowania cyberprzemocy w stosunku do innych użytkowników Internetu. Jak wynika z odpowiedzi udzielonych przez młodych respondentów, tego problemu doświadczył odsetek 12,8% z nich, natomiast do stosowania przemocy w Internecie przyznało się znacząco mniej ankietowanych, bo 3,8%. Część respondentów miała również problem z określeniem, czy kiedykolwiek miała styczność z tym zjawiskiem, gdyż na odpowiedź „trudno powiedzieć” wskazało 17,3% badanych w przypadku doświadczania cyberprzemocy i 11,1% w przypadku stosowania jej.

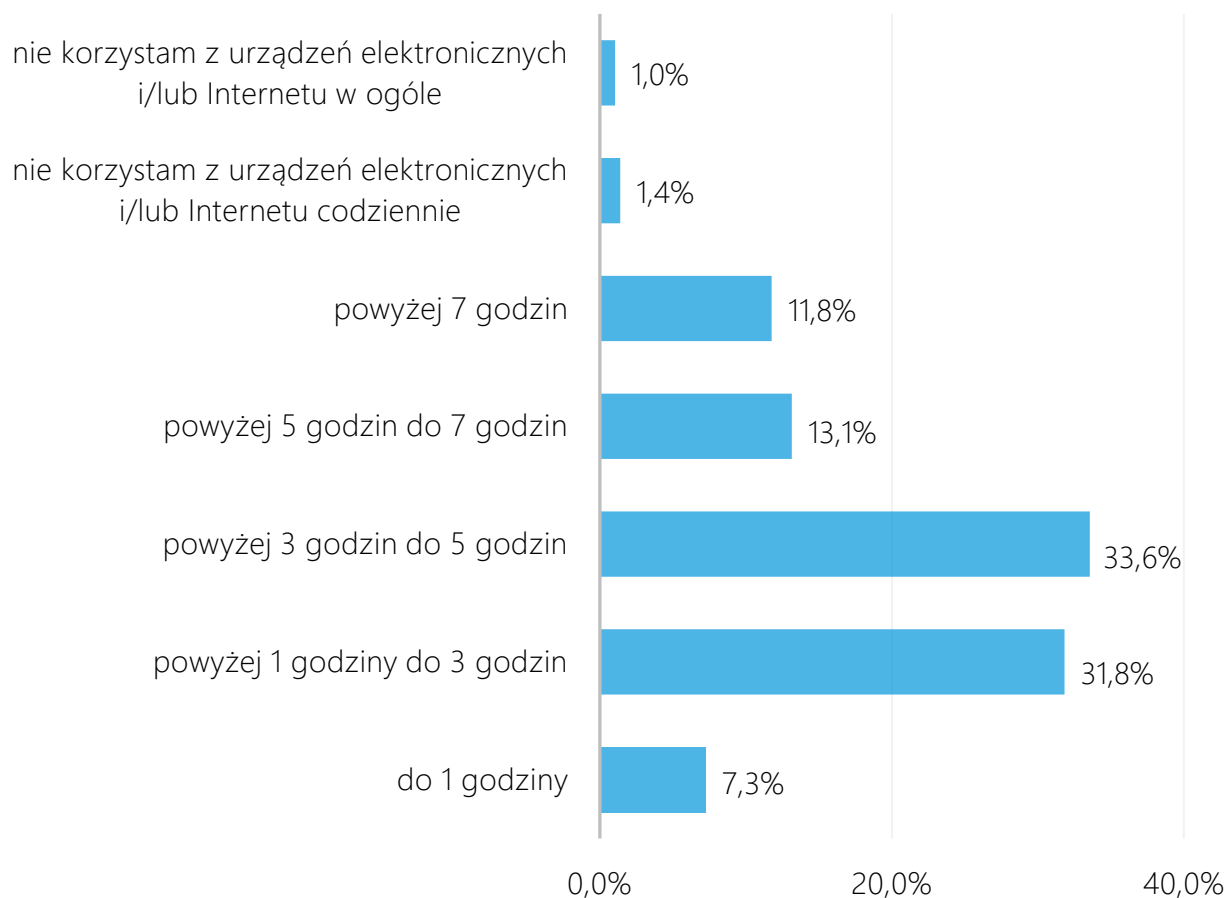
Wykres 11. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=289

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu rozpoznanie kwestii korzystania z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu przez uczniów szkół podstawowych z Gminy Grodzisk Wielkopolski. Pierwsze pytanie dotyczyło czasu, jaki badani poświęcają na korzystanie z tego typu urządzeń w ciągu dnia. Badanie wykazało, że średnio co trzeci młody mieszkaniec przeznaczą na tę czynność powyżej 1 do 3 godzin (31,8%), zaś niewiele większy odsetek ankietowanych – powyżej 3 do 5 godzin dziennie (33,6%). 13,1% respondentów korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu od 5 do 7 godzin dziennie, a aż 11,8% badanych – powyżej 7 godzin. Na czas do 1 godziny dziennie wskazał natomiast odsetek 7,3% badanych. Wśród respondentów byli również tacy, którzy zadeklarowali, że nie korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu codziennie (1,4%), a 1,0%, nie robi tego w ogóle.

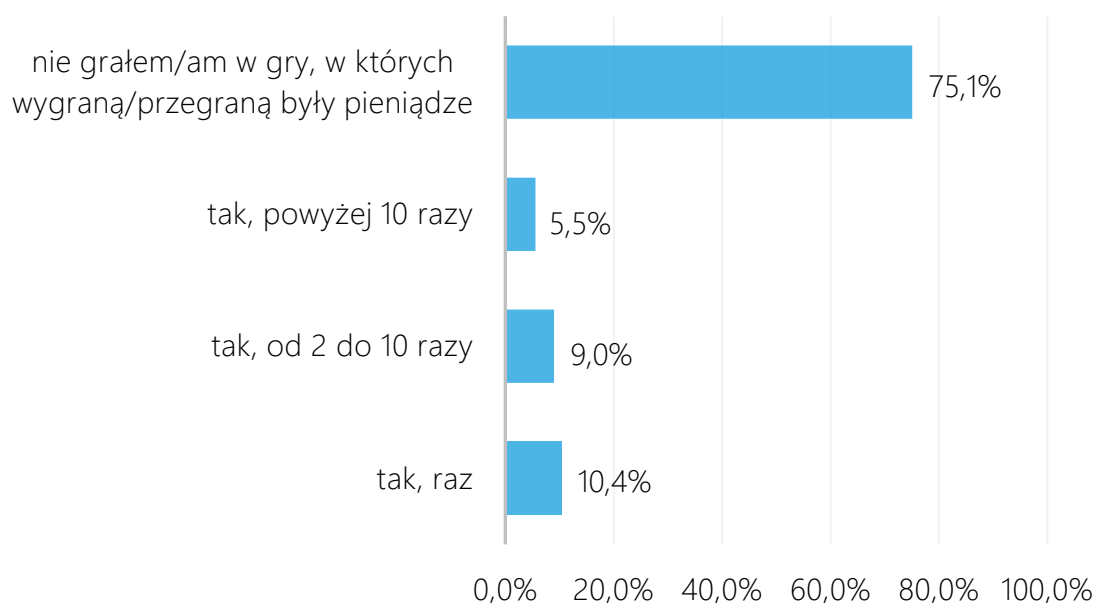
Wykres 12. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=289

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów ze szkół podstawowych, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się grać w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego 24,9% badanych. Wśród tych osób 10,4% grało w nie jednokrotnie, 9,0% – od 2 do 10 razy, z kolei 5,5% respondentów wskazało, że zdarzyło się to powyżej 10 razy.

Wykres 13. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=289

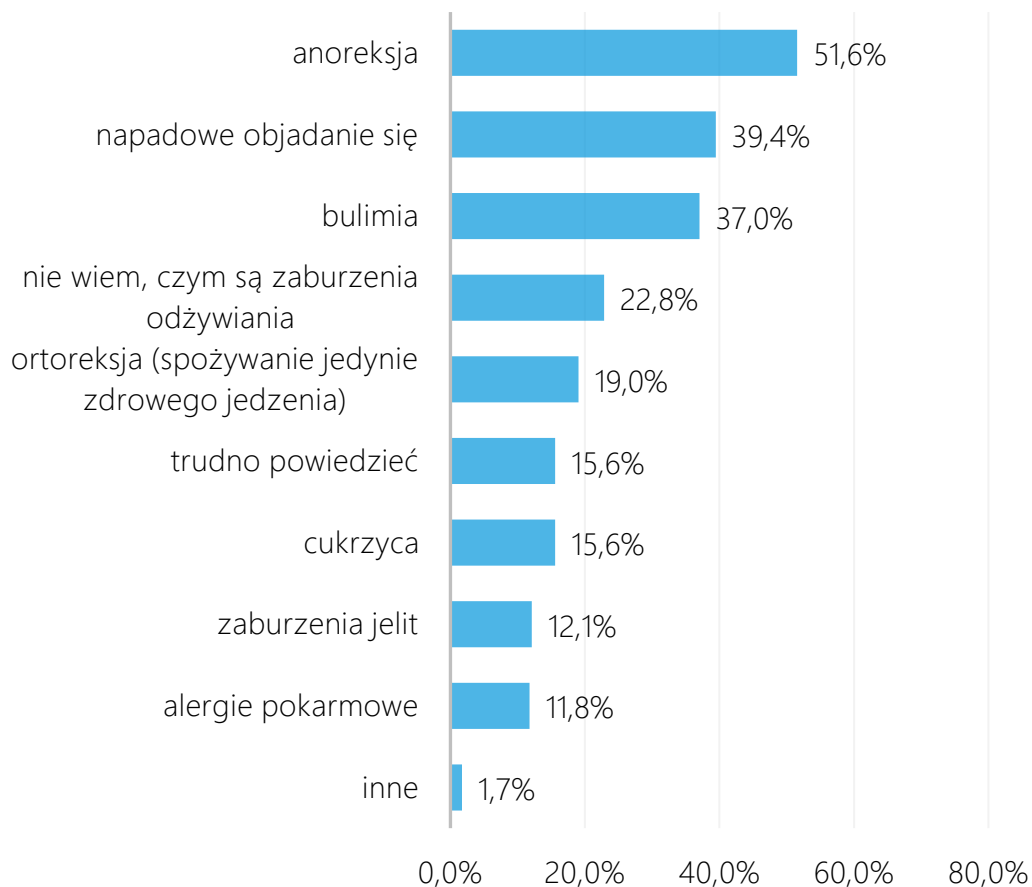

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Ostatnia część badania przeprowadzonego wśród uczniów ze szkół podstawowych z Gminy Grodzisk Wielkopolski dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmagają się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które odpowiedzi z kafeterii zaliczamy według nich do zaburzeń odżywiania. Odsetek 22,8% badanych przyznał, że nie wie, czym są zaburzenia odżywiania, a 15,6% ankietowanym trudno było odpowiedzieć na to pytanie. Pozostała część najliczniej wskazywała na anoreksję (51,6%), napadowe objadanie się (39,4%), bulimię (37,0%), a na ortoreksję (spożywanie jedynie zdrowego jedzenia) padło 19,0%.

Błędną wiedzę w tym zakresie wykazało 15,6% uczniów, w opinii których do zaburzeń odżywiania zalicza się cukrzycę, 12,1% osób w przypadku zaburzeń jelit oraz 11,8% badanych odnośnie alergii pokarmowych. 1,7% ankietowanych zaznaczyło inne formy zaburzeń odżywiania wśród których wskazano na *nie jedzenie*, *jedzenie zupek chińskich*, *jedzenie słodczy* oraz *zmuszanie się do wymiotów*.

Wykres 14. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=289

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW SZKÓŁ PONADPOSTAWOWYCH

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały problemy społeczne z perspektywy młodzieży ze szkół ponadpodstawowych. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie zasięgu i natężenia występujących wśród uczniów szkół średnich problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i e-papierosy oraz uzależnieniami behawioralnymi, a także przemocą domową, przemocą rówieśniczą i cyberprzemocą.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie szkół ponadpodstawowych z Gminy Grodzisk Wielkopolski wypełnili łącznie 416 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek ilustruje strukturę próby według płci. W badaniu diagnozującym problemy społeczne w większym stopniu uczestniczyły dziewczęta, które stanowiły 57,0% badanej próby (237 osób), podczas gdy chłopcy wypełnili pozostałe 43,0% kwestionariuszy (179 osób).

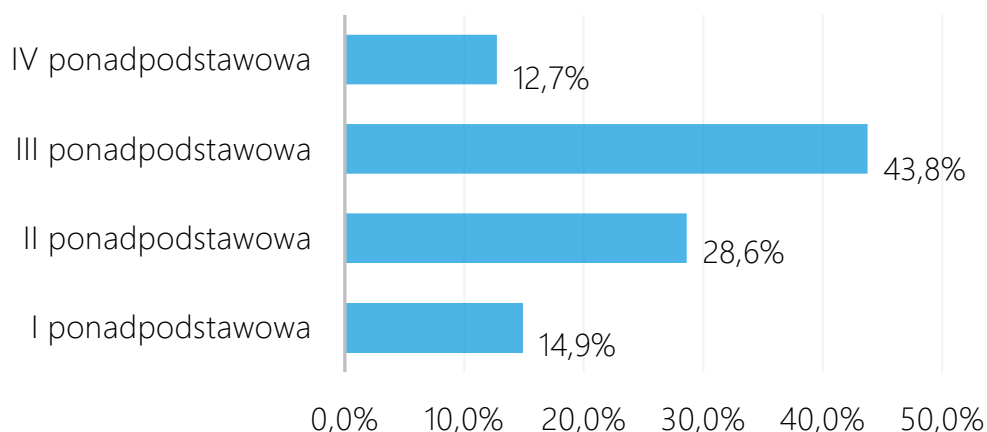
Rysunek 4. Płeć: $N^{12}=416$

Podział ankietowanych ze względu na przynależność do danej klasy wskazuje, iż największy udział w badaniu mieli uczniowie z III klasy szkół ponadpodstawowych, którzy stanowili 43,8% badanych. Średnio co czwarty, tj. 28,6% nastolatek uczęszczał w momencie badania do klasy II szkoły ponadpodstawowej, natomiast na klasę I wskazało 14,9% ankietowanych, a na klasę IV najmniej, bo 12,7% respondentów.

¹² N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie.

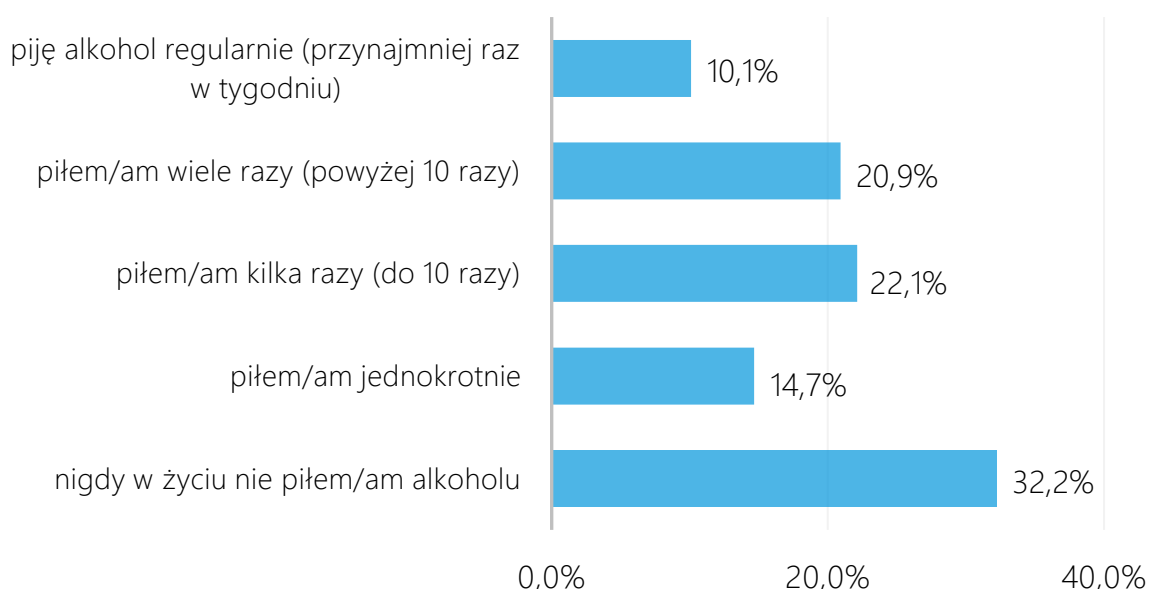
Wykres 15. Klasa: N= 416

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze z analizowanych pytań dotyka problemu spożywania alkoholu przez uczniów szkół ponadpodstawowych z Gminy Grodzisk Wielkopolski. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, kontakt z alkoholem miała większość respondentów, tj. 67,8%, w tym 14,7% spożyło go jednokrotnie, 22,1% piło alkohol kilka razy (do 10 razy), 20,9% – wiele razy (powyżej 10 razy), natomiast co dziesiąty uczeń zadeklarował regularne sięganie po napoje alkoholowe (przynajmniej raz w tygodniu) – 10,1%.

Wykres 16. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=416

Następne pytanie zostało skierowane do uczniów, którzy w poprzednim pytaniu zadeklarowali sięgnięcie kiedykolwiek po alkohol i miało na celu określenie sposobu, w jaki zdobyli go po raz pierwszy. Jak wynika z deklaracji respondentów, co trzecia osoba została alkoholem poczęstowana przez inne osoby (101 osób, tj. 35,8%), a co czwarty badany otrzymał go do spróbowania od rodziców (67 osób, tj. 23,8%). Odsetek 16,7% ankietowanych przyznał, że nie pamięta skąd otrzymał alkohol (47 osób), natomiast co dziesiąty nastolatek dokonał samodzielnego zakupu (28 osób, tj. 9,9%). Część badanych przyznała, że w celu zdobycia alkoholu po raz pierwszy poprosiła o jego zakup inne osoby (16 osób, tj. 5,7%), a także podkraǳła go rodzicom (8 osób, tj. 2,8%). 7 uczniów zadeklarowało również otrzymanie alkoholu od starszych kolegów (2,5%), a 8 wskazań dotyczyło innych sposobów, wśród których wymieniono m.in. *18-tkę znajomych, wesele, zakup przez mamę, specjalne okazje oraz pomylenie z wodą* (2,8%).

Tabela 11. W jaki sposób otrzymałeś/aś – zdobyłeś/aś alkohol po raz pierwszy? N=282

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie poczęstował	35,8%	101
rodzice dali mi spróbować	23,8%	67
nie pamiętam	16,7%	47
kupiłem/am sobie sam/a	9,9%	28
poprosiłem/am kogoś o kupno	5,7%	16
podkraǳłem/am rodzicom	2,8%	8
inne	2,8%	8
dostałem/am od starszych kolegów	2,5%	7

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kolejnym analizowanym aspektem sięgania po alkohol była kwestia wieku inicjacji alkoholowej. Jak wynika z deklaracji uczniów, pierwszy kontakt z alkoholem najczęściej miał miejsce w wieku powyżej 15 roku życia, co zadeklarowało 39,4% badanych (111 osób). Średnio co trzecia osoba miała w chwili inicjacji 14-15 lat (93 osoby, tj. 33,0%), a na przedział 10-13 lat padło 16,7% odpowiedzi (47 osób). Należy zauważyć, że znaczny odsetek uczniów przyznał w badaniu, że podczas pierwszego kontaktu z alkoholem miało poniżej 10 lat (31 osób, tj. 11,0%).

Tabela 12. W jakim wieku pierwszy raz spożyłeś/aś alkohol?? N=282

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mniej niż 10 lat	11,0%	31
10-13 lat	16,7%	47
14-15 lat	33,0%	93
powyżej 15 lat	39,4%	111

W dalszej części badania oszacowano również częstotliwość spożywania alkoholu przez młodzież z Gminy Grodzisk Wielkopolski w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Z poniższych informacji wynika, że większość uczniów po inicjacji alkoholowej spożywała alkohol w tym okresie (62,4%, tj. 176 osób), w tym co czwarty respondent zadeklarował, że pił alkohol 1-2 razy w ciągu ostatniego miesiąca (75 osób, tj. 26,6%). Na przedział 3-4 razy wskazało 37 osób (13,1%), z kolei 27 odpowiedzi padło na przedział 5-7 razy (9,6%). Średnio co ósmy młody mieszkaniec Gminy przyznał w badaniu, że w omawianym okresie sięgnął po alkohol więcej niż 7 razy (37 osób, tj. 13,1%), co wskazuje na niepokojące zjawisko regularnego spożywania alkoholu przez część młodzieży. Deklaracja części uczniów szkół średnich dotycząca konsumpcji alkoholu w ciągu miesiąca poprzedzającego badanie, a także wczesnego wieku inicjacji alkoholowej może świadczyć o ryzyku kształtowania się niezdrowych nawyków oraz możliwego zwiększenia skali sięgania po alkohol w okresie wakacyjnym i uzależnienia w przyszłości, a w efekcie konieczność rozwoju usług społecznych ukierunkowanych na niwelowanie negatywnych skutków uzależnień.

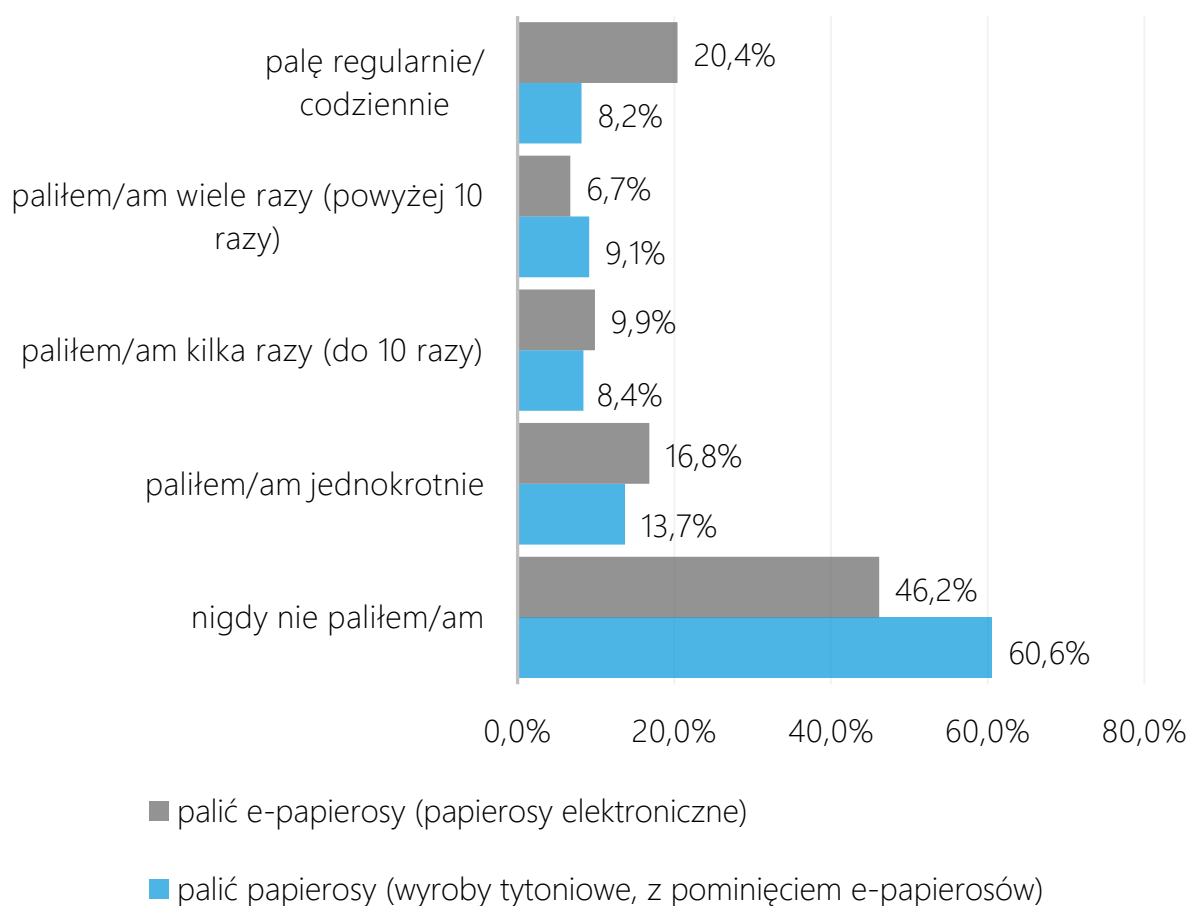
Tabela 13. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=282

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	37,6%	106
1 – 2 razy	26,6%	75
3 – 4 razy	13,1%	37
5 – 7 razy	9,6%	27
więcej niż 7 razy	13,1%	37

PROBLEM NIKOTYNOWY

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez młodzież po papierosy tradycyjne (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów) oraz e-papierosy. Z deklaracji młodych mieszkańców Gminy wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi miało łącznie 39,4% ankietowanych, wśród których 13,7% paliło je jednokrotnie, 8,4% sięgnęło po nie kilka razy (do 10 razy), 9,1% paliło je wielokrotnie (powyżej 10 razy), a odsetek 8,2% nastolatków potwierdził regularne/codziennie palenie papierosów. Kontakt z e-papierosami miał z kolei znacznie większy odsetek ankietowanych, bo ponad połowa badanych, tj. 53,8%. Wśród nich 16,8% sięgnęło po nie jednokrotnie, 9,9% – kilka razy (do 10 razy), 6,7% wiele razy (powyżej 10 razy), natomiast co piąty uczeń sięga po nie regularnie/codziennie (20,4%).

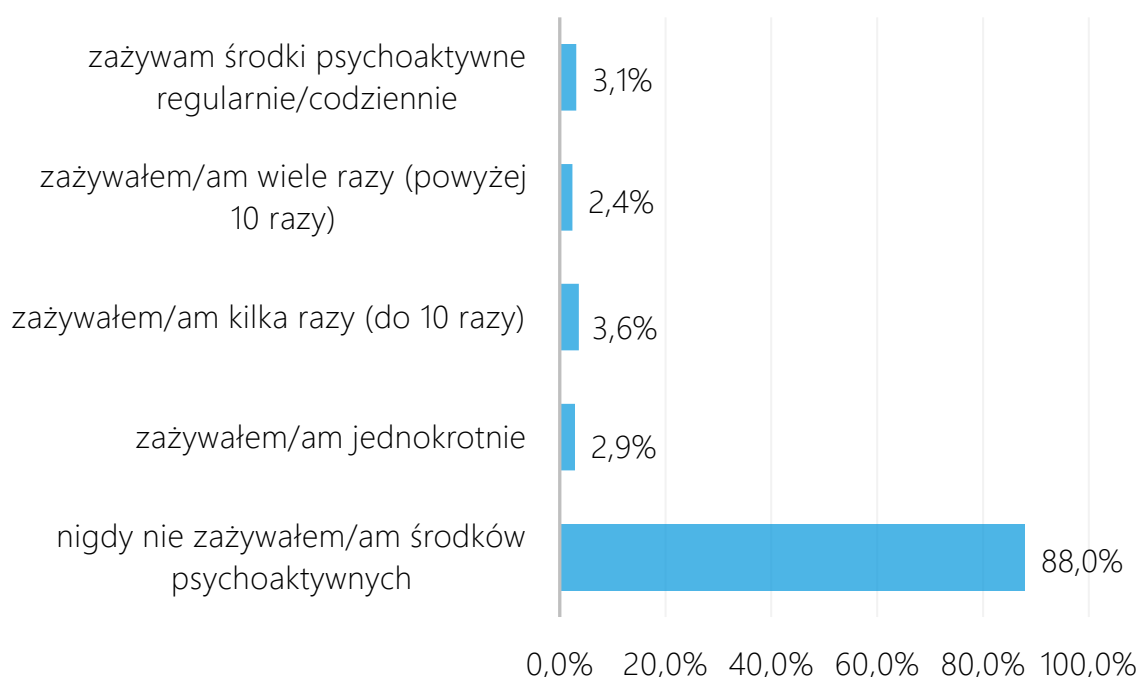
Wykres 17. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N= 416

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny z analizowanych obszarów dotyczył zażywania środków psychoaktywnych. W celu dogłębnej analizy tego problemu, respondentom zadano pytanie o to ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Z odpowiedzi uczniów wynika, że po substancje psychoaktywne sięgnął kiedykolwiek odsetek 12,0%. Szczególną uwagę należy zwrócić na fakt, iż wśród nich znaczny udział mają osoby, które zadeklarowały regularne/codziennie sięganie po nie – 3,1%. Dodatkowo, 2,4% badanych stwierdziło, że miało kontakt z takimi substancjami wiele razy (powyżej 10 razy), 3,6% – kilka razy (do 10 razy), a 2,9% zażywało je jednokrotnie.

Wykres 18. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=416

W badaniu poddano analizie również wiek inicjacji narkotykowej. W świetle odpowiedzi uczniów należy podkreślić, iż znaczna część młodych mieszkańców Gminy odbyła swój pierwszy kontakt z narkotykami, dopalaczami lub lekami w celu odurzenia we wczesnym wieku. Na wiek poniżej 10 lat wskazało aż 20,0% uczniów, którzy wcześniej zadeklarowało sięganie po takie substancje (10 osób). Na wiek mieszczący się w przedziale 10-13 lat padło 8,0% wskazań (4 osoby), na 14-15 lat – 18,0% (9 osób), natomiast ponad połowa respondentów miała w chwili inicjacji powyżej 15 lat (27 osób, tj. 54,0%).

Tabela 14. W jakim wieku pierwszy raz zażyłeś/aś narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia? N=50

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mniej niż 10 lat	20,0%	10
10-13 lat	8,0%	4
14-15 lat	18,0%	9
powyżej 15 lat	54,0%	27

Poniższa tabela przedstawia częstotliwość zażywania substancji psychoaktywnych przez uczniów, w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Można zauważyć, że w tym okresie sięgnęła po nie większość z osób będących po inicjacji, tj. 31 osób. 10 ankietowanych zażywało tego typu substancje 1-2 razy (20,0%), 3 odpowiedzi padły na przedział 3-4 razy (6,0%), a 5 wskazań dotyczyło przedziału 5-7 razy (10,0%). Na większą częstotliwość, tj. więcej niż 7 razy w okresie 30 dni przed badaniem, padło z kolei 13 odpowiedzi (26,0%), co wskazuje na wysokie ryzyko uzależnienia wśród części uczniów mających kontakt z tego rodzaju substancjami oraz konieczność objęcia ich specjalistycznymi oddziaływaniami i usługami, m.in. programami w zakresie profilaktyki wskazującej.

Tabela 15. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=50

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy/leków w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni	38,0%	19
1 – 2 razy	20,0%	10
3 – 4 razy	6,0%	3
5 – 7 razy	10,0%	5
więcej niż 7 razy	26,0%	13

W badaniu uzyskano również informacje o rodzaju zażywanych substancji. Jak wynika z odpowiedzi, zdecydowana większość badanych sięgnęła po marihuanę, która jest najpopularniejszą substancją w grupie badanych nastolatków (42 osoby, tj. 84,0%). Znaczna część odpowiedzi padła również na mefedron (19 osób, tj. 38,0%) oraz amfetaminę i leki w celu wywołania stanu odurzenia (po 17 osób, tj. 34,0%). Blisko co trzeci respondent wskazał także na zażywanie dopalaczy (15 osób, tj. 30,0%), a 8 odpowiedzi padło na inne substancje, wśród których wymieniono *fentanyl*, *LSD*, *pochodne marihuany*, *leki na sen* oraz *kokainę* (16,0%).

Tabela 16. Jakie były to substancje? N=50

Odpowiedź	%	Liczba odp.
marihuana	84,0%	42
mefedron	38,0%	19
amfetamina	34,0%	17
leki w celu odurzenia	34,0%	17
dopalacze	30,0%	15
inne	16,0%	8

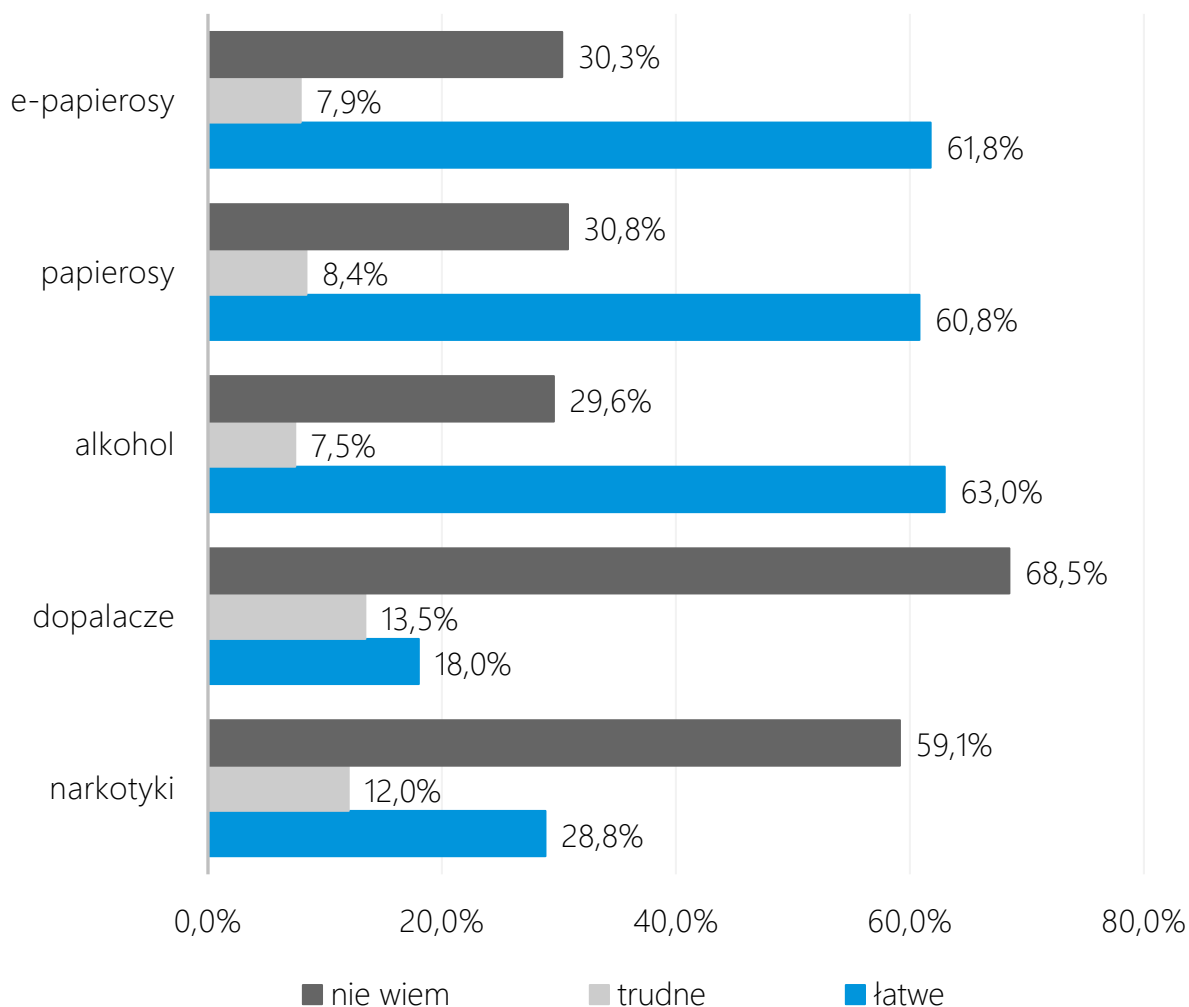
**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Jak wynika z ich odpowiedzi, większość ankietowanych nie posiada wiedzy w tym zakresie w odniesieniu do dopalaczy oraz narkotyków.

Największą dostępnością wśród nastolatków z Gminy Grodzisk Wielkopolski charakteryzuje się alkohol, e-papierosy oraz papierosy tradycyjne, na co wskazywała ponad połowa uczniów. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 28,9% ankietowanych, a trudne dla 12,0%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 18,0% badanych, a trudne dla 13,5%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 63,0% uczniów, a trudny dla 7,5%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 60,1% respondentów, a trudne dla 8,4%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 61,8% nastolatków, a trudne dla 7,9%.

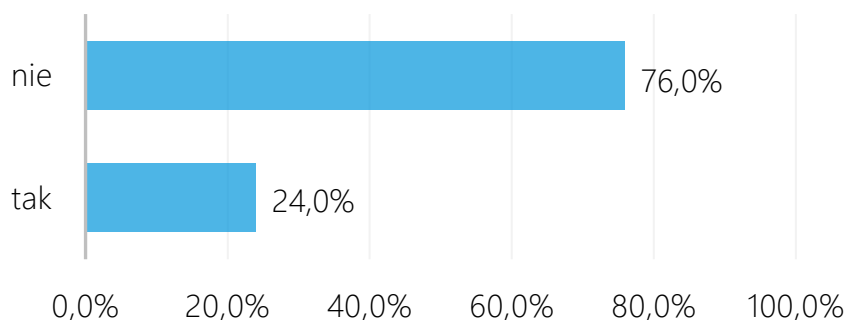
Wykres 19. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N= 416

PROBLEM PRZEMOCY

W kolejnej części raportu z badania ankietowego oszacowana została skala problemu przemocy wśród nastolatków zamieszkujących Gminę Grodzisk Wielkopolski. Analizie poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą oraz przemocą w Internecie, czyli cyberprzemocą. Odpowiedzi respondentów na pierwsze pytanie wskazują, że średnio co czwarty młody mieszkaniec Gminy doświadczył przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (24,0%).

Wykres 20. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?
N=416

Podczas badania diagnozującego dany problem określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów ze szkół ponadpodstawowych. Z deklaracji respondentów wynika, że najczęściej doświadczali oni przemocy ze strony uczniów z ich szkoły (52 osoby, tj. 55,9%). W dalszej kolejności wskazywano na kolegów/koleżanki spoza szkoły (19 osób, tj. 20,4%) oraz rodzeństwo (17 osób, tj. 18,3%). 16 ankietowanych przyznało również, że przemoc wobec nich stosowali rodzice (17,2%), z kolei 22 uczniów wskazało na inne osoby, w tym *nauczycieli, osoby bezdomne, byłego partnera oraz obcych mężczyzn* (23,7%). 7 osób pominęło odpowiedź na to pytanie.

Tabela 17. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=93

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie z mojej szkoły	55,9%	52
inne osoby	23,7%	22
koledzy/koleżanki spoza szkoły	20,4%	19
rodzeństwo	18,3%	17
rodzice	17,2%	16

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W celu zidentyfikowania charakteru doświadczanej przez młodzież przemocy, badani zostali poproszeni o wskazanie formy zachowań przemocowych jakich doświadczyli. Z odpowiedzi uczniów wynika, że najpowszechniej stosowaną na terenie Gminy formą przemocy jest przemoc psychiczna, z którą w ciągu ostatniego roku spotkało się 60 uczniów (67,4%). Ankietowani doznali również przemocy fizycznej, na którą wskazało 39 osób (43,8%). Wśród innych form przemocy, jakich doświadczyli badani znalazła się także przemoc seksualna, na którą wskazała co piąta osoba (20 osób, tj. 22,5%), a 10 uczniów

przyznało, że doświadczyło zaniedbania ze strony rodziców (11,2%). 11 osób pominęło odpowiedź na to pytanie.

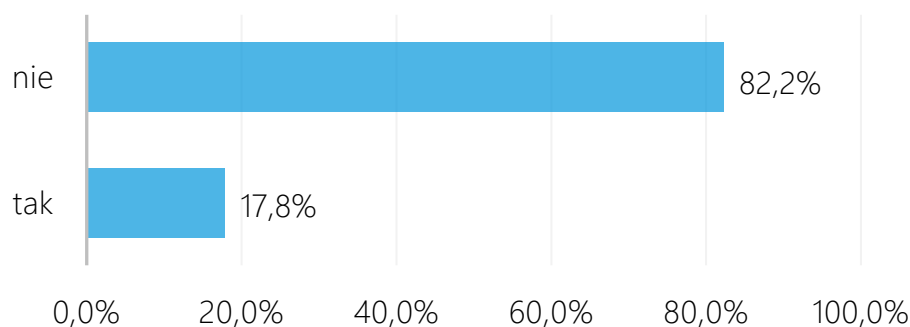
Tabela 18. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=89

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	67,4%	60
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	43,8%	39
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób który mnie zawstydział itp.	22,5%	20
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	11,2%	10

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności uczniowie zostali zapytani również o to, czy im samym zdarzyło się w okresie ostatnich 12 miesięcy zastosować przemoc wobec innych osób. Do takiego zachowania przyznał się znacznie mniejszy odsetek niż w przypadku doświadczania przemocy, tj. 17,8% ankietowanych.

Wykres 21. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=416

Badanych uczniów zapytano także o to, jakiego rodzaju przemoc stosowali. Najczęściej deklarowano stosowanie przemocy psychicznej, do której przyznało się 48 osób (65,8%), a 35 ankietowanych zadeklarowało stosowanie przemocy fizycznej (47,9%). Znaczna część badanych przyznała się także do zastosowania przemocy seksualnej wobec innych osób (16 osób, tj. 21,9%). 1 respondent nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 19. Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/łaś? N=73

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przeżywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	65,8%	48
biłem/am kogoś, kopąłem/am, szarpałem/am dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	47,9%	35
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czymś ciele w sposób który go zawstydział itp.	21,9%	16

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Blisko połowa ankietowanych przyznała się do przemocy skierowanej wobec kolegów i koleżanek spoza szkoły (35 osób, tj. 47,9%), a niewiele mniej na uczniów ze szkoły (32 osoby, tj. 43,8%). Co trzeci respondent zadeklarował, że zastosował przemoc wobec rodzeństwa (24 osoby, tj. 32,9%), a 15 odpowiedzi padło na inne osoby, wśród których wymieniono *przyjaciółki, straż miejską, policję*, ale również zadeklarowano *autoagresję* (20,5%). 1 uczeń nie udzielił odpowiedzi.

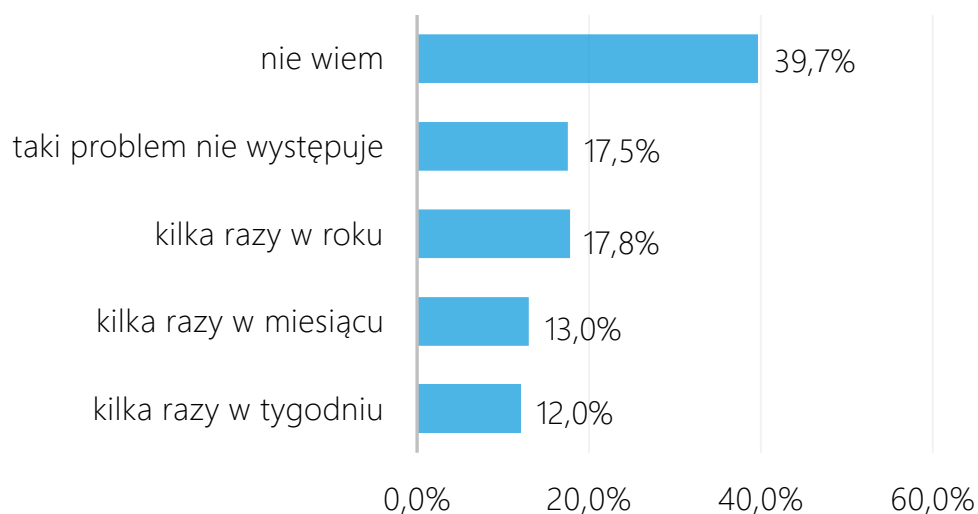
Tabela 20. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=73

Odpowiedź	%	Liczba odp.
kolegów/koleżanek spoza szkoły	47,9%	35
uczniów z mojej szkoły	43,8%	32
rodzeństwa	32,9%	24
innych osób	20,5%	15

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

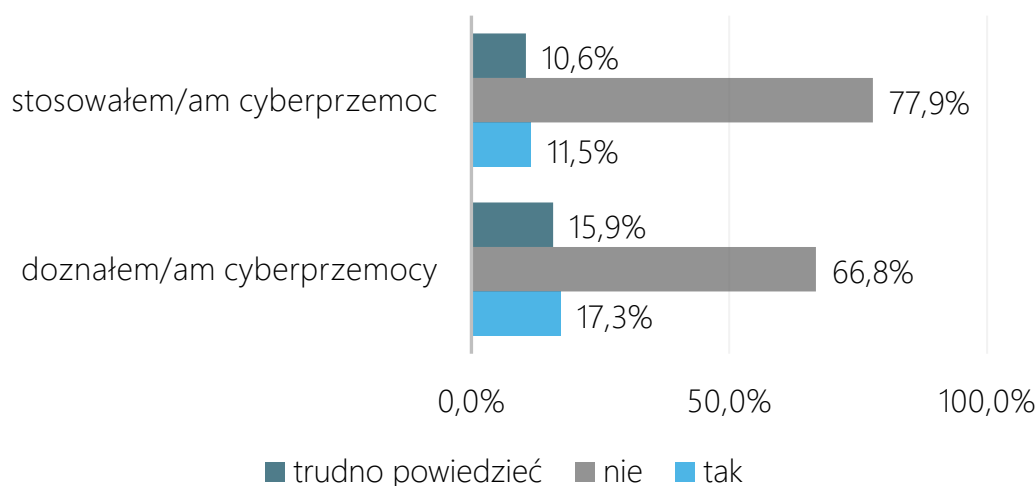
W kolejnym pytaniu poproszono nastolatków o określenie, czy w ich szkole dochodzi do sytuacji przemocowych między uczniami oraz o określenie częstotliwości występowania tego problemu. Co trzeci respondent nie potrafił jednoznacznie odnieść się do badanej kwestii (39,7%), natomiast zdaniem 17,5% badanych takie zjawisko nie występuje wcale. Blisko co piąty uczeń twierdzi, że przemoc w szkole ma miejsce sporadycznie, tj. kilka razy w roku (17,8%), a 13,0% zauważa występowanie tego problemu kilka razy w miesiącu. Część młodych respondentów przyznała natomiast, że problem przemocy między uczniami jest powszechny i występuje nawet kilka razy w tygodniu (12,0%).

Wykres 22. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami?
N=416

Ostatnie pytanie w zakresie problemu przemocy dotyczyło skali doznawania oraz stosowania cyberprzemocy w stosunku do innych użytkowników Internetu. Jak wynika z odpowiedzi udzielonych przez młodych respondentów, tego problemu doświadczył odsetek 17,3% z nich, natomiast do stosowania przemocy w Internecie przyznało się znacznie mniej ankietowanych, bo 11,5%. Część respondentów miała również problem z określeniem, czy kiedykolwiek miała styczność z tym zjawiskiem, gdyż na odpowiedź „trudno powiedzieć” wskazało 15,9% badanych w przypadku doświadczenia cyberprzemocy i 10,6% w przypadku stosowania jej.

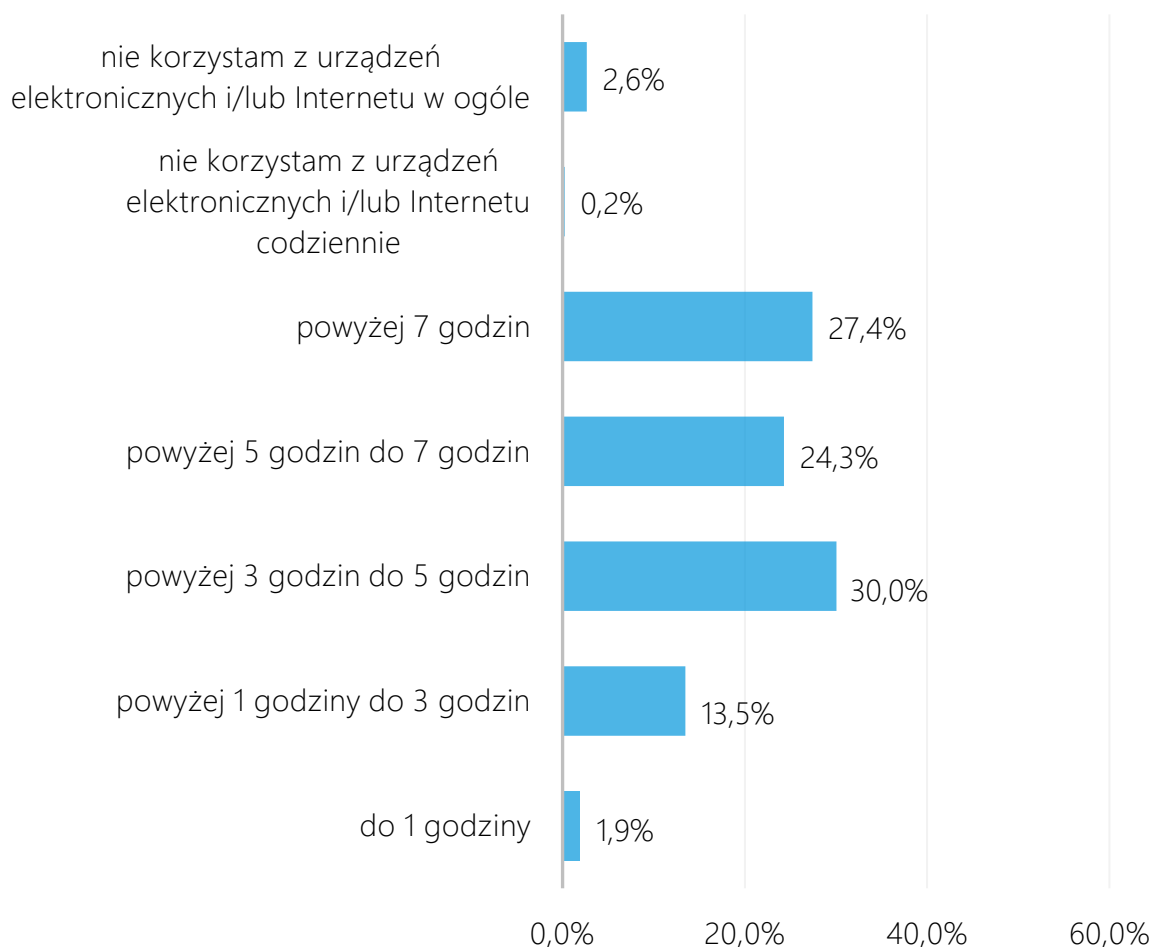
Wykres 23. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/ponizanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)?
N=416

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie kwestii korzystania z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu przez nastolatków z Gminy Grodzisk Wielkopolski. Pierwsze pytanie dotyczyło czasu, jaki badani poświęcają na korzystanie z tego typu urządzeń w ciągu dnia. Badanie wykazało, że 13,5% młodych mieszkańców przeznacza na tę czynność powyżej 1 do 3 godzin, zaś co trzeci ankietowany – powyżej 3 do 5 godzin dziennie (30,0%). 24,3% respondentów korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu od 5 do 7 godzin dziennie, a aż 27,4% badanych – powyżej 7 godzin. Na czas do 1 godziny dziennie wskazał natomiast odsetek zaledwie 1,9% badanych. Wśród respondentów byli również tacy, którzy zadeklarowali, że nie korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu codziennie (0,2%), a 2,6%, nie robi tego w ogóle.

Wykres 24. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=416

W ostatnim pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych, uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych. Tego typu zachowanie zadeklarowało łącznie 101 osób (25,0%), w tym 14 badanych zdarzyło się to jednokrotnie (3,5%), 53 osobom – czasami (13,1%), natomiast po 17 odpowiedzi dotyczyło częstego i bardzo częstego zachowania w zakresie urywania prawdziwej ilości czasu (po 4,2%). 1 osoba pomięła odpowiedź na to pytanie.

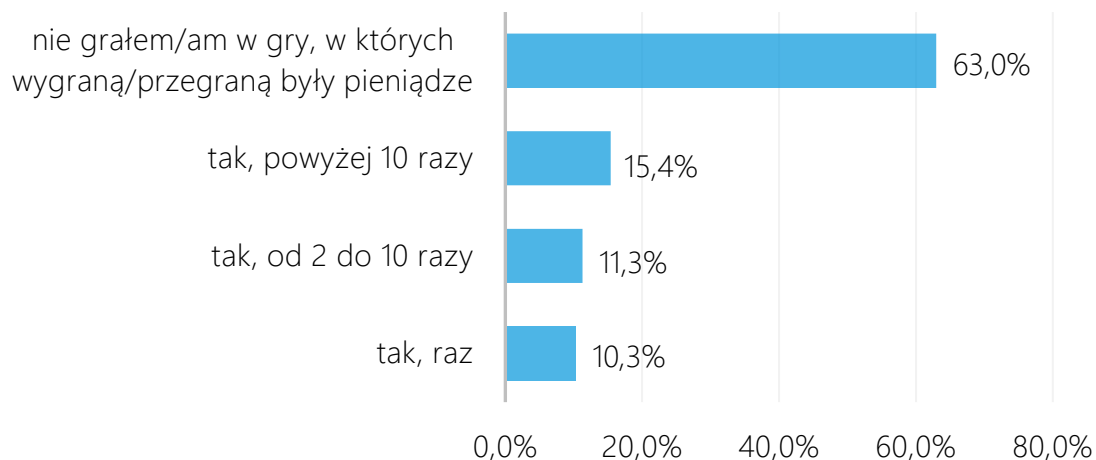
Tabela 21. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=404

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	4,2%	17
tak, często	4,2%	17
tak, czasami	13,1%	53
tak, jednokrotnie	3,5%	14
nie	75,0%	303

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez młodzież z Gminy Grodzisk Wielkopolski, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się grać w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego aż 37,0% badanych. Wśród tych osób 10,3% grało w nie jednokrotnie, 11,3% – od 2 do 10 razy, z kolei 15,4% respondentów wskazało, że zdarzyło się to powyżej 10 razy.

Wykres 25. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdrapki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=416

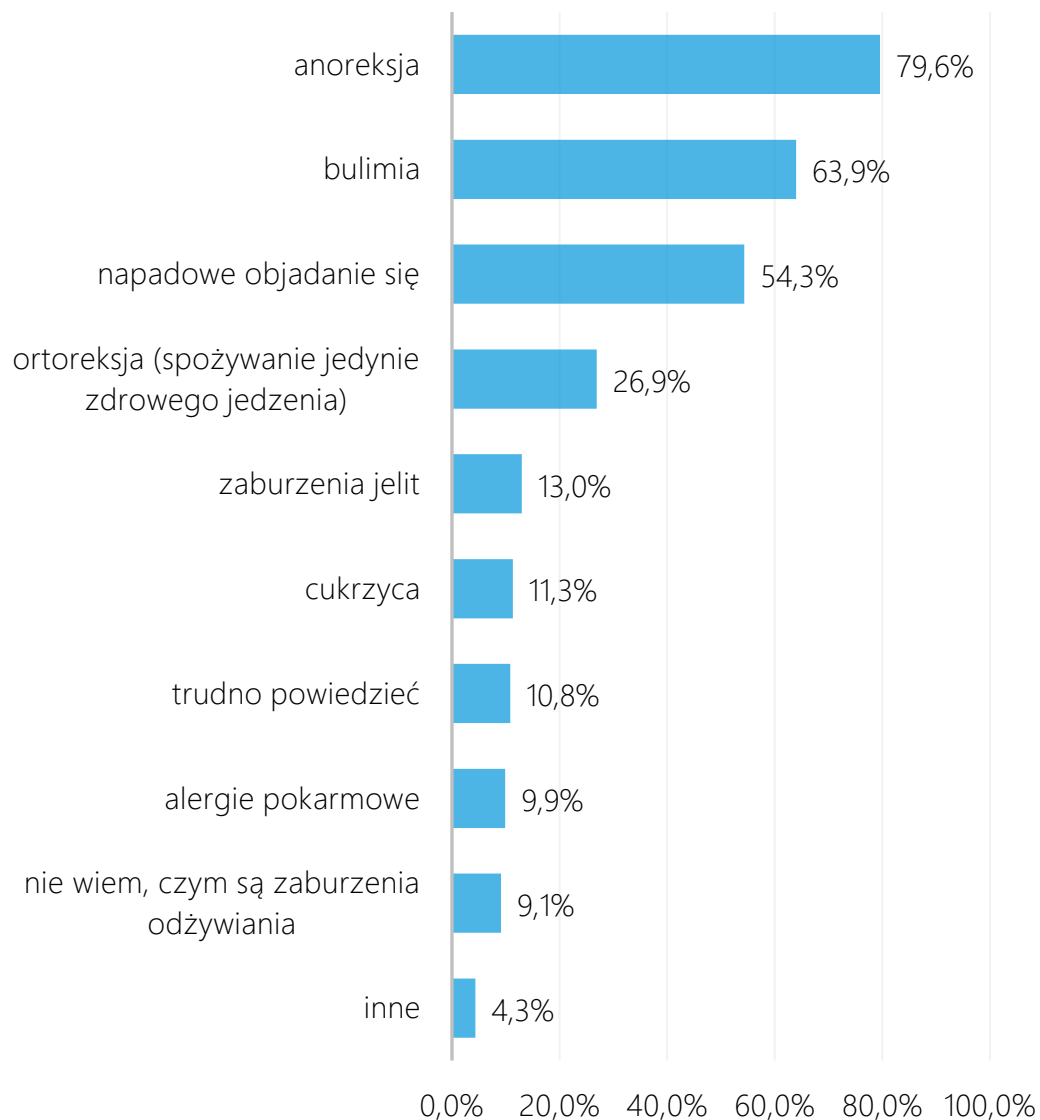

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Ostatnia część badania przeprowadzonego wśród uczniów szkół ponadpodstawowych z Gminy Grodzisk Wielkopolski dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmagają się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które odpowiedzi z kafeterii zaliczamy według nich do zaburzeń odżywiania. Odsetek 9,1% badanych przyznał, że nie wie, czym są zaburzenia odżywiania, a 10,8% ankietowanym trudno było odpowiedzieć na to pytanie. Pozostała część najliczniej wskazywała na anoreksję (79,6%), bulimię (63,9%), napadowe objadanie się (54,3%), a na ortoreksję (spożywanie jedynie zdrowego jedzenia) padło 26,9%.

Błędną wiedzę w tym zakresie wykazało 13,0% uczniów, w opinii których do zaburzeń odżywiania zalicza się zaburzenia jelit, 11,3% osób w przypadku cukrzycy oraz 9,9% badanych odnośnie alergii pokarmowych. 4,3% ankietowanych zaznaczyło inne formy zaburzeń odżywiania wśród których wskazano na *sprawdzanie kalorii każdego spożywanego posiłku*, *nadmierne liczenie kalorii* oraz *spożywanie za dużej ilości jedzenia*.

Wykres 26. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=416

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnienia od alkoholu, papierosów, e-papierosów i narkotyków wśród dorosłych mieszkańców Gminy Grodzisk Wielkopolski, a także skala zjawiska przemocy domowej, korzystania z urządzeń elektronicznych, grania w gry na pieniądze oraz innych uzależnień natury behawioralnej.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

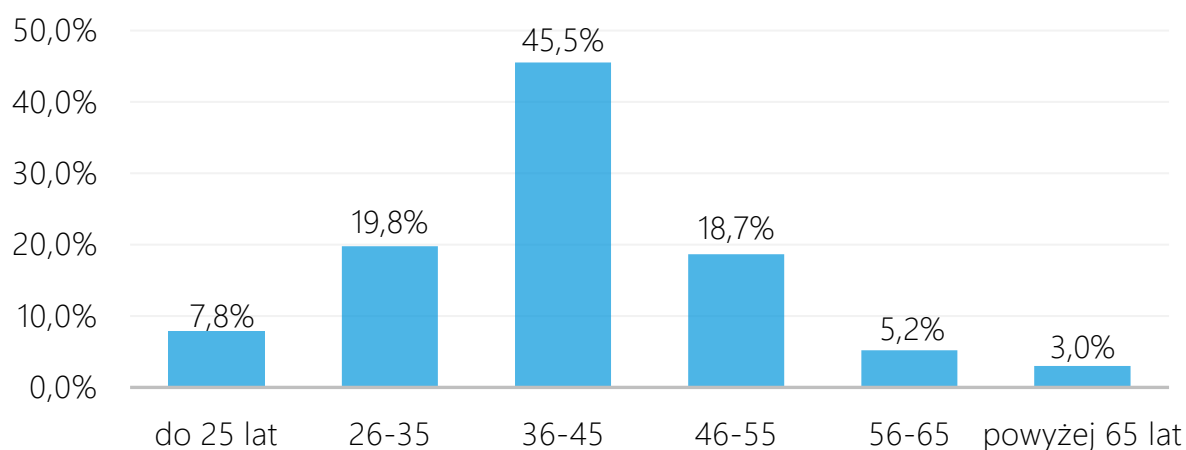
W badaniu diagnozującym problemy społeczne występujące na terenie Gminy Grodzisk Wielkopolski udział wzięło łącznie 268 pełnoletnich mieszkańców. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby, ze względu na płeć. Zdecydowaną większość stanowiły kobiety, które uzupełniły łącznie 81,3% kwestionariuszy (218 osób), natomiast mężczyźni pozostali 18,7% (50 osób).

Rysunek 5. Płeć: N=268

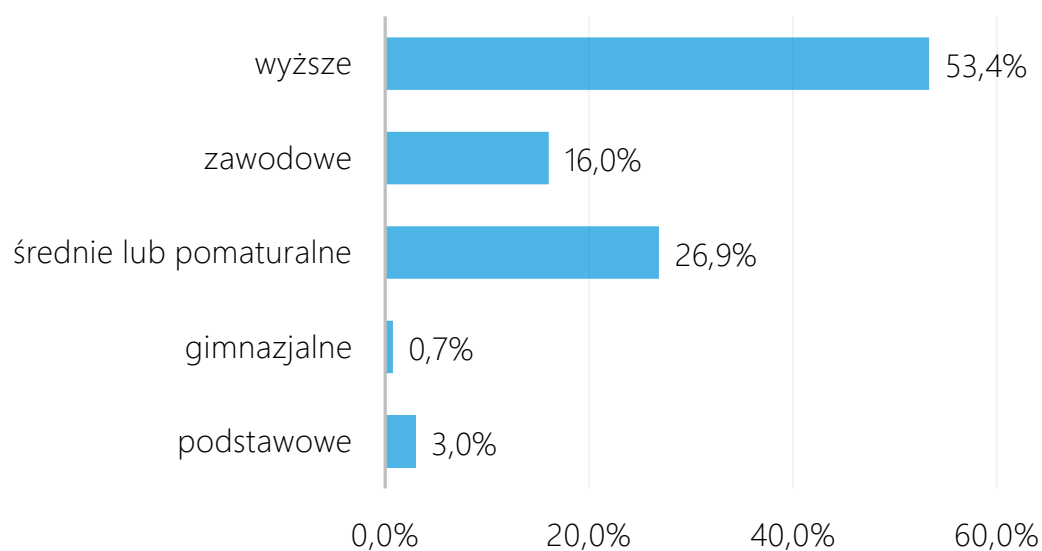
Analiza struktury badanej grupy wskazuje na zróżnicowanie respondentów pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowili ankietowani w wieku 36-45 lat (45,5%), z kolei co piąty badany wskazał na 26-35 lat (19,8%) oraz 46-55 lat (18,7%). W badaniu wzięli udział również respondenci w wieku 56-65 lat (5,2%). Osoby w wieku poniżej 25 roku życia stanowiły 7,8% ankietowanych, podczas gdy respondenci powyżej 65 roku – 3,0%.

Wykres 27. Wiek: N=268

Respondenci zostali zapytani również o poziom ich wykształcenia. Jak wynika z ich deklaracji, większość ankietowanych posiada wykształcenie wyższe (53,4%), z kolei co czwarty badany legitymuje się wykształceniem średnim lub pomaturalnym (26,9%). Na wykształcenie zawodowe wskazało 16,0% badanych, podstawowe – 3,0%, natomiast odsetek 0,7% respondentów zakończył edukację na poziomie gimnazjalnym.

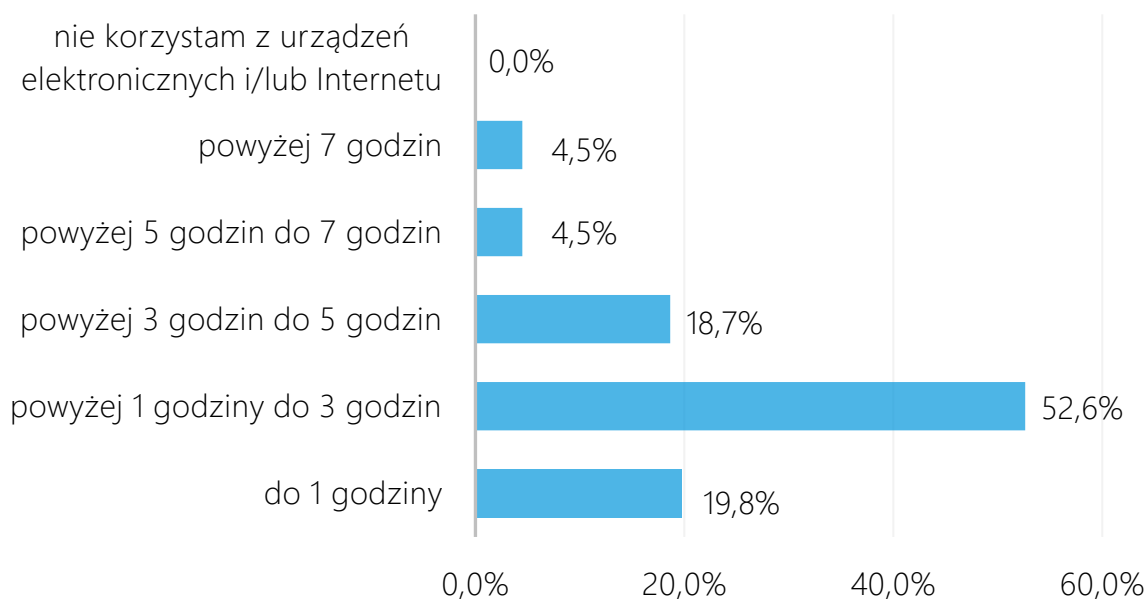
Wykres 28. Wykształcenie: N=268

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

W pierwszym bloku tematycznym ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, ile czasu dziennie poświęcają na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Z ich deklaracji wynika, że ponad połowa badanych spędza w ten sposób od 1 do 3 godzin dziennie (52,6%), a co piąty ankietowany wskazał na odpowiedź „do 1 godziny” (19,8%). Odsetek 18,7% badanych spędza na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu „powyżej 3 godzin do 5 godzin”, a po 4,5% respondentów wskazało na przedział od 5 do 7 godzin oraz powyżej 7 godzin dziennie. Co ważne, żaden z respondentów nie zaprzeczył korzystaniu z tego rodzaju urządzeń.

Wykres 29. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=268

Badanych zapytano również, czy zdarza im się korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej, niż początkowo planowali. Zdecydowana większość respondentów przyznała, że takie sytuacje mają miejsce (152 osoby, tj. 56,7%). Przeciwnego zdania było 19,0% ankietowanych (51 osób). Odpowiedź „trudno powiedzieć” zaznaczyło natomiast 12,3% badanych (33 osoby), a 11,9% osób nie przewiduje określonego czasu na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (32 osoby).

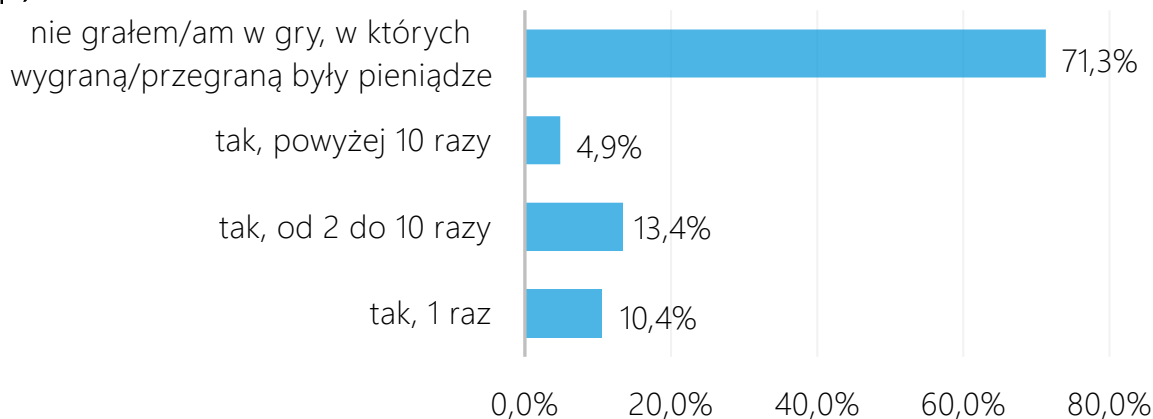
Tabela 22. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=268

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	56,7%	152
nie	19,0%	51
trudno powiedzieć	12,3%	33
nie przewiduję określonego czasu	11,9%	32

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W dalszej części badania określona została skala podejmowania zachowań hazardowych przez pełnoletnich mieszkańców Gminy Grodzisk Wielkopolski. Ankietowani udzielili odpowiedzi na pytanie, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, styczność z nimi miało 28,7% dorosłych respondentów, wśród których 10,4%, zadeklarowało, że grało w takie gry 1 raz, a 13,4% – od 2 do 10 razy. Pozostały odsetek 4,9% osób przyznał, że grał w tego typu gry więcej niż 10 razy.

Wykres 30. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=268

Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami Gminy uczestniczącymi w grach hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. Zaistnienie takiej sytuacji potwierdził co czwarty badany (16 osób, tj. 20,8%), natomiast większość badanych zaprzeczyła jej (57 osób, tj. 74,0%). Pozostałym 5,2% ankietowanych było trudno odnieść się do tej kwestii.

Tabela 23. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=77

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	20,8%	16
nie	74,0%	57
trudno powiedzieć	5,2%	4

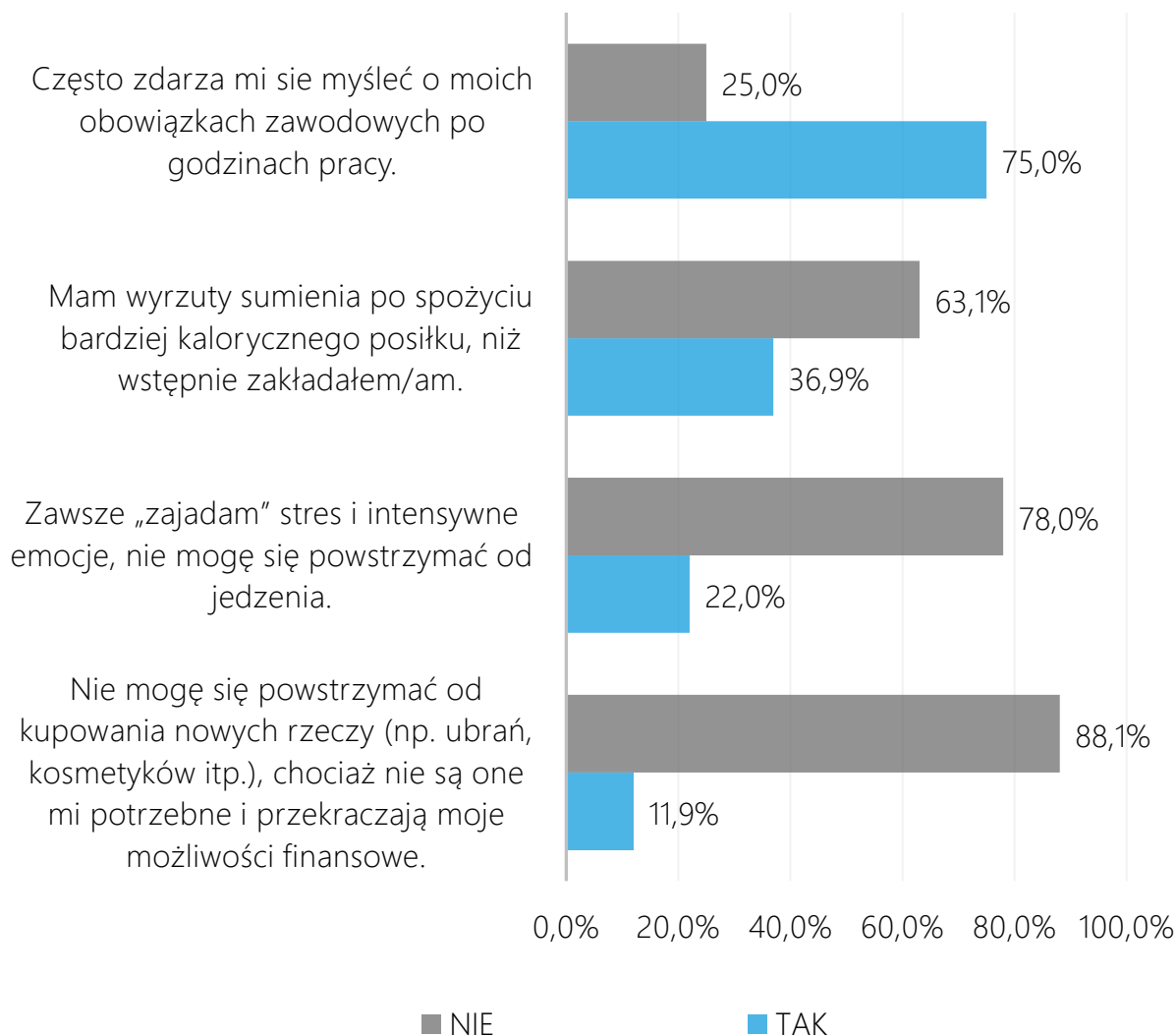
INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców Gminy Grodzisk Wielkopolski, respondenci udzielili również istotnych informacji na temat swoich decyzji zakupowych, wykonywania obowiązków zawodowych oraz zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm oraz pracoholizm są przykładami uzależnień behawioralnych, które w okresie ostatnich lat zwiększyły swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności.

Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania mogące świadczyć o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie pracoholizmu oraz odżywiania. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

- 36,9% ankietowanych ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku,
- 22,0% osób biorących udział w badaniu zawsze zajada stres i intensywne emocje,
- 11,9% mieszkańców przyznało, że zdarza im się kupować przedmioty, których nie potrzebują i na które nie posiadają odpowiednich środków finansowych,
- 75,0% badanych często myśli o obowiązkach zawodowych poza godzinami pracy.

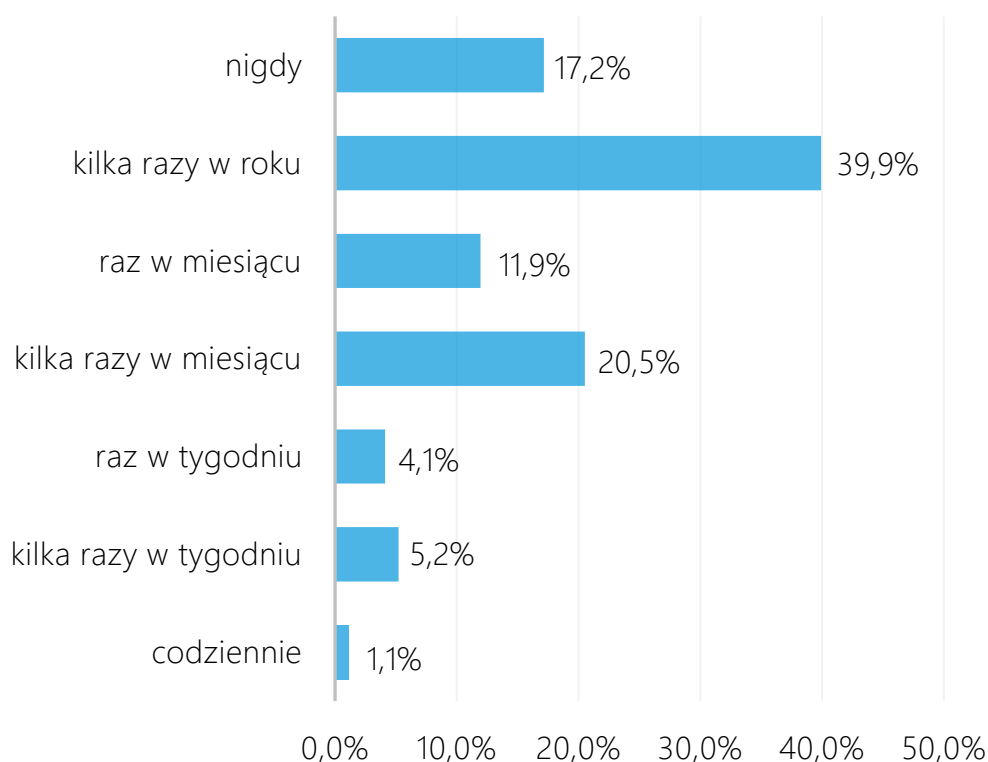
Wykres 31. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=268

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Całkowitą abstynencję zadeklarował odsetek 17,2% ankietowanych, natomiast średnio co trzecia osoba sięga po alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku (39,9%). Odsetek 11,9% respondentów podał, że pije alkohol raz w miesiącu, z kolei 20,5% badanych wskazało na picie kilka razy w miesiącu. Raz w tygodniu po alkohol sięga 4,1% mieszkańców, 5,2% spożywa alkohol kilka razy w tygodniu, natomiast 1,1% – codziennie.

Wykres 32. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=268

Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Zdecydowana większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyła im się taka sytuacja (188 osób, tj. 84,7%). Przeciwną odpowiedź podało 15,4% ankietowanych, z czego 0,9% respondentów zadeklarowało, że miało to miejsce więcej niż 10 razy (2 osoby), a 1,4% – „6-10 razy” (3 osoby). 2,7% badanych przyznało, że taka sytuacja miała miejsce 2-5 razy (6 osób), z kolei 10,4% ankietowanych stwierdziło, że zdarzyło się to jednokrotnie (23 osoby).

Tabela 24. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=222

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	10,4%	23
2-5 razy	2,7%	6
6-10 razy	1,4%	3
powyżej 10 razy	0,9%	2
ani razu	84,7%	188

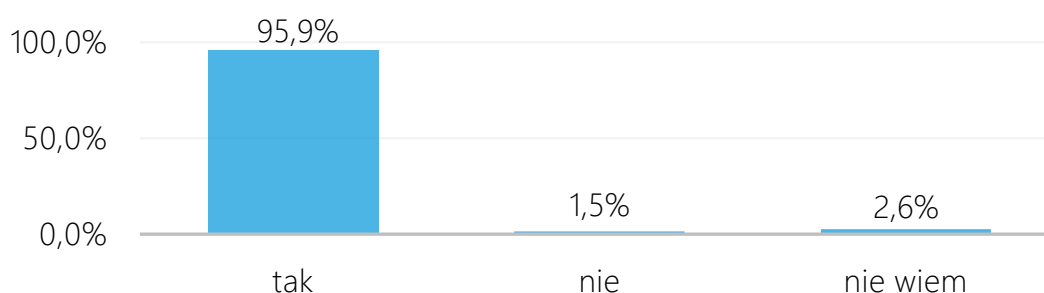
Ważnym elementem badania jest również określenie skali prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu na terenie Gminy. 12,2% ankietowanych, tj. 27 osób, podało, iż nie posiada prawa jazdy, z kolei pozostałe 84,7% badanych nigdy nie prowadziło pojazdu mechanicznego po spożyciu alkoholu (188 osób). Część z ankietowanych pełnoletnich mieszkańców przyznała natomiast, że dopuściła się do jazdy pojazdem po spożywaniu alkoholu, w tym 0,9% badanych zdarzyło się to jednokrotnie (2 osoby), 0,5% mieszkańcom zdarza się to sporadycznie (1 osoba), a odsetek 1,8% respondentów przyznał, że zdarzało się to często (4 osoby).

Tabela 25. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=222

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zdarzyła mi się taka sytuacja	84,7%	188
raz mi się to zdarzyło	0,9%	2
zdarzało mi się to sporadycznie	0,5%	1
zdarzało mi się to często	1,8%	4
nie posiadam prawa jazdy	12,2%	27

W ostatnim pytaniu dotyczącym tego obszaru, ankietowani zostali poproszeni o wyrażenie swojego zdania w zakresie wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, zdecydowana większość dorosłych mieszkańców Gminy Grodzisk Wielkopolski jest świadoma szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, co zadeklarowało 95,9% respondentów. Niemniej, 2,6% badanych nie potrafiło udzielić jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie, a 1,5% uważa, że alkohol nie wpływa na przebieg ciąży i rozwój dziecka.

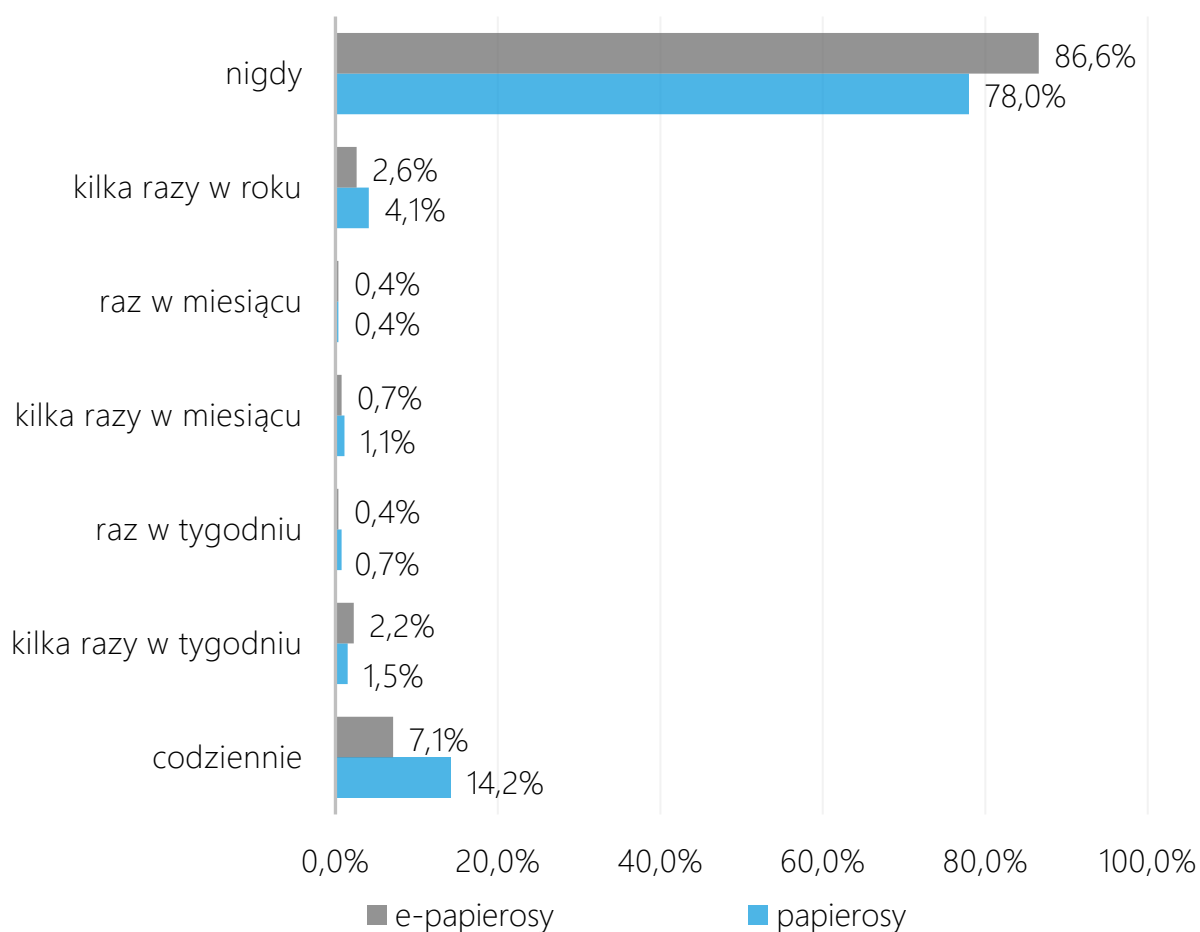
Wykres 33. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=268

PROBLEM NIKOTYNOWY

Kolejny analizowany obszar miał na celu określenie skali sięgania po wyroby nikotynowe przez dorosłych mieszkańców Gminy Grodzisk Wielkopolski. Odpowiedzi badanych były następujące: papierosy tradycyjne pali 22,0% ankietowanych, spośród których 4,1% pali okazjonalnie, czyli kilka razy w roku, natomiast na codzienne palenie wskazało 14,2% respondentów. Osoby te są szczególnie narażone na wystąpienie negatywnych konsekwencji uzależnienia od nikotyny. Odpowiedzi raz w miesiącu udzielało 0,4% badanych, kilka razy w miesiącu – 1,1%, na odpowiedź raz w tygodniu padło 0,7% wskazań, a 1,5% ankietowanych przyznało, że sięga po nie kilka razy w tygodniu. Po elektroniczne papierosy sięga łącznie 13,4% respondentów, przy czym 7,1% badanych używa e-papierosów codziennie, 2,2% – kilka razy w tygodniu, 0,4% – kilka razy w miesiącu, 0,4% – raz w miesiącu, a 2,6% pali je kilka razy w roku.

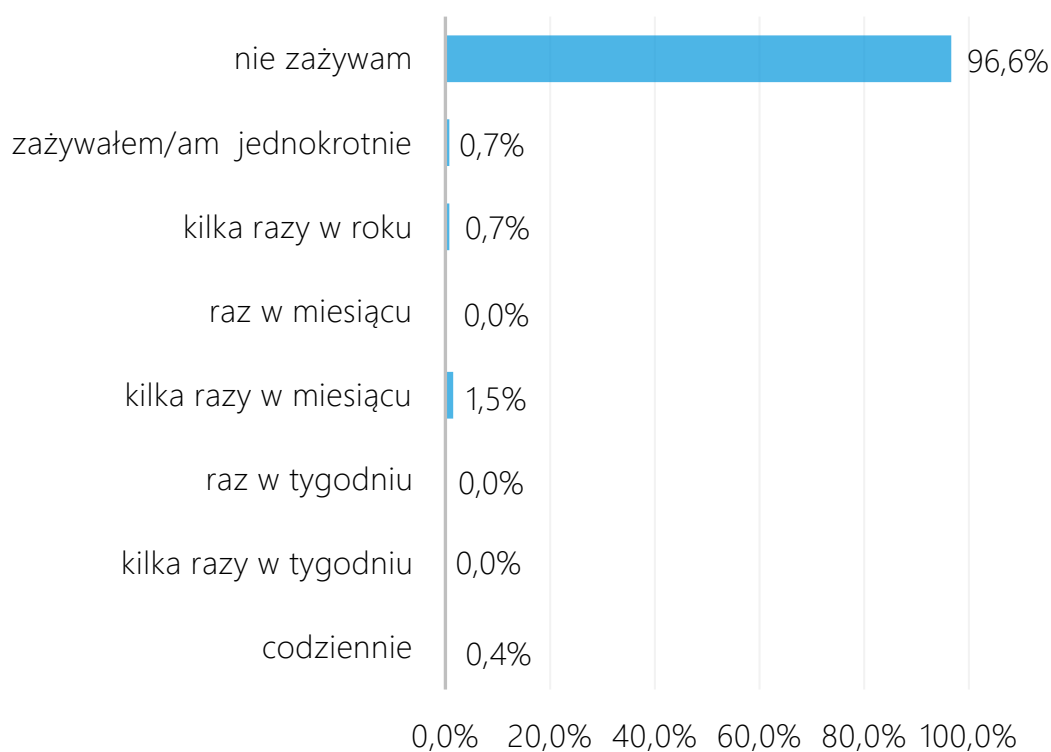
Wykres 34. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=268

PROBLEM NARKOTYKOWY

Kolejna część badania miała na celu określenie stopnia rozpowszechnienia środków psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Grodzisk Wielkopolski. Jak wynika z analizy materiału badawczego, inicjację narkotykową zadeklarowało 3,3% respondentów, z czego 0,4% ankietowanych sięga po środki psychoaktywne codziennie, 1,5% – kilka razy w miesiącu, a po 0,7% badanych sięga po nie kilka razy w roku oraz zażywało je jednokrotnie.

Wykres 35. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) N=268

Ostatnie pytanie dotyczyło tego, czy badani znają w swoim otoczeniu kogoś, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupów, korzystania z Internetu lub urządzeń elektronicznych, uprawiania sportu, pracy, oglądania treści pornograficznych). Z przeprowadzonych badań wynika, że:

- 51,5% badanych zna osoby, które nadużywają alkoholu, w tym: 18,3% – jedną osobę, 30,2% – kilka osób (do 10), 3,0% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 18,7% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”;

- 17,5% badanych zna osoby, które nadużywają narkotyków, w tym: 7,1% – jedną osobę, 9,7% – kilka osób (do 10), 0,7% – wiele osób (powyżej 10), a 17,5% wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”;
- 26,9% badanych zna osoby dotknięte problemem uzależnień behawioralnych, w tym: 8,6% – jedną osobę, 15,3% – kilka osób (do 10), 3,0% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 25,7% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

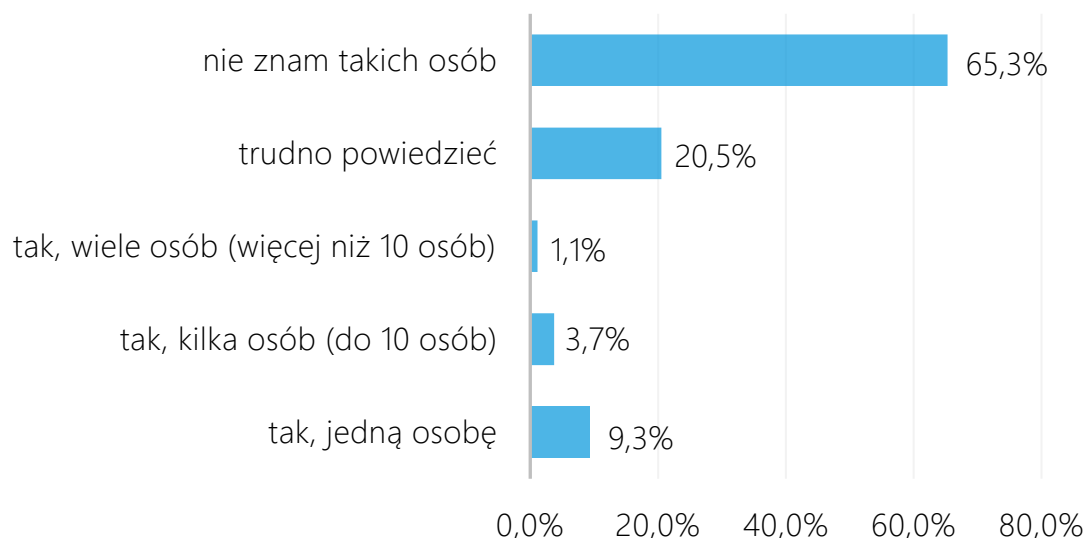
Tabela 26. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektrycznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.) N=268

Odpowiedź	Alkohol	Narkotyki	Czynności
Tak, jedną osobę	18,3%	7,1%	8,6%
Tak, kilka osób (do 10 osób)	30,2%	9,7%	15,3%
Tak, wiele osób (powyżej 10 osób)	3,0%	0,7%	3,0%
Trudno powiedzieć	18,7%	17,5%	25,7%
Nie znam takich osób	29,9%	64,9%	47,4%

PROBLEM PRZEMOCY

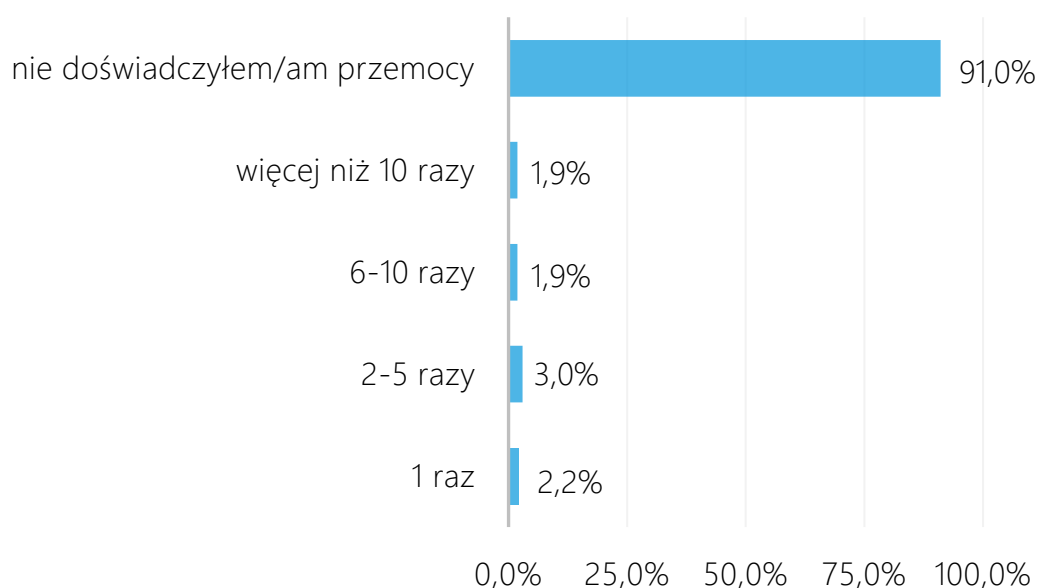
Dalsza część raportu stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Poniższy wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu, co potwierdził znaczny odsetek badanych. 9,3% ankietowanych odpowiedziało, że zna jedną taką osobę, a 3,7% – kilka takich osób, a 1,1% zna wiele osób doświadczających przemocy domowej. Średnio co piąty respondent nie jest pewien czy zna taką osobę (20,5%), natomiast 65,3% badanych nie zna w swoim otoczeniu osób doświadczających przemocy domowej.

Wykres 36. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=268

Skala problemu przemocy na terenie Gminy została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Z zebranych danych wynika, że w analizowanym okresie przemocy doznało 9,0% mieszkańców, wśród których 2,2% doświadczyło jej 1 raz, 3% – 2-5 razy, natomiast po 1,9% wskazań padło na odpowiedź 6-10 razy oraz więcej niż 10 razy.

Wykres 37. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy domowej? N=268

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Jak wynika z deklaracji ankietowanych, najczęściej doznawanym rodzajem przemocy była przemoc psychiczna – wskazało na nią 83,3% respondentów (20 osób), którzy zadeklarowali doznanie przemocy w ciągu ostatniego roku. Przemocy fizycznej oraz zaniedbania doświadczyło z kolei po 6 badanych (po 25,0%), a przemocy ekonomicznej – 4 osoby (16,7%). Ponadto, 4,2% ankietowanych podało, że rodzajem doświadczanej przemocy była ta o charakterze seksualnym (1 osoba), natomiast 12,5% respondentów nie wie jakiej formy przemocy doświadczyło (3 osoby).

Tabela 27. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=24

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	83,3%	20
przemoc fizyczna	25,0%	6
zaniedbanie	25,0%	6
przemoc ekonomiczna	16,7%	4
nie wiem	12,5%	3
przemoc seksualna	4,2%	1

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Respondentów zapytano również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Analiza materiału badawczego wykazała, że najwięcej ankietowanych doznało przemocy ze strony męża/żony (14 osób, tj. 60,9%), z kolei co trzeci badany wskazał na partnera/partnerkę (7 osób, tj. 30,4%). 1 respondent przyznał, że zachowania przemocowe były stosowane przez rodziców (4,3%), natomiast po 3 wskazania padły na innych członków rodziny oraz inne osoby, wśród których wskazano *znajomych* (po 13,0%). 1 osoba pominęła to pytanie.

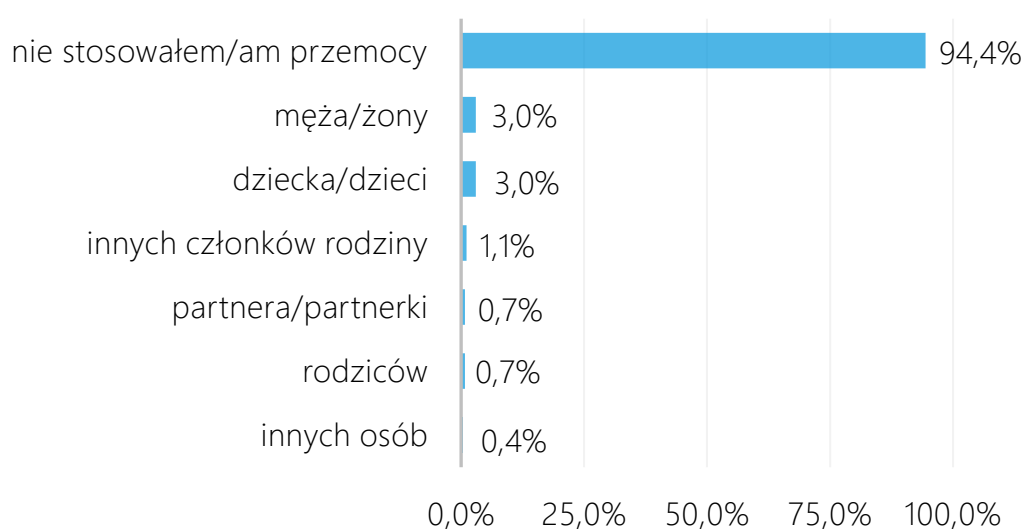
Tabela 28. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=23

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mąż/żona	60,9%	14
partner/partnerka	30,4%	7
inni członkowie rodziny	13,0%	3
inne osoby	13,0%	3
rodzice	4,3%	1

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności dorosłych mieszkańców Gminy Grodzisk Wielkopolski zapytano o to, czy im samym zdarzyło się zastosować przemoc domową wobec innych osób w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrane w procesie badawczym dane pokazują, iż do stosowania przemocy przyznał się niewielki odsetek badanych, tj. 5,6%. Większość osób przyznała, iż stosowała przemoc wobec męża/żony oraz dziecka/dzieci (po 3,0%), a na innych członków rodziny padło 1,1% odpowiedzi. Po 0,7% badanych przyznało również, że zastosowali oni przemoc wobec partnera/partnerki oraz rodziców, natomiast 0,4% wskazań dotyczyło innych osób, w tym *brata*.

Wykres 38. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=268

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

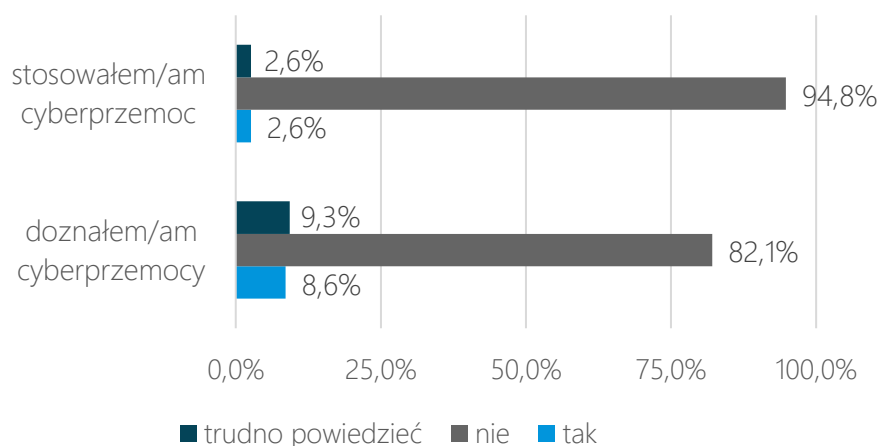
Ważnym aspektem badania dotyczącego problemów społecznych w Gminie była również opinia mieszkańców na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci jako metody wychowawczej. W świetle ich odpowiedzi można stwierdzić, iż wśród znacznej części badanych istnieją błędne przekonania w tym zakresie i akceptują takie zachowania w rodzinie. Odsetek 47,0% badanych nie toleruje przemocy jako metody wychowawczej, a aż 28,0% mieszkańców uważa, że istnieją sytuacje, kiedy kary fizyczne są konieczne. Ponadto 2,2% ankietowanych jest zdania, iż kary fizyczne mogą być stosowane za każdym razem, gdy rodzic uzna je za słuszne w danej sytuacji, a 22,8% badanych nie potrafi jednoznacznie określić swojego stosunku do badanej sprawy i wybierało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Wykres 39. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=268

Ostatnie pytanie z zakresu problemu przemocy ujęte w kwestionariuszu ankiety dotyczyło zjawiska cyberprzemocy i miało na celu oszacowanie skali jej występowania wśród dorosłych mieszkańców Gminy Grodzisk Wielkopolski. Anketowani zostali poproszeni o wskazanie, czy zdarzyło im się kiedykolwiek doświadczyć oraz stosować cyberprzemoc. Z ich deklaracji wynika, że takiego problemu doświadczyło 8,6% respondentów, natomiast 9,3% badanych miało trudności z odpowiedzią na to pytanie. Znacznie mniejszy odsetek mieszkańców przyznał się do stosowania przemocy w Internecie (2,6%), a również 2,6% zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Wykres 40. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=268

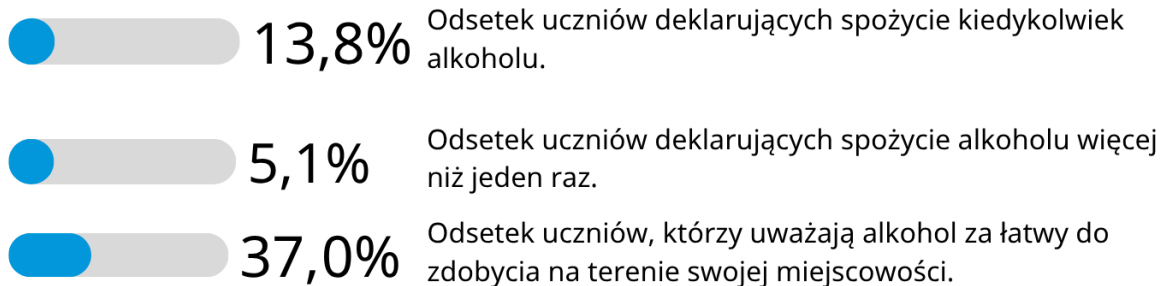

WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH

W 2025 roku na terenie Gminy Grodzisk Wielkopolski zostało przeprowadzone badanie diagnozujące problemy społeczne wśród lokalnej społeczności, w którym uczestniczyło 268 dorosłych mieszkańców Gminy, 289 uczniów szkół podstawowych oraz 416 uczniów szkół ponadpodstawowych. Poniżej, w formie graficznej, przedstawione zostały najważniejsze wnioski z przeprowadzonych badań.

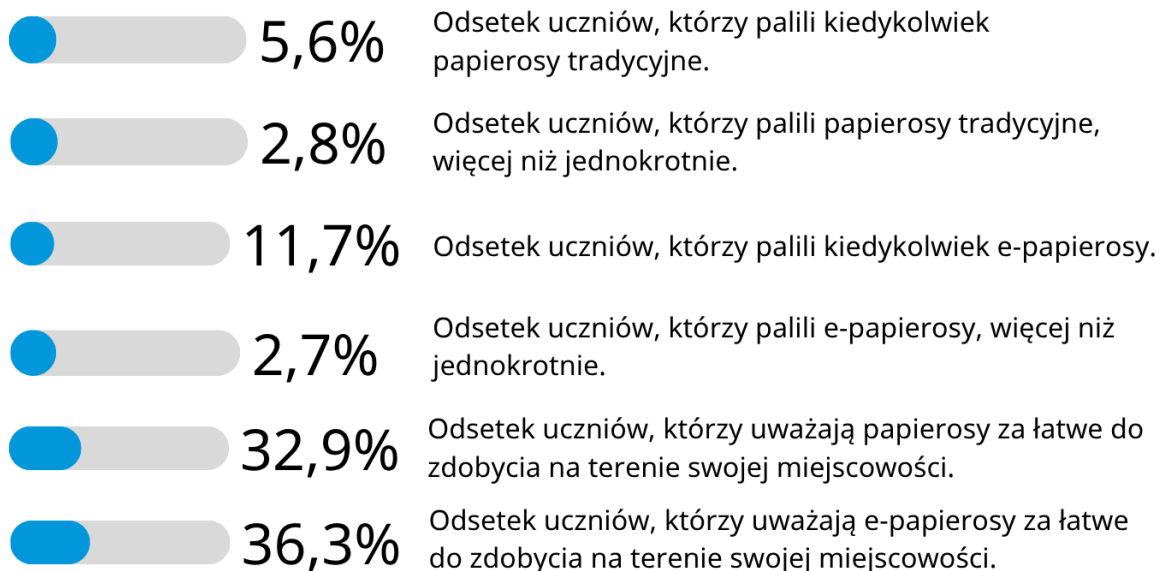
Uczniowie szkół podstawowych

ALKOHOL

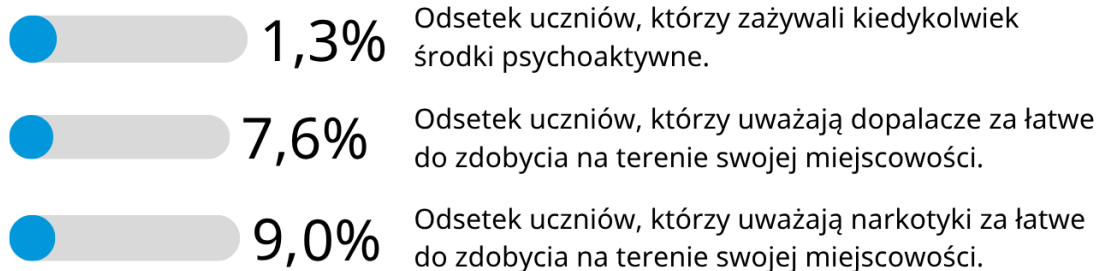
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=289

NIKOTYNIZM

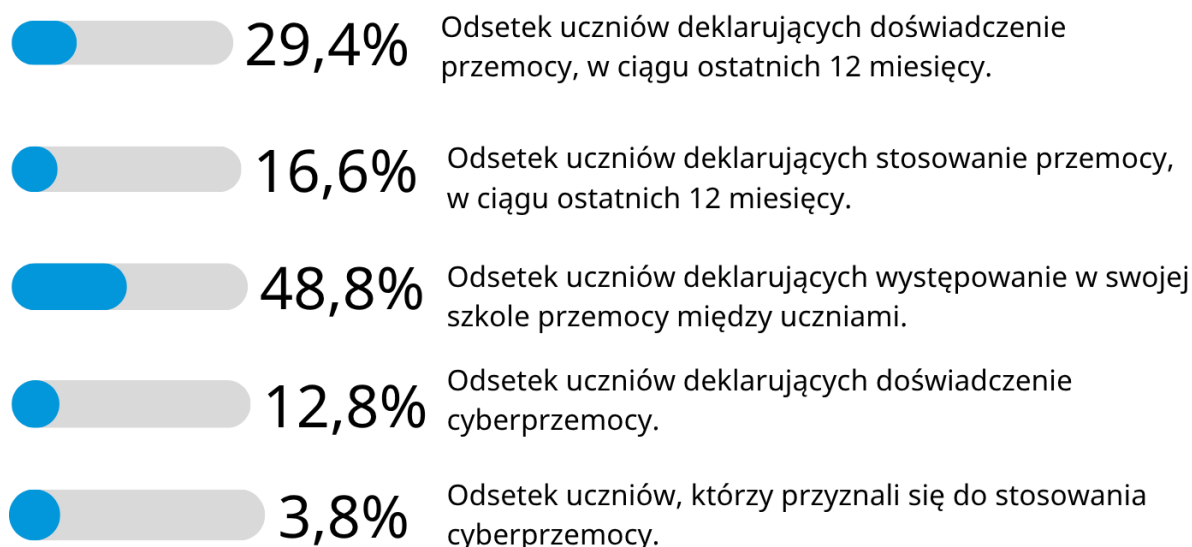
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=289

ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)

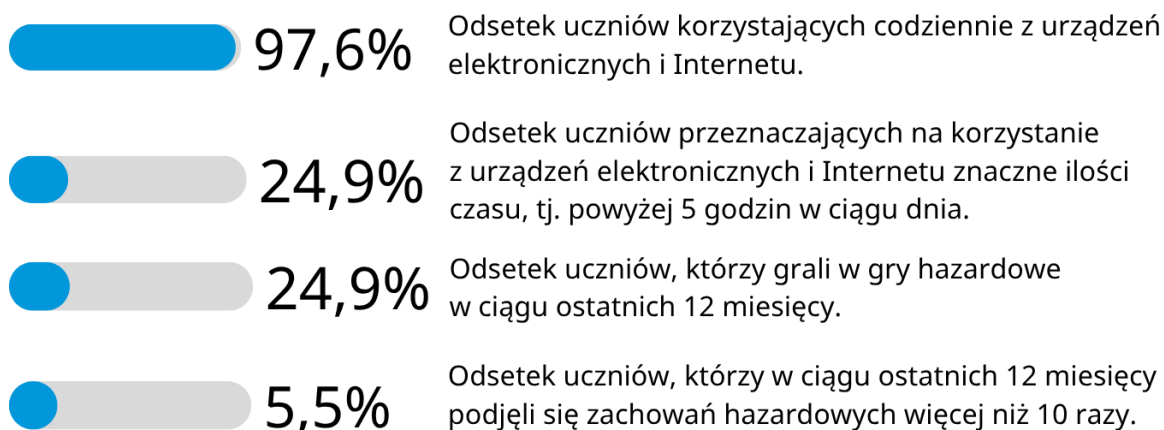
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=289

PRZEMOC

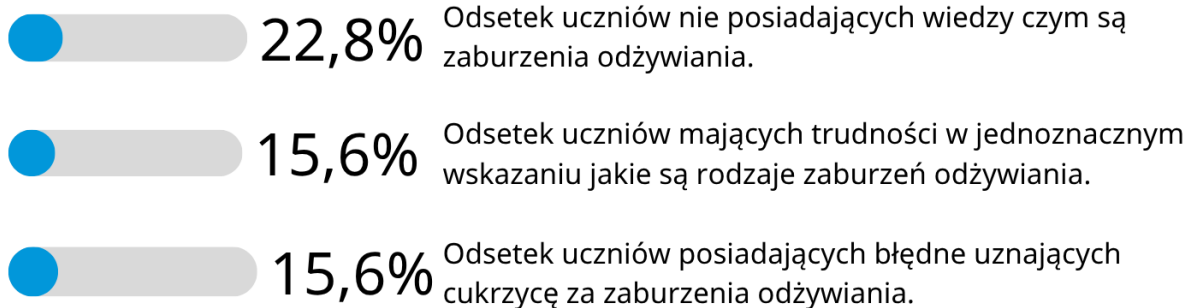
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=289

PROBLEMY NATURY BEHAVIORALNEJ

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=289

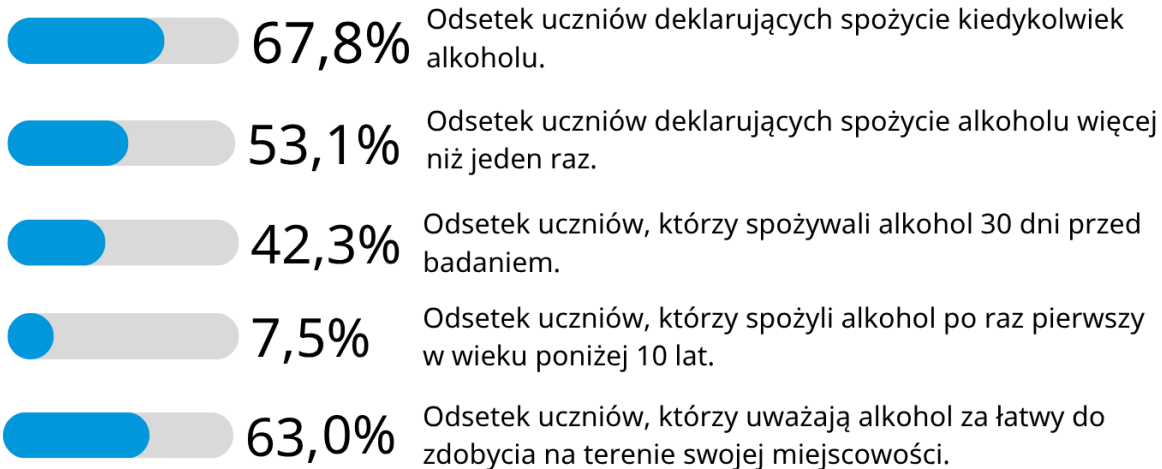
ZABURZENIA ODŻYWIANIA

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=289

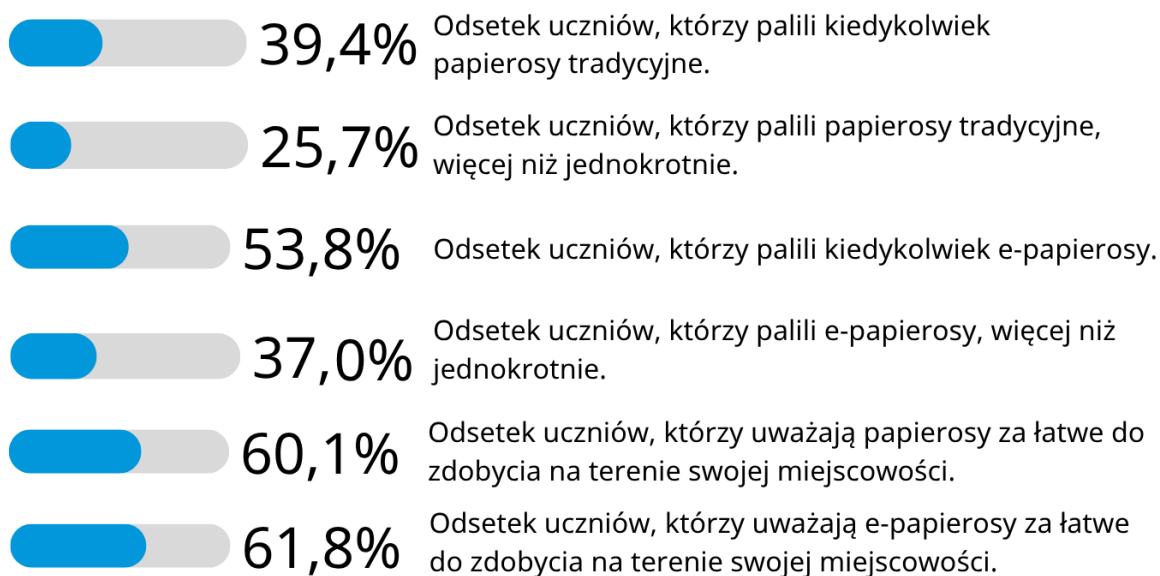
Uczniowie szkół ponadpodstawowych

ALKOHOL

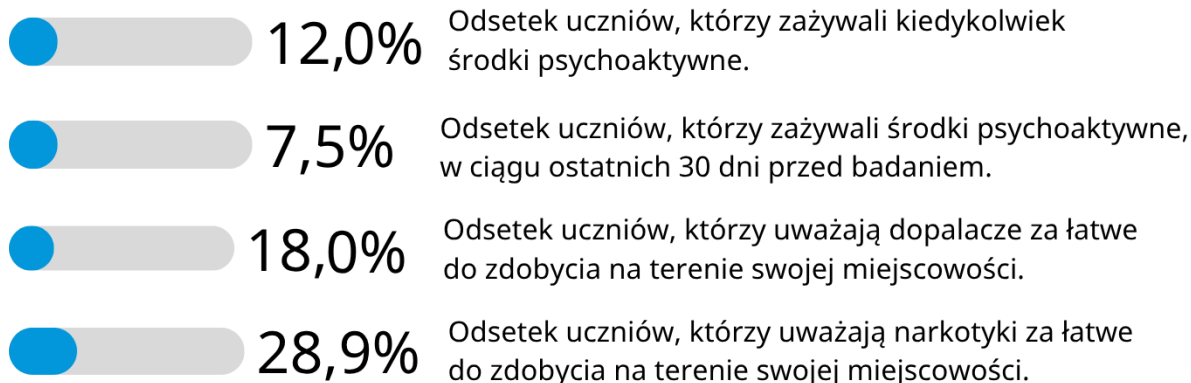
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=416

NIKOTYZM

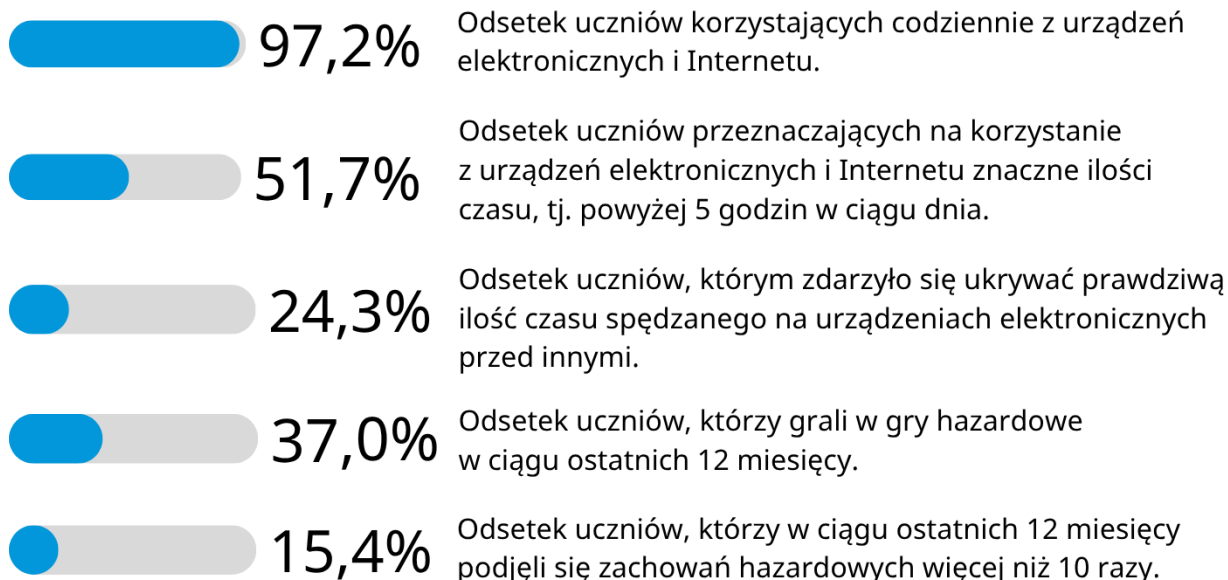
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=416

ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)

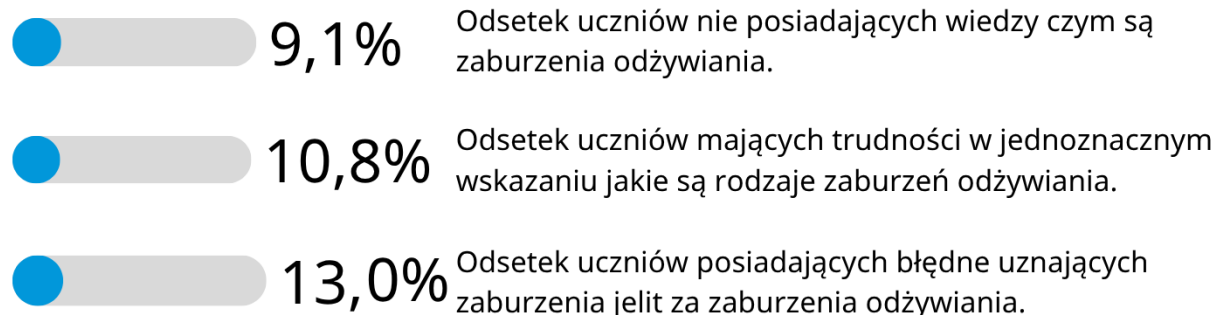
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=416

PROBLEMY NATURY BEHAWIORALNEJ

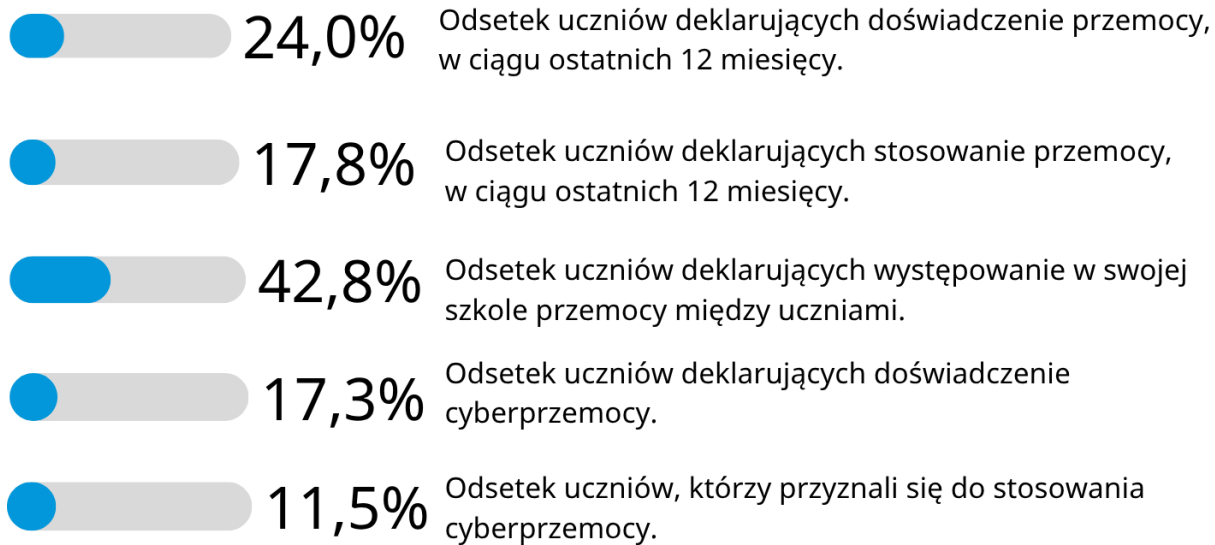
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=416

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=416

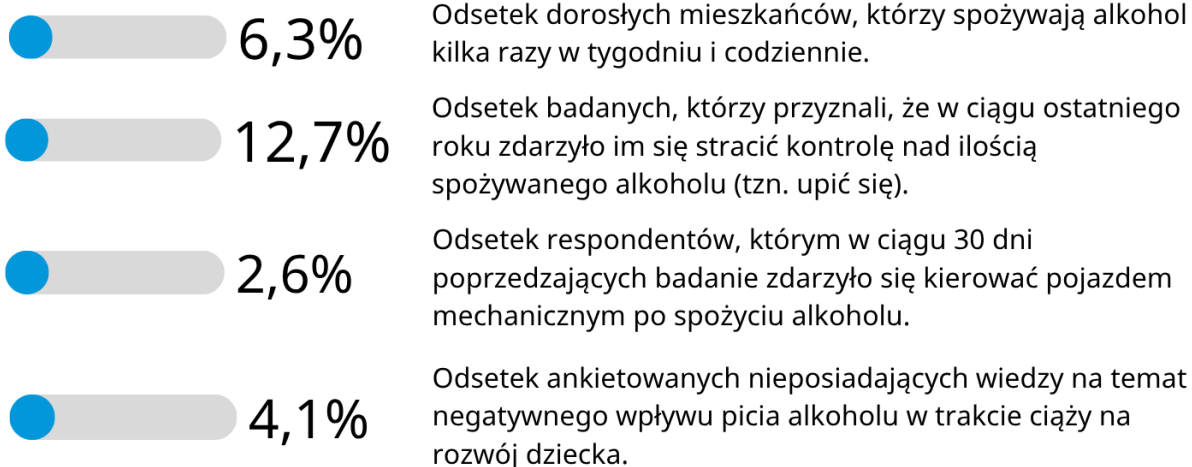
PRZEMOC

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=416

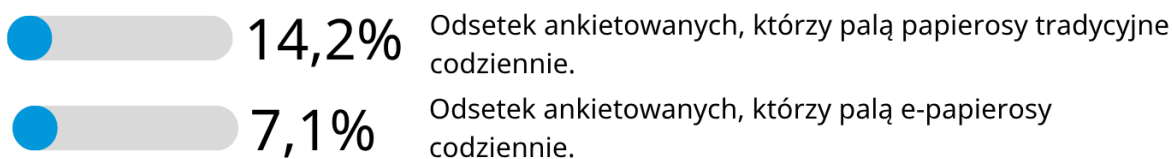
Dorośli mieszkańcy

ALKOHOL

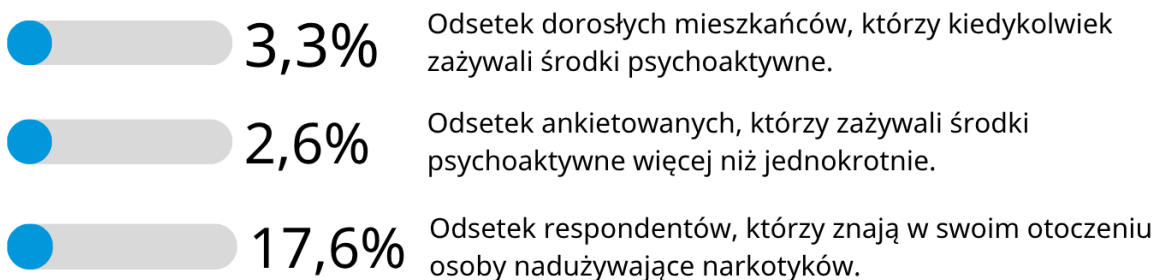
* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=268

NIKOTYNIZM

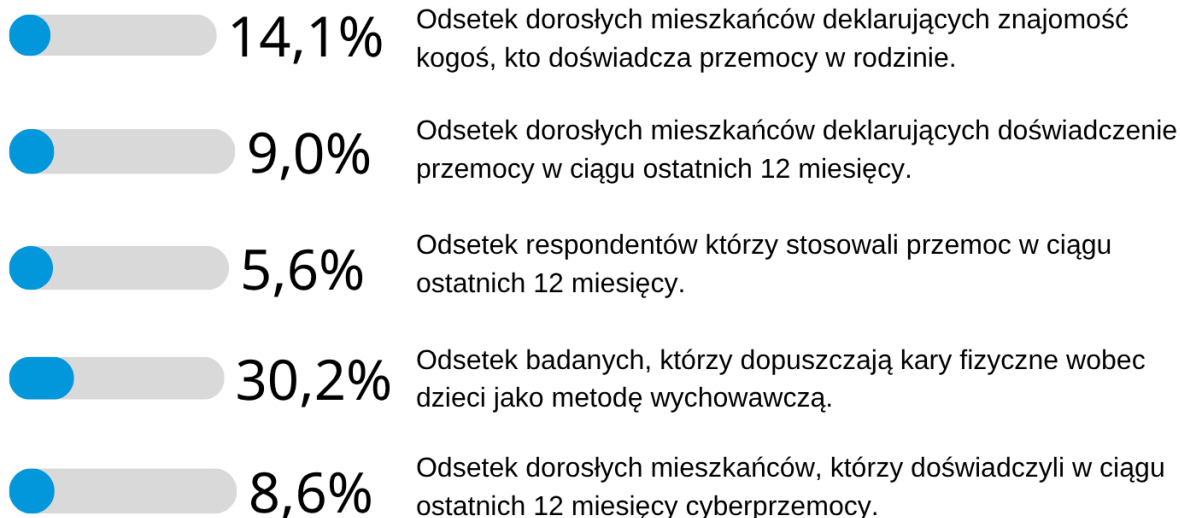
* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=268

ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)

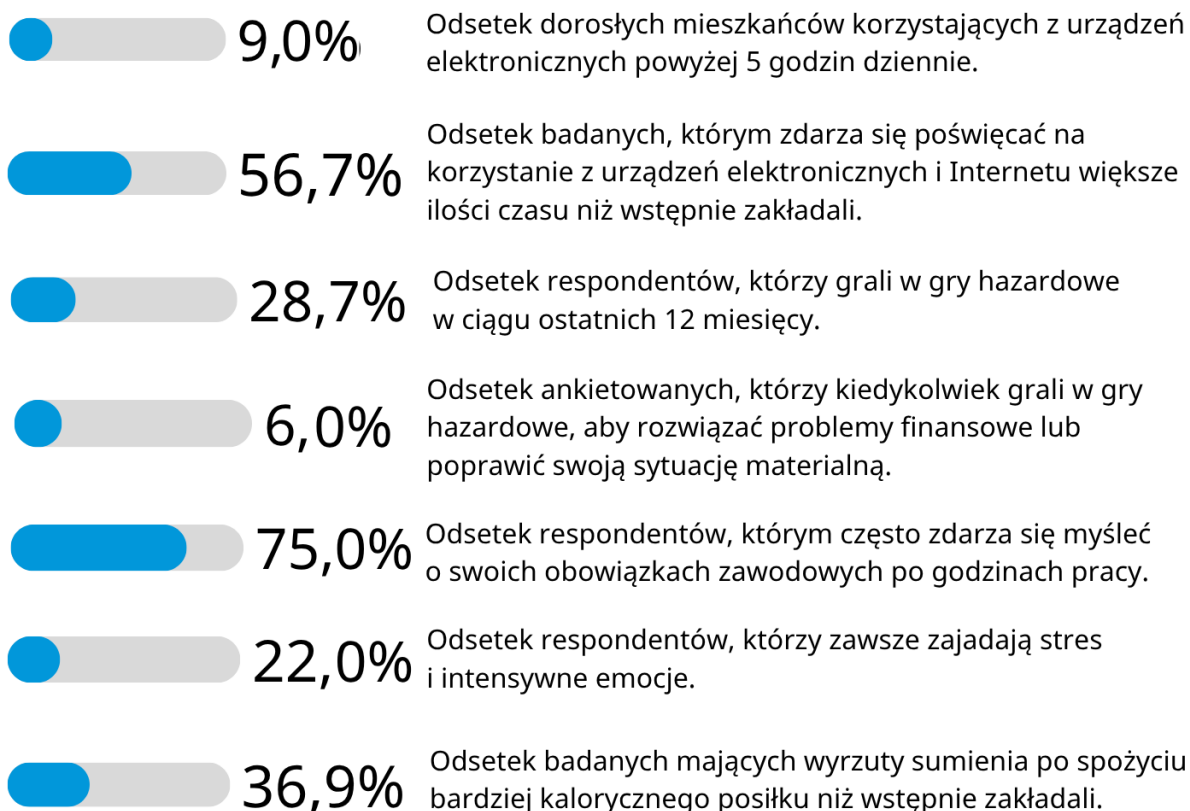
* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=268

PRZEMOC

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=268

PROBLEMY NATURY BEHAWIORALNEJ

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=268

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2026-2029 jest:

Ograniczenie skali uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych na terenie Gminy Grodzisk Wielkopolski poprzez rozwój lokalnych usług społecznych, działania profilaktyczne i promocję zdrowego stylu życia.

Celami operacyjnymi Programu są:

1. **Zwiększanie świadomości społecznej** na temat skutków uzależnień, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, oraz promowanie postaw prozdrowotnych i trzeźwości.
2. **Zapewnienie kompleksowej pomocy**, w tym terapeutycznej i reintegracyjnej oraz wzmacnianie współpracy między instytucjami, w tym w obszarze przeciwdziałania przemocy.
3. **Diagnozowanie skali uzależnień** i identyfikowanie grup ryzyka, a także podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w profilaktykę, leczenie i wsparcie.

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

Cel I

Zwiększanie świadomości społecznej na temat skutków uzależnień, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, oraz promowanie postaw prozdrowotnych i trzeźwości.

Przewidywane rezultaty:

- Ograniczenie skali spożywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców Gminy,
- ograniczenie dostępności do substancji psychoaktywnych na terenie Gminy,
- zbudowanie odporności psychicznej wśród dzieci i młodzieży, a w efekcie opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej oraz wzmocnienie postaw abstynenckich,
- promowanie wiedzy w zakresie negatywnych skutków spożywania alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych,
- wzmocnienie świadomości społecznej na temat dostępnych form wsparcia,
- zmniejszenie konieczności podejmowania działań interwencyjnych wobec osób nietrzeźwych w przestrzeni publicznej, kierujących pojazdami oraz sprzedawców napojów alkoholowych umożliwiających zakup alkoholu osobom niepełnoletnim,
- podejmowanie działań prewencyjnych dotyczących rozpowszechniania narkotyków i dopalaczy na terenie Gminy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Prowadzenie programów i innych działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i promocji zdrowia skierowanych do dorosłych mieszkańców	Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych	UM, KPP, GKRPA, PES, placówki oświatowe, GBP, CES, CK, KS, placówki ochrony zdrowia
		Liczba uczestników programów	
2.	Organizowanie pikników i kampanii społecznych oraz innych inicjatyw w ramach lokalnych działań profilaktycznych	Liczba zorganizowanych inicjatyw o tematyce profilaktycznej	GKRPA, OPS, UM, placówki oświatowe, GBP, CES, CK, KS, PWD

3.	Finansowanie/dofinansowanie imprez profilaktycznych, kulturalnych, w tym koncertów obejmujących edukację zdrowotną w formie profilaktyki uniwersalnej, o której mowa w NPZ oraz zdrowotnych konkursów promujących trzeźwość	Liczba zorganizowanych imprez o tematyce edukacji zdrowotnej	UM, OPS, GBP, CK, CES
		Liczba przeprowadzonych konkursów promujących trzeźwość	
4.	Organizacja zawodów sportowych z elementami profilaktyki, które mają na celu uwidocznienie szkodliwości alkoholu, narkotyków oraz zagrożeń płynących z uzależnień behawioralnych (w ramach profilaktyki uniwersalnej oraz promocji zdrowego stylu życia)	Liczba zorganizowanych zawodów profilaktyczno-sportowych	UM, OPS, PES, CK, PWD, CES, placówki oświatowe, grupy wsparcia AA i Al-Anon
5.	Organizowanie Grodzkiego Kiermaszu Rodzinnych Inspiracji i Tradycji oraz włączenie w program działań edukacyjnych w obszarze zdrowia, profilaktyki uzależnień i form wsparcia indywidualnego oraz grupowego	Liczba korzystających ze wsparcia podczas wydarzenia	UM, GKRPA, PK, ZI, OPS, PES, CK, PWD, CES, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, grupy wsparcia AA i Al-Anon
6.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU, ORE i IPiN	Liczba zorganizowanych/dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych	UM, GKRPA, PES, PWD, placówki oświatowe
		Liczba uczestników	

7.	Rozwijanie i promowanie oferty alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	UM, GKRPA, placówki oświatowe, GBP, CK, KS, PWD, PES, OPS
		Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego	
8.	Organizacja wypoczynku letniego/zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych uzależnieniami, realizującego program profilaktyczny, psychologiczny lub socjoterapeutyczny	Liczba zorganizowanych wyjazdów	UM, GKRPA, OPS, CES, PES, CK, PWD
		Liczba uczestników	
9.	Organizowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, w szczególności na temat wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka	Liczba zorganizowanych warsztatów	UM, GKRPA, placówki oświatowe
10.	Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informatycznych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień i promowania zdrowych nawyków	Nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych	UM, OPS, GKRPA, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
		Koszty przeznaczone na zakup materiałów	
11.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich oraz prowadzenie własnych kampanii edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina	UM, OPS, GKRPA, KPP, PES, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, GBP, CK, KS, PWD, CES

12.	Wprowadzenie nowych usług społecznych w zakresie specjalistycznego wsparcia wraz z formami samopomocowymi dla rodzin oczekujących narodzin dziecka, w tym w zakresie prewencji zachowań ryzykownych oraz wzmacniania prawidłowych zachowań w sytuacjach kryzysowych (np. Klub Młodego Rodzica)	Liczba uczestników spotkań/konsultacji	UM, OPS, CES, PES, placówki ochrony zdrowia
13.	Wprowadzenie nowych usług społecznych w zakresie budowania odporności psychicznej dzieci i młodzieży w formie „buddiego – mentoringu rówieśniczego”, w ramach którego starsi uczniowie lub rówieśnicy dłużej przebywający w danej szkole pełnią rolę mentorów i wspierają młodsze dzieci, pomagając im w adaptacji, rozwiązywaniu problemów i budowaniu zdrowych relacji	Liczba dzieci objętych mentoringiem rówieśniczym	OPS, CES, placówki oświatowe, PWD

Cel II

Zapewnienie kompleksowej pomocy, w tym terapeutycznej i reintegracyjnej oraz wzmacnianie współpracy między instytucjami, w tym w obszarze przeciwdziałania przemocy.

Przewidywane rezultaty:

- Zwiększenie lokalnej oferty usług społecznych w zakresie wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz uwikłanych w problem przemocy domowej,
- zwiększenie skuteczności działań skierowanych do osób uzależnionych poprzez motywowanie ich do podjęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego,
- aktywizacja społeczno-zawodowa osób uzależnionych od alkoholu i/lub narkotyków w środowisku lokalnym, a także udzielanie pomocy osobom uwikłanym w problem uzależnień behawioralnych.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i uzależnieniom oraz innych punktów (Punkt Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży, Punkt Interwencji Kryzysowej w OPS), a także rozwój ich oferty	Liczba osób zgłaszających się do punktów	UM, GKRPA, PK, Punkt Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży, Punkt Interwencji Kryzysowej w OPS, CES
		Liczba pracowników punktów	
2.	Wspieranie działalności GKRPA w zakresie finansowym, organizacyjnym, infrastrukturalnym i merytorycznym	Liczba członków GKRPA	UM, GKRPA
3.	Przeprowadzanie rozmów interwencyjno-motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych	Liczba osób, z którymi członkowie GKRPA prowadzili rozmowy interwencyjno-motywujące do podjęcia leczenia odwykowego	GKRPA
4	Wzmacnianie funkcjonowania PES prowadzących samopomocowe grupy (AA oraz AI-Anon) w celu wspierania osób dotkniętych problemem uzależnień	Liczba funkcjonujących grup samopomocowych dla osób uzależnionych (AA) oraz współuzależnionych (AI-Anon)	UM, GKRPA, OPS, PES, CES, grupy wsparcia AA i AI-Anon
5.	Wzmacnianie funkcjonowania PES w zakresie tworzenia nowych samopomocowych grup wsparcia, w szczególności Alateen oraz AI-Anon DDA	Liczba funkcjonujących grup samopomocowych dla nastolatków z rodzin dotkniętych uzależnieniem i Dorosłych Dzieci Alkoholików	UM, GKRPA, CES, PES
6.	Zlecanie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w zakresie uzależnienia od alkoholu w celu orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego	GKRPA
		Liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	

7.	Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osoby uzależnionej, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia oraz występowanie członków GKRPA w charakterze strony oraz oskarżyciela posiłkowego przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe	Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego	GKRPA
8.	Wszczynanie przez członków GKRPA procedury „Niebieskie Karty” i przekazywanie ich do ZI	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	GKRPA
9.	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa terapeutycznego, psychologicznego oraz prawnego osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin	Liczba osób objętych konsultacjami/poradnictwem Liczba udzielonych konsultacji/porad	UM, OPS, CES, GKRPA, PK, PES, placówki ochrony zdrowia
10.	Udzielanie psychologicznego i terapeutycznego wsparcia dzieciom wychowującym się w rodzinach dotkniętych uzależnieniami i przemocą domową	Liczba dzieci objętych wsparciem	PK, PES, Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży, Punkt Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży, Punkt Interwencji Kryzysowej w OPS, placówki oświatowe
11.	Wspieranie działalności placówek leczenia uzależnienia od alkoholu, w szczególności o zakup dodatkowych programów i świadczeń dla mieszkańców	Liczba osób objętych wsparciem	UM, OPS, placówki ochrony zdrowia

12.	Rozwój usług społecznych w zakresie identyfikacji i wsparcia rodzin dotkniętych problemami, poprzez utworzenie stanowiska streetworkera oraz asystenta zdrowia w OPS	Liczba zatrudnionych asystentów zdrowia	UM, OPS
13.	Rozwój usług społecznych w zakresie środowiskowych form wsparcia, w szczególności w obszarze reintegracji społeczno-zawodowej osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą domową, m.in. poprzez utworzenie Centrum Integracji Społecznej	Liczba funkcjonujących Centrów Integracji Społecznej lub Spółdzielni Socjalnych	UM, OPS, GKRPA, CES, PES
		Liczba osób objętych usługami społecznymi w zakresie reintegracji społeczno-zawodowej	
14.	Wspieranie działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy, a także inicjowanie działań na rzecz utworzenia Klubu Młodzieżowego oraz zmiany formy funkcjonowania 1 placówki na specjalistyczną z programem socjoterapeutycznym	Liczba funkcjonujących placówek wsparcia dziennego i klubów młodzieżowych	UM, OPS, PWD, GKRPA, PES
		Liczba dzieci objętych opieką	
15.	Wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w ośrodkach wsparcia – Klubie Seniora „Promessa”	Liczba uczestników zajęć w ośrodkach wsparcia objętych działaniami	UM, OPS, GKRPA, KS, PES
16.	Zwiększanie skuteczności działań skierowanych do beneficjentów pomocy społecznej dotkniętych uzależnieniem, poprzez uwzględnienie w pracy socjalnej kontraktów socjalnych	Liczba osób, z którymi zawarto kontrakt socjalny	OPS

17.	Wspieranie finansowe, merytoryczne i organizacyjne instytucji oraz podmiotów ekonomii społecznej prowadzących działalność w zakresie profilaktyki uzależnień, udzielania wsparcia osobom z problemem uzależnień oraz przemocy domowej, a także promowania trzeźwości	Liczba PES, z którymi współpracuje UM w zakresie profilaktyki uzależnień oraz wsparcia osób z problemem uzależnień/przemocy	UM, OPS, GBP, CK, CES, placówki oświatowe, PES
		Nakłady finansowe przekazane na wsparcie działalności PES w zakresie profilaktyki uzależnień oraz wsparcia osób z problemem uzależnień/przemocy	

Cel III

Diagnozowanie skali uzależnień i identyfikowanie grup ryzyka, a także podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w profilaktykę, leczenie i wsparcie.

Przewidywane rezultaty:

- Systematyczne diagnozowanie stopnia zagrożenia problemem alkoholowym i narkotykowym oraz skali problemu uzależnień behawioralnych na terenie Gminy,
- organizowanie i finansowanie badań diagnozujących problemy społeczne, w tym uzależnienia, wśród mieszkańców oraz umożliwiających określenie rzeczywistego stanu zagrożenia problemem alkoholowym, narkotykowym, a także w zakresie uzależnień behawioralnych,
- zwiększenie skuteczności identyfikacji środowisk zagrożonych problemami uzależnień, w tym rodzin i osób przejawiających trudności wynikające z uzależnień,
- wzmocnienie międzysektorowej koordynacji usług społecznych dla osób i rodzin zmagających się z problemem uzależnień, dzięki rozwiniętej ścisłej współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Regularne monitorowanie problemu uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych w Gminie, w tym opracowanie diagnoz problemów społecznych wśród mieszkańców	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej	UM, GKRPA, ZI, PK, CES, OPS, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, PES
		Liczba prowadzonych statystyk związanych z problemem uzależnień	
2.	Powadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Liczba przeprowadzonych szkoleń	UM, GKRPA
3.	Kreowanie polityki antyalkoholowej w Gminie, np. poprzez ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu oraz zmniejszenie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	UM, GKRPA
		Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu	
4.	Zakupu monitoring i prowadzenie całodobowej kontroli miejsc szczególnie narażonych na spożywanie alkoholu w miejscach publicznych	Liczba zakupionych kamer monitoringowych	UM, GKRPA, OPS
5.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	Liczba uczestników szkoleń	UM, GKRPA
		Liczba przeprowadzonych kontroli	
6.	Podejmowanie działań pokontrolnych oraz interwencji w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż alkoholu	Liczba podjętych interwencji	UM, GKRPA, KPP

7.	Organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom, w tym członków GKRPA	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej	UM, GKRPA, KPP, ZI, OPS, PK, PWD, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
8.	Finansowanie udziału osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom, w tym członków GKRPA, w szkoleniach i działaniach wspierających ich codzienną pracę (np. szkolenia w zakresie komunikacji, asertywności, budowania na potencjałach)	Liczba pracowników objętych działaniami	UM, GKRPA, OPS, ZI, PK, PWD, CES, CK, GBP, KS, placówki oświatowe
9.	Wzmacnianie odporności psychicznej i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób zaangażowanych w rozwiązywanie problemów społecznych w Gminie, w szczególności poprzez tworzenie przestrzeni i warunków pracy zgodnych z potrzebami oraz organizowanie superwizji zawodowej i superwizji koleżeńskiej (m.in. przy zaangażowaniu sąsiednich gmin/powiatu)	Liczba pracowników objętych superwizją	UM, OPS, GKRPA, ZI, KPP, GBP, CK, KS, PWD, CES, placówki oświatowe
10.	Organizacja lokalnych konferencji międzysektorowych na rzecz prewencji problemu uzależnień wśród lokalnej społeczności oraz zwiększania wiedzy o międzysektorowych korelacjach w zakresie uzależnień	Liczba zorganizowanych konferencji	UM, OPS, GKRPA, ZI, KPP, PES, GBP, CK, KS, PWD, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
		Liczba uczestników	

REALIZACJA PROGRAMU

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizatorem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w dla Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2026-2029 jest Urząd Miejski w Grodzisku Wielkopolskim.
2. Za realizację Programu od strony finansowej i merytorycznej odpowiada Burmistrz Gminy Grodzisk Wielkopolski.
3. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodzisk Wielkopolski będzie realizowany w latach 2026-2029.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców Gminy Grodzisk Wielkopolski z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i zmagających się z uzależnieniami behawioralnymi, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, dzieci i młodzieży oraz przedstawicieli służb, instytucji oraz podmiotów ekonomii społecznej działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem oraz w miejscu sprzedaży może odbywać się tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Burmistrza Gminy Grodzisk Wielkopolski.

1. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży, określona przez Radę Miejską, wynosi:
 - 100 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - 100 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 100 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.

2. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży, określona przez Radę Miejską, wynosi:
 - 50 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - 50 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 50 – o zawartości powyżej 18% alkoholu¹³.

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2026-2029 są dochody własne uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, a także z opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml i są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, dziale 85153 – zwalczanie narkomanii oraz dziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Możliwe jest finansowanie działań ujętych w Programie ze środków pochodzących z Budżetu Państwa i Funduszy Europejskich, w tym źródeł finansowania ukierunkowanych na rozwój lokalnego systemu usług społecznych, np. „Premia Społeczna” oraz „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027”.

¹³ Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2024 rok.

3. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodzisku Wielkopolskim otrzymują wynagrodzenie w wysokości 300 zł brutto za każdorazowy udział w pracach Komisji, obejmujących:
 - 1) uczestniczenie w posiedzeniach Komisji,
 - 2) uczestniczenie w posiedzeniu zespołu roboczego Komisji (np. ds. leczenia odwykowego, ds. opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, ds. przeprowadzania kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).
2. Wynagrodzenie dla członków GKRPA wypłacane będzie na podstawie każdorazowo sporządzonej listy obecności potwierdzonych przez przewodniczącego GKRPA.
3. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zwrot kosztów podróży do sądu i instytucji, w których występują w charakterze świadków, w związku z wszczętymi procedurami Niebieskiej Karty bądź złożonymi wnioskami o przymusowe leczenie.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu opierają się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy wybrać co najmniej jedną z niżej wskazanych zróżnicowanych metod pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) **kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) **kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) **kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) **kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Na podstawie analizy wdrażanego programu, realizator Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2026-2029, tj. Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Urzędem Miejskim, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innymi jednostkami działającymi na terenie Gminy, sporządzi zbiorcze coroczne sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Miejskiej w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Ponadto realizator Programu zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, które następnie przekaże do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

BIBLIOGRAFIA

1. <https://bdl.stat.gov.pl/>.
2. <https://grodziskwlp.opsinfo.pl/>.
3. <https://grodzisk.wlkp.pl/>.
4. <https://poradniecentrumzdrowia.pl/>.
5. Informacja KKP w Grodzisku Wielkopolskim za lata 2022-2024.
6. Raport o Stanie Gminy za 2024 rok
7. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024.
8. Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Wielkopolskim za lata 2022-2024.
9. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2022-2025 za lata 2022-2024.
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
11. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

Spis rysunków

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Grodzisk Wielkopolski w latach 2022-2024	26
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca Gminy na przestrzeni lat 2022-2024	27
Rysunek 3. Płeć: N=289	28
Rysunek 4. Płeć: N=416	41
Rysunek 5. Płeć: N=268	58

Spis tabel

Tabela 1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodzisku Wielkopolskim wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024	17
Tabela 2. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodzisku Wielkopolskim wobec osób dotkniętych przemocą domową w latach 2022-2024	18
Tabela 3. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym w Grodzisku Wielkopolskim w latach 2022-2024	19
Tabela 4. Działania funkcjonariuszy KPP w Grodzisku Wielkopolskim w zakresie przemocy domowej w latach 2022-2024	24
Tabela 5. Działania funkcjonariuszy KPP w Grodzisku Wielkopolskim w obszarze alkoholu i narkotyków w latach 2022-2024	25
Tabela 6. Działania funkcjonariuszy KPP w Grodzisku Wielkopolskim w zakresie innych przestępstw w latach 2022-2024	25
Tabela 7. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=80	33
Tabela 8. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=71	34
Tabela 9. Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/łaś? N=43	35
Tabela 10. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=46	35
Tabela 11. W jaki sposób otrzymałeś/aś – zdobyłeś/aś alkohol po raz pierwszy? N=282	43
Tabela 12. W jakim wieku pierwszy raz spożyłeś/aś alkohol?? N=282	44
Tabela 13. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=282	44
Tabela 14. W jakim wieku pierwszy raz zażyłeś/aś narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia? N=50	47
Tabela 15. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=50	47
Tabela 16. Jakie były to substancje? N=50	48
Tabela 17. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=93	50
Tabela 18. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=89	51
Tabela 19. Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/łaś? N=73	52
Tabela 20. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=73	52

Tabela 21. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=404	55
Tabela 22. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=268.....	61
Tabela 23. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=77.....	62
Tabela 24. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=222	64
Tabela 25. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=222	65
Tabela 26. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektrycznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.) N=268	68
Tabela 27. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=24	70
Tabela 28. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=23	70

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii w latach 2022-2024.....	15
Wykres 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Grodzisk Wielkopolski na przestrzeni lat 2022-2024	27
Wykres 3. Klasa: N= 289.....	29
Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=289	29
Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N= 289.....	30
Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=289.....	31
Wykres 7. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N= 289	32
Wykres 8. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=289	33
Wykres 9. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=289	34
Wykres 10. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=289	36
Wykres 11. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rosyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=289.....	37
Wykres 12. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=289	38

Wykres 13. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=289.....	39
Wykres 14. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=289	40
Wykres 15. Klasa: N= 416.....	42
Wykres 16. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=416.....	42
Wykres 17. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N= 416.....	45
Wykres 18. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=416	46
Wykres 19. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N= 416.....	49
Wykres 20. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=416	50
Wykres 21. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=416.....	51
Wykres 22. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=416	53
Wykres 23. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=416	53
Wykres 24. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=416.....	54
Wykres 25. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=578.....	56
Wykres 26. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=416.....	57
Wykres 27. Wiek: N=268	59
Wykres 28. Wykształcenie: N=268	59
Wykres 29. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=268	60
Wykres 30. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=268	61
Wykres 31. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=268.....	63
Wykres 32. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=268	64
Wykres 33. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=268.....	65
Wykres 34. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=268.....	66
Wykres 35. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) N=268.....	67

Wykres 36. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=268	69
Wykres 37. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy domowej? N=268.....	69
Wykres 38. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=268.....	71
Wykres 39. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=268.....	72
Wykres 40. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=268.....	72

Uzasadnienie
DO UCHWAŁY NR/...../2025
RADY MIEJSKIEJ W GRODZISKU WLKP.
z dnia 27 listopada 2025 roku.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2026-2029.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2026-2029 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy Grodzisk Wielkopolski.

Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. W związku z powyższym podjęcie powyższej uchwały jest uzasadnione.

Według art.4¹ ust.2 z dnia 26 października 1982 roku ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art.10 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww.zadań prowadzona jest w postaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego na okres nie dłuższy niż 4 lata. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grodzisk Wielkopolski na lata 2026-2029 został opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Grodzisk Wielkopolski.

W związku z powyższym podjęcie powyższej uchwały jest uzasadnione.